

แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา
ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

Guidelines for Developing Educational Institute Management towards
Vocational Education Excellence of Vocational Institutes in the
Southern Region 3

Mr. PREECHA SAEAUNG

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration
School of Educational Studies Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ทางการอาชีวศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3
ชื่อและนามสกุล	นายปรีชา แซ่อึ้ง
แขนงวิชา / วิชาเอก	บริหารการศึกษา
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศจี จิระโร)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการ
อาชีวศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3
ผู้ศึกษา นายปรีชา แซ่อึ้ง รหัสนักศึกษา 2632300311
ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์ ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการ
สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 จำนวน
293 คน ได้จากการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มแบบชั้นภูมิตามประเภทวิชา เครื่องมือ
การวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าเกี่ยวกับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการ
อาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีความเที่ยงเท่ากับ .98 และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนว
ทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่า
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบัน
การอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียง
ตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนี้ การรับรองคุณภาพ การผลิตและพัฒนากำลังคน การ
พัฒนาครูวิชาชีพ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ บริบท
เชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ
โครงสร้างพื้นฐาน ครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน และการเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จ
การศึกษา และ 2) แนวทางในการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา
พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรสำรวจความต้องการของสถานประกอบการ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาหลักสูตร
ให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ กำหนดหลักสูตรฐานสมรรถนะที่ต้องการจากสถานประกอบการ
สนับสนุนให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสถานประกอบการ
พัฒนาครูวิชาชีพ พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย และกำหนดมาตรฐาน
การทำงานร่วมกันของครูและบุคลากรในสถานศึกษา

คำสำคัญ แนวทาง การพัฒนาการจัดการสถานศึกษา ความเป็นเลิศ อาชีวศึกษา

Independent Study title: “Guidelines for Developing Educational Institute Management towards Vocational Education Excellence of Vocational Institutes in the Southern Region 3”

Author: “Mr. PREECHA SAEAUNG”; ID: “2632300311”;

Degree: Master of Education (Educational Administration)

Independent Study Advisor: Associate Professor Dr. Suttiwan Tuntirojanawong;

Academic year: 2023

Abstract

The purposes of this research were 1) to study level of developing educational institute management towards vocational education excellence of Vocational Institutes in the Southern Region 3; and 2) to study guidelines for developing educational institute management towards vocational education excellence of Vocational Institutes in the Southern Region 3.

The research sample consisted of 293 teachers in colleges under Vocational Institutes in the Southern Region 3, obtained by Krejci and Morgan Sample and random sampling based on subject type. The research instrument was a questionnaire on developing educational institute management level towards vocational education excellence of Vocational Institutes in the Southern Region 3 with a reliability of .98, and an interview form on guidelines for developing educational institute management towards vocational education excellence. Research data were analyzed with the use of the percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The research revealed that 1) the overall and aspects of developing educational institute management towards vocational education excellence was rated at the high level and the specific aspects could be ranked based on their rating means from the highest to the lowest as follows: quality certification, manpower production and development, professional teacher development, teaching and learning management model, developing curriculum together with enterprises, spatial context conducive to organizing vocational education, cooperation with higher education institutions in domestic or foreign country , infrastructure, equipment and teaching media and strengthening the competencies of learners and graduates. and 2) the guidelines for developing educational institution management towards excellence in vocational education, it was found that school administrators should survey the needs of the enterprises, encourage teachers to develop curricula in accordance with professional standards, determining the competency-based curriculum required by the enterprises, support teachers to organize teaching and learning to meet the needs of students and enterprises, develop professional teachers, develop educational institutions into learning centers on modern digital technology, and set standards for the collaboration of teachers and personnel in educational institutions.

Keywords : Guideline, Developing educational institute management, Excellence, Vocational education

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือให้คำแนะนำ แก่ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และประธานกรรมการสอบ รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศจี จิระโร กรรมการสอบ ที่ให้ ข้อเสนอแนะ แก่ไขและให้แนวคิดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ที่สละเวลาในการตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องของ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ตรวจทานความถูกต้องของภาษาและพิจารณาความเที่ยงของเครื่องมือที่ใช้ ในการศึกษา

ขอขอบคุณผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ผู้อำนวยการวิทยาลัย อาชีวศึกษาสงขลา ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสงขลา ผู้อำนวยการวิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคจะนะ พร้อมทั้งคณะผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนและกรุณาตอบ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาท ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้ตลอดมา ขอคุณพี่ ๆ กลุ่มที่ 5 ที่ให้คำแนะนำและให้ ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอขอบคุณเป็นพิเศษสำหรับความห่วงใยและกำลังใจ จาก คุณพ่อ คุณแม่ พี่สาวและทุกคนในครอบครัวอันเป็นที่รักยิ่ง ทั้งที่ยังมีชีวิตอยู่และล่วงลับไปแล้ว ที่คอยห่วงใย สนับสนุนการศึกษาเพื่อรอความสำเร็จของผู้ศึกษาและเป็นแรงใจสำคัญจนทำให้การศึกษาครั้งนี้ อดีครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นายปรีชา แซ่อึ้ง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่ได้รับ	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดเกี่ยวกับการอาชีวศึกษา	11
แนวทางการจัดการอาชีวศึกษา	14
แนวคิดเกี่ยวกับสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางอาชีวศึกษา	16
บริบทของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล	62
การวิเคราะห์ข้อมูล	62
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	64
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3	66

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3	76
บทที่ 5 สรุปรการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	93
สรุปรการวิจัย	93
อภิปรายผล	97
ข้อเสนอแนะ	101
บรรณานุกรม	105
ภาคผนวก	112
ก หนังสือขอความร่วมมือ	113
ข แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษา	128
ค รายนามผู้เชี่ยวชาญจากสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลตรวจสอบเครื่องมือ	140
ง การหาคุณภาพเครื่องมือ	144
จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SPSS	156
ประวัติผู้ศึกษา	177

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 เกณฑ์การประเมิน ตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ ศูนย์ความเป็นเลิศ ทางการศึกษา (Excellent Center) กลุ่มความเป็นเลิศ (Excellent Center)	35
ตารางที่ 2.2 สมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพในภาพรวม	45
ตารางที่ 2.3 สมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ ระดับชั้น ปวช.3 รายสมรรถนะที่จำเป็น ในการเข้าสู่อาชีพ (1-6)	46
ตารางที่ 2.4 สมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ ระดับชั้น ปวช.3 รายสมรรถนะ ภาษาอังกฤษ (7)	47
ตารางที่ 2.5 สมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ ระดับชั้น ปวช.3 รายสมรรถนะ เทคโนโลยีดิจิทัล (8)*	48
ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามประเภทสถานศึกษา อาชีวศึกษาภายในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3	58
ตารางที่ 3.2 แสดงโครงสร้างของแบบสอบถามจำแนกตามแนวทางการประเมิน	59
ตารางที่ 3.3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค	61
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	64
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ ความเป็นเลิศ โดยภาพรวม	66
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความ เป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ด้านรูปแบบ การจัดการเรียนการสอน	67
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความ เป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ด้านครูวิชาชีพ ..	68
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความ เป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ด้านโครงสร้าง พื้นฐานครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคน	70
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ด้านการรับรองคุณภาพ	71
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ด้านความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ	72
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ด้านพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ	73
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ด้านบริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา	74
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ด้านเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา	75

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างส่วนราชการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา	43

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการแข่งขันในเวทีโลก จำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนและพัฒนาทางด้านกำลังคนให้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและมีความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคการค้าเสรี ซึ่งแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ได้กำหนดกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เป้าหมายของประเทศที่มุ่งเน้นการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า รวมทั้งสร้างกรอบการพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมตรงตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมโดยแท้จริง โดยในการวางแผนการพัฒนากำลังคนจำเป็นต้องมีข้อมูลทางด้านประเภทของสถานประกอบการ คุณลักษณะของกำลังคนที่ต้องการ ข้อมูลและความต้องการแรงงาน หรือการขาดแคลนแรงงานของสถานประกอบการเพื่อให้สามารถพัฒนากำลังคนตอบสนองทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ นอกจากนี้โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (Southern Economic Corridor) หรือ SEC โครงการแลนด์บริดจ์ (LandBride) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ ในอุตสาหกรรมทุกประเภทจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ ทักษะและความสามารถที่เหมาะสมกับประเภทอุตสาหกรรม (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ , 2564, หน้า 3) (ภัทรพร เกริกไกรกุล, 2566)

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ มีนโยบายในการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (Excellent Center) ซึ่งหมายถึง สถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ดำเนินการเกี่ยวกับการตอบสนองแรงงาน ผลิตกำลังคนให้ตอบสนองตลาดแรงงานและการพัฒนาหลักสูตรที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ เพราะในการพัฒนาหลักสูตรต้องทำร่วมกับสถานประกอบการอย่างเข้มข้น ทันสมัย ตรงกับความต้องการ สามารถตอบโจทย์ความต้องการของสถานประกอบการ 2) พัฒนาครูครูเป็นตัวกลางในการนำหลักสูตรมาใช้พัฒนาผู้เรียน พัฒนาครูด้านเทคโนโลยี พัฒนาด้าน New Skill, Up Skill, และ Re Skill ให้มีความทันสมัย ให้มีสมรรถนะตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ หรือตอบโจทย์ในศตวรรษที่ 21 3) ห้องเรียน ต้องมีความทันสมัย การสร้างบรรยากาศในวิทยาลัย ห้องเรียน มุมพักผ่อน มุมเทคโนโลยี ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง Coding เรื่องสื่อ ดังนั้นการพัฒนาครู พัฒนานักเรียน พัฒนาสื่อที่น่าสนใจ การใช้สื่อในรูปแบบ Online และ Offline ในช่วงการแพร่ระบาด

COVID-19 เมื่อวิทยาลัยพร้อม หลักสูตรพร้อม สถานศึกษาพร้อม นักเรียนพร้อม ครูพร้อม บุคลากรทางการศึกษาพร้อม สิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่ Excellent Center และ 4) การทำความร่วมมือกับสถานประกอบการอย่างเข้มข้น ให้สถานประกอบการมาช่วยพัฒนาครู พัฒนานักเรียน ซึ่งอาจจะอยู่ภายใต้ของศูนย์ HCEC (Human Capital Excellent College) หรือศูนย์พัฒนาความเป็นเลิศระหว่างบุคคล มีการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญในสถานประกอบการ รวมทั้งครูมีส่วนในการพัฒนาด้วยเช่นกัน แล้วนำมาพัฒนาเด็ก สิ่งสำคัญ คือ ความร่วมมือกับสถานประกอบการเข้มข้น ให้สถานประกอบการนำครุภัณฑ์มาช่วย ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ นั่นคือ แนวทางการเรียนการสอนแบบ Excellent Center เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นผลจาก Digital Disruption เร่งยกระดับคุณภาพกำลังในกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ผู้อยู่ในภาคแรงงานให้มีสมรรถนะใหม่ ทักษะใหม่ โดยกระบวนการสร้าง New Skill, Up Skill และ Re Skill พัฒนาสถานศึกษาต้นแบบ เพื่อการขยายผลการผลิตและพัฒนากำลังคนอย่างมีกรอบและทิศทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ภูมิภาค และความต้องการของสถานประกอบการ (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2564, หน้า 4)

ตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 กำหนดว่า “สถานศึกษาอาชีวศึกษาสามารถรวมกันเป็นสถาบันได้ โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงที่ชำนาญการปฏิบัติการสอน การวิจัยการถ่ายทอดวิทยาการและเทคโนโลยี ทุนบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรวมทั้งให้บริการวิชาการและวิชาชีพแก่สังคม ต่อมาคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (กอศ.) ได้ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การรวมและการแยกสถานศึกษาเพื่อจัดตั้งเป็นสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2554 ลงวันที่ 9 มีนาคม 2554 ตามมาตรา 13 โดยมีหลักการสำคัญ 5 ประการ คือ 1) ความเป็นเลิศในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยมีกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อเพิ่มผลผลิตและส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีของประเทศให้ได้ระดับมาตรฐานสากล 2) การกระจายอำนาจไปสู่ระดับปฏิบัติ เพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในทุกระดับ มีคุณภาพและประสิทธิภาพเกิดผลสำเร็จแก่ประชาชน โดยเฉพาะนักเรียนและนักศึกษา 3) ตอบสนองความต้องการการผลิตและการพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค ระดับเทคโนโลยี และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน 4) การประสานความร่วมมือให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีชั้นสูง จากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชน ในการพัฒนาศักยภาพของการจัดการอาชีวศึกษา 5) การประกันคุณภาพและการกำกับมาตรฐาน ตามมาตรฐานวิชาชีพในระดับสากลจากประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้ทำการประเมินสถานศึกษา

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 เป็นสถาบันการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษามุ่งสร้างโอกาสให้ทุกคนเข้าถึงการศึกษาด้านอาชีวศึกษา โดยมีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 9 สถานศึกษาให้บริการวิชาการและการฝึกอบรมวิชาชีพ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสตูล จังหวัดสงขลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส ซึ่งมีอัตลักษณ์ที่สำคัญประการหนึ่งคือการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม จากแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ได้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการจัดการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ พบว่าสิ่งที่เป็นจุดอ่อนและอุปสรรค คือ การขาดแคลนครูผู้สอนในบางสาขาวิชา ครู บุคลากรขาดทักษะความรู้ ขาดแรงจูงใจในการทำวิจัย นวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนการสอนล้ำสมัย ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง จากผลการดำเนินงานของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 มาตรฐานด้านการวิจัย และนวัตกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 3.66 การดำเนินงานอยู่ในระดับดี ในขณะที่มาตรฐานด้านอื่น ๆ เช่น ผลลัพธ์ผู้เรียน การบริการวิชาการวิชาชีพ ศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย และด้านการบริหารจัดการ การดำเนินงานอยู่ในระดับดีมาก จึงมีความเป็นที่จะต้องพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพิ่มขึ้น (สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3, น.5-6)

จากปัญหาที่กล่าวข้างต้น การพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ทั้ง 9 ด้าน ประกอบไปด้วย รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ครู วิชาชีพ โครงสร้างครุภัณฑ์ อุปกรณ์ สื่อการสอน การผลิตและพัฒนากำลังคน การรับรองคุณภาพความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา และเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา จึงมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาคุณภาพของอาชีวศึกษา ซึ่งมีผลต่อการผลิตและพัฒนากำลังคน ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่ดูแลสถานศึกษาในพื้นที่ชายแดนใต้ ซึ่งมีความต้องการแรงงานที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานที่มีความหลากหลายทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

3. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 มีขอบเขตครอบคลุมประเด็นดังนี้

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ศึกษา แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ ประกอบด้วย 9 ประเด็น ดังนี้

- 1) รูปแบบการจัดการเรียนการสอน
- 2) ครูวิชาชีพ
- 3) โครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน
- 4) การผลิตและพัฒนากำลังคน
- 5) การรับรองคุณภาพ
- 6) ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ
- 7) พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ
- 8) บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา
- 9) เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2564, น.40-43

3.2 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ที่สังกัดภายในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 จำนวน 3 วิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี และวิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,071 คน

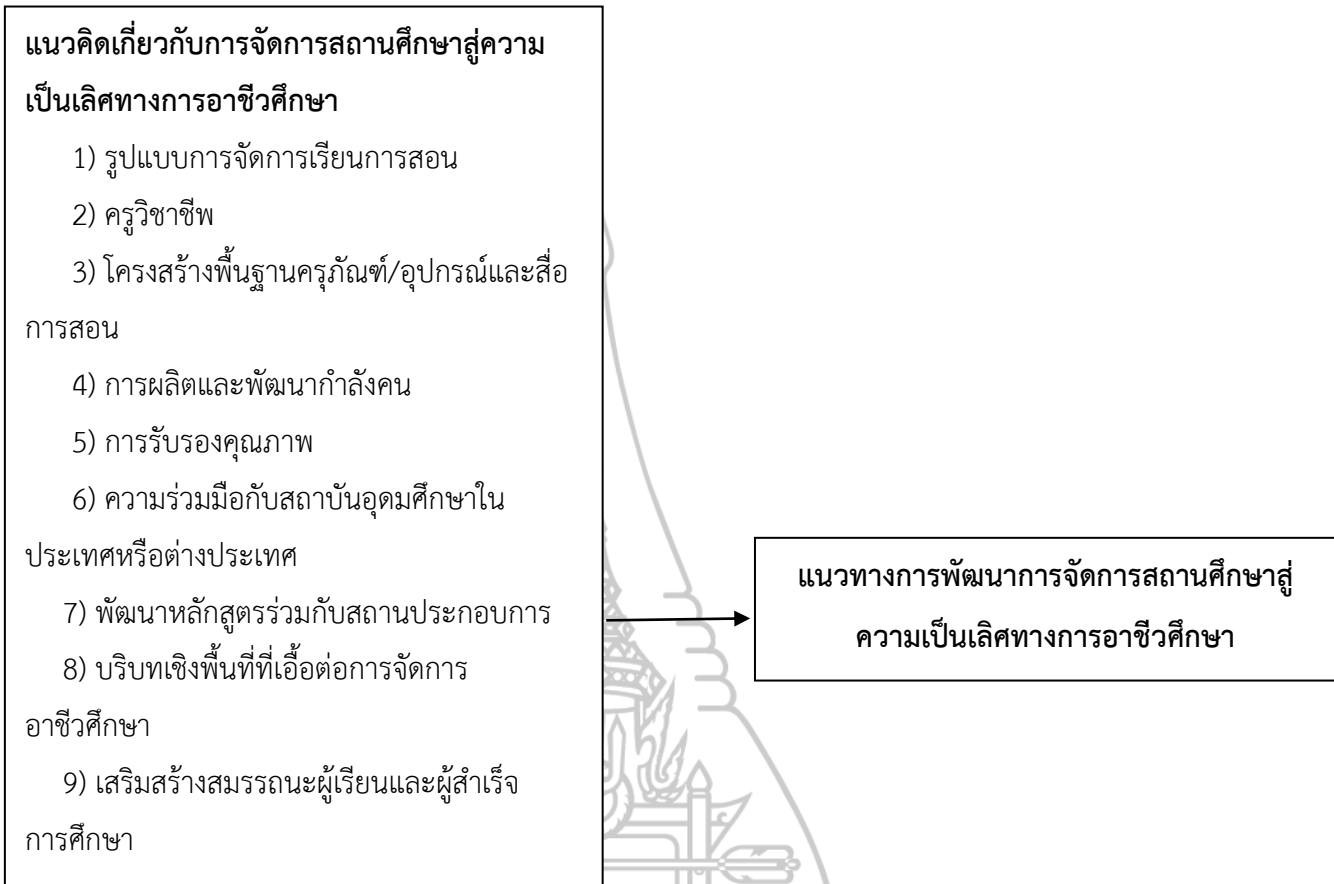
3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

3.3.1 ตัวแปรที่ศึกษา คือ ระดับของการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 9 ด้านประกอบด้วย

- 1) รูปแบบการจัดการเรียนการสอน
- 2) ครูวิชาชีพ
- 3) โครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน
- 4) การผลิตและพัฒนากำลังคน
- 5) การรับรองคุณภาพ
- 6) ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ
- 7) พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ
- 8) บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา
- 9) เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ของครูในสถานศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ในกลุ่มความเป็นเลิศ (Excellent Center) ของสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2564) มาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วย 1) รูปแบบการจัดการเรียนการสอน 2) ครูวิชาชีพ 3) โครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน 4) การผลิตและพัฒนากำลังคน 5) การรับรองคุณภาพ 6) ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ 7) พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ 8) บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา และ 9) เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ตามกรอบแนวคิดใน การวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 สถานศึกษาอาชีวศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะมีฝีมือในด้านการศึกษาวิชาชีพ ในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามความต้องการที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ตลอดจน สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาและดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข สถานศึกษาอาชีวศึกษา ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ประกอบด้วย 1) วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี 2) วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา และ 3) วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา

5.2 ประเภทวิชา หมายถึง การจัดการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.1-3) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.1-2) ประเภทวิชาอาชีวศึกษา มี 9 ประเภท ได้แก่ 1) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม 2) ประเภทวิชาพาณิชยกรรมบริหารธุรกิจ 3) ประเภทวิชาศิลปกรรม 4) ประเภทวิชาคหกรรม 5) ประเภทวิชาเกษตรกรรม 6) ประเภทวิชาประมง 7) ประเภท

วิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 8) ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ และ 9) ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

5.3 ความเป็นเลิศ หมายถึง สภาพที่แสดงให้เห็นถึงความยอดเยี่ยม หรือยอดเยี่ยมในทางใดทางหนึ่งเป็นพิเศษ เป็นความสามารถ หรือคุณภาพที่มีความดีมากกว่าธรรมดาทั่วไป ความเป็นเลิศเป็นเป้าที่ขยับขึ้นตลอดเวลาที่เราหรือองค์กรต้องไล่ตามไม่ว่าจะเป็นความเป็นเลิศของผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี ออนไลน์, 2562, ออนไลน์)

5.4 แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา หมายถึง รูปแบบในการส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษอาชีวศึกษาได้ ประกอบด้วย

5.4.1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอน หมายถึง สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนในระบบ การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้น การใช้หลักสูตรที่เปิดสอนตามเกณฑ์ที่ต้นสังกัดกำหนด การเพิ่มเติมคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรให้มีความทันสมัย การจัดทำแผนการฝึกอาชีพร่วมกับสถานประกอบการ และการประเมินผลหลักสูตรรายวิชา

5.4.2 ครูวิชาชีพ หมายถึง สถานศึกษามีจำนวนครูวิชาชีพเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีตรงตามสาขาวิชาที่สอน ได้รับการพัฒนาตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ได้รับการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพในสถานประกอบการ มีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสาขาวิชา มีการจัดทำแผนการสอน/แผนการฝึกอาชีพ มีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน มีความสามารถในการผลิตสื่อดิจิทัล (Digital Content) มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนด้วยแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ (Digital Learning Platform) อย่างมีคุณภาพและมีใบรับรองผลการประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

5.4.3 โครงสร้างพื้นฐาน ครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน หมายถึง สถานศึกษามีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ในการจัดการเรียนการสอน มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สะอาดและเป็นระเบียบ พร้อมใช้งาน มีครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ที่สามารถใช้งานได้ มีครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน มีการดูแล ซ่อมแซม/ปรับปรุง ครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ มีระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านดิจิทัลที่มีคุณภาพ และมีสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณูปโภคและความปลอดภัยภายใน

5.4.4 การผลิตและพัฒนากำลังคน หมายถึง สถานศึกษาส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาวิชาที่ตรงกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-Curve) มีการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามที่หลักสูตรและสถานประกอบการกำหนด มีการสำรวจความต้องการของสถานประกอบการก่อนเปิดสอนตามหลักสูตร มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมี

คุณลักษณะตามที่สถานประกอบการต้องการ มีการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ และมีการประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

5.4.5 การรับรองคุณภาพ หมายถึง สถานศึกษามีการดำเนินการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพ มีการดำเนินงานตามแผนที่กำหนด มีการกำกับติดตามการดำเนินงานทุกขั้นตอน มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5.4.6 ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ หมายถึง สถานศึกษามีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ มีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ มีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน มีแผนการพัฒนาคู มีแผนการพัฒนานักเรียนนักศึกษา มีการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง และมีการติดตามการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือ

5.4.7 พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ หมายถึง สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาร่วมกับสถานประกอบการ มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ มีการจัดแผนการเรียนร่วมกับสถานประกอบการ มีการศึกษาความคาดหวังของสถานประกอบการต่อสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา มีการเชื่อมโยงสมรรถนะอาชีพในการทำงานสู่ระบบคุณวุฒิทางการศึกษา มีนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีการประเมินการใช้หลักสูตร

5.4.8 บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา หมายถึง มีสถานประกอบการจำนวนมากในพื้นที่ มีเขตอุตสาหกรรม/นิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่ มีสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ มีศูนย์การเรียนรู้ทางวิชาชีพและนวัตกรรมในพื้นที่ มีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม มีการคมนาคมที่สะดวก ชุมชนให้ความสำคัญกับการอาชีวะและเทคนิคศึกษา และขนาดพื้นที่ภายในสถานศึกษาสามารถรองรับการขยายกำลังการผลิตและพัฒนากำลังคนในอนาคต

5.4.9 เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง มีการศึกษาสมรรถนะที่ต้องการจากสถานประกอบการต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา มีการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการและวิชาชีพที่สถานประกอบการต้องการเพิ่มเติมให้กับผู้เรียนก่อนสำเร็จการศึกษา มีการจัดสอนเสริมทักษะทางภาษาต่างประเทศและดิจิทัล เสริมสร้างการมีทักษะข้ามสายงานให้กับผู้เรียน และนักเรียนนักศึกษาจบแล้วมีงานทำมากกว่าร้อยละ 80

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

6.1 ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 นำข้อมูลไปพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6.2 ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 นำข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ มาใช้ในการพัฒนา และส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6.3 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 นำข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา มาใช้กำหนดนโยบาย และวางแผนในการส่งเสริม พัฒนา และผลิตนักเรียนนักศึกษาที่มีคุณภาพของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการอาชีวศึกษา
 - 1.1 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษา
 - 1.2 แนวทางการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา
2. แนวทางการจัดการอาชีวศึกษา
 - 2.1 การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี
 - 2.2 ความสำเร็จในการจัดการอาชีวศึกษา
3. แนวคิดเกี่ยวกับสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา
 - 3.1 แนวทางการพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษา
 - 3.2 แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา
 - 3.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการขับเคลื่อน (ส่วนกลาง)
 - 3.4 แนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา
4. บริบทของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3
 - 4.1 ประวัติและความเป็นมาของสถาบันฯ
 - 4.2 ลักษณะการดำเนินงาน ของสถาบันสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3
 - 4.3 รูปแบบการจัดองค์กรและการบริหารงานของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3
 - 4.4 ผลการดำเนินงานของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับการอาชีวศึกษา

1.1 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการอาชีวศึกษา

Vocational education หมายถึง โปรแกรมการศึกษาที่มีระดับต่ำกว่าระดับมหาวิทยาลัย มีจุดมุ่งหมาย เพื่อฝึกอบรมบุคคลออกไปประกอบอาชีพ หรือเพื่อพัฒนาแรงงานฝีมือที่มีงานทำอยู่แล้วให้มีฝีมือแรงงานในระดับที่สูงขึ้น

ดาว สมศรีโหนด (2548) ได้ให้แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้นมีต้นแบบมาจาก Prosser & Allen (1925) ซึ่งเป็นผู้บุกเบิกงานด้านการพัฒนาระบบการอาชีวศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกาให้เจริญก้าวหน้า และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทรัพยากรกำลังคนเพื่ออุตสาหกรรม พวกเขาได้เสนอแนวคิดหลักการจัดการอาชีวศึกษาไว้โดยมุ่งที่การจัดการอาชีวศึกษาให้สามารถฝึกทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ความชำนาญขั้นพื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ดังนั้น สถาบันการอาชีวศึกษาจึงต้องพิจารณาถึงความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ครูผู้สอน อุปกรณ์ช่วยสอน วัสดุฝึก เครื่องมือเครื่องจักรสถานที่ฝึกงานทั้งภายนอกและภายใน เพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษาและเทคนิคบรรลุตามเป้าหมาย

สรุปได้ว่า แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับ อาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาสายอาชีพ ที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนจากเครื่องมือปฏิบัติและประสบการณ์จริงจนเกิดความชำนาญในทักษะการทำงานเฉพาะด้านต่างๆ ตามความต้องการของตลาดแรงงาน

การจัดการอาชีวศึกษาของไทย กำเนิดขึ้นเพราะต้องการฝึกให้แรงงานมีทักษะและความชำนาญในงานช่าง เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมที่มีความต้องการแรงงานที่มีทักษะเพิ่มมากขึ้น

รูปแบบและลักษณะการจัดการอาชีวศึกษาของไทยในปัจจุบัน เป็นการจัดการศึกษาที่มีสาระสำคัญเพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยอาศัยรูปแบบการจัดการศึกษาแบบต่าง ๆ ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน เพื่อจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะวิชาชีพที่จำเป็นในการนำไปประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม ซึ่งหากอ้างอิงตามมาตรา 15 ของพระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รูปแบบการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

2. การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษามีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบวิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละกลุ่มบุคคล

3. การศึกษาระบบทวิภาคี คือ การเรียนวิชาสามัญ วิชาพื้นฐาน วิชาชีพใน สถานศึกษา และนำรายวิชาชีพไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการไม่น้อยกว่าครึ่งหลักสูตร

ปัจจุบันการอาชีวศึกษาของไทยมีทั้งส่วนที่ดำเนินการโดยสถานศึกษาของรัฐและ เอกชนภายใต้การกำกับควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งที่เป็นโรงเรียนและวิทยาลัยจัดการ อาชีวศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีอยู่ 2 ระดับ คือ

1. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เป็นหลักสูตรที่รับผู้จบการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่าเข้าศึกษา 3 ปี มี 10 ประเภทวิชา ได้แก่

1.1 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม

1.2 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

1.3 ประเภทวิชาศิลปกรรม

1.4 ประเภทวิชาคหกรรม

1.5 ประเภทวิชาเกษตรกรรม

1.6 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ

1.7 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

1.8 ประเภทวิชาประมง

1.9 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมบันเทิงและดนตรี

1.10 ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา, 2562

2. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นหลักสูตรที่รับผู้ที่จบการศึกษาใน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า เข้าศึกษา ใช้ระยะเวลา 2 ปี มี 10 ประเภทวิชา ได้แก่

2.1 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม

2.2 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

2.3 ประเภทวิชาศิลปกรรม

2.4 ประเภทวิชาคหกรรม

2.5 ประเภทวิชาเกษตรกรรม

2.6 ประเภทวิชาประมง

2.7 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

2.8 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ

2.9 ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2.10 ประเภทวิชาพาณิชยนาวิ

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2565

สรุปได้ว่า การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะวิชาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพ โดยมีสถานศึกษาของรัฐและเอกชน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี 2 ระดับ คือ 1) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 10 วิชา และ 2) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) 10 ประเภทวิชา

รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ

สำหรับรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพตามมาตรา 8 ของพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 นั้น สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดได้ 3 รูปแบบ คือ

1) การศึกษาในระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเป็นหลัก โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลา การวัดและการประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

2) การศึกษานอกระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

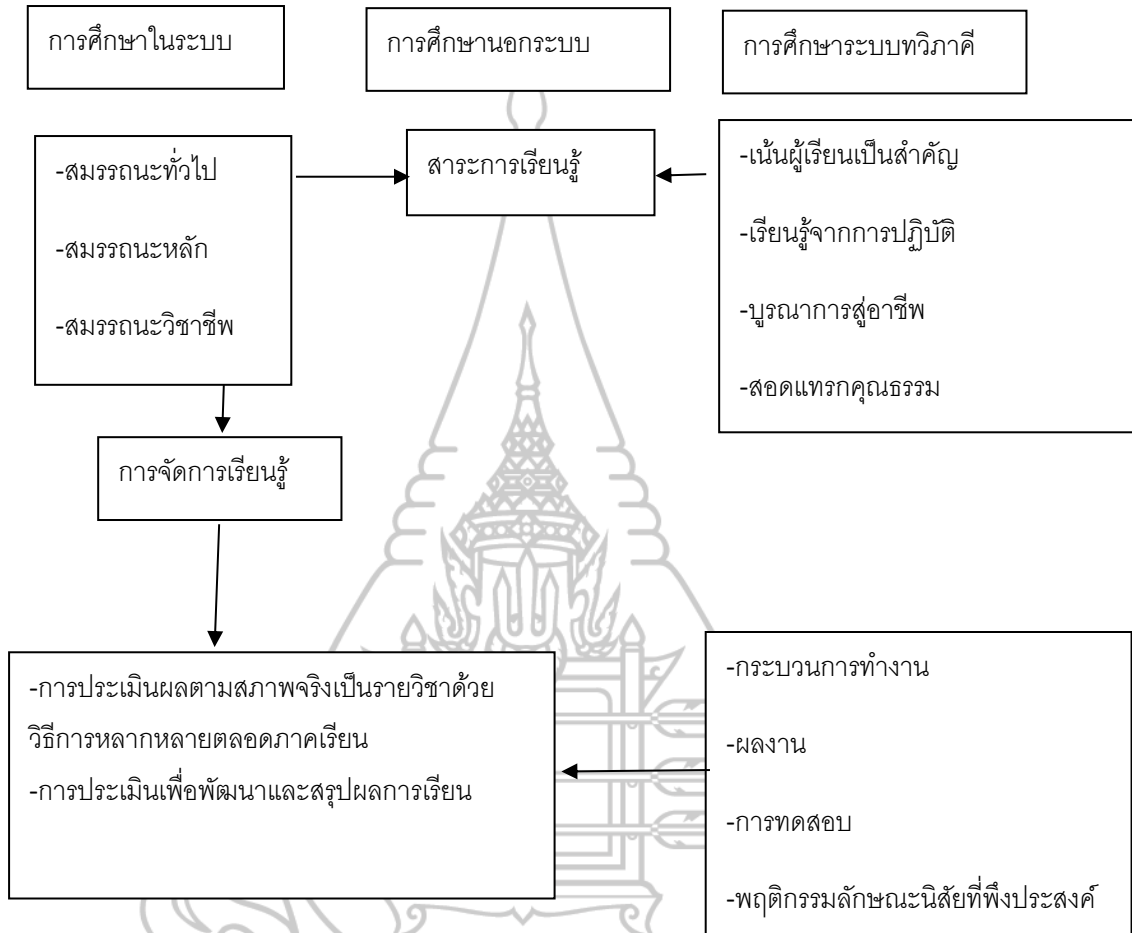
3) การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ

การจัดการอาชีวศึกษา

เนื่องจากการอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตกำลังคนทั้งในระดับเฉพาะทาง ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีในทุกสาขาวิชาชีพ ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี สามารถสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบ

อาชีพอิสระ การจัดการอาชีวศึกษาจึงเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกวิธีการเรียนได้ตามพื้นฐานความรู้ คุณสมบัติและความพร้อมของแต่ละบุคคล

กรอบแนวคิดในการจัดการอาชีวศึกษา

สรุปได้ว่า การจัดการอาชีวศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกวิธีการเรียนได้ตามพื้นฐานความรู้ คุณสมบัติ และความพร้อมของแต่ละบุคคล อีกทั้งจะต้องดำเนินการภายใต้กรอบแนวคิดในการจัดการอาชีวศึกษา

2. แนวทางการจัดอาชีวศึกษา

ในการจัดการศึกษาแต่ละรูปแบบนั้น มีแนวทางในการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันจำเป็นต้องจัดเตรียมความพร้อมในด้านอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ สื่อและบุคลากรให้เหมาะสมสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนแต่ละลักษณะของการผลิตผู้เรียน

เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพสาขาวิชาชีพและสาขางานตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

2.1 การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

การจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะผสมผสานระหว่าง การจัดการเรียนในสถานศึกษากับการฝึกอาชีพจริงในสถานประกอบการ เพื่อให้ผู้เรียนมีทั้งความรู้ และความชำนาญในงานอาชีพ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาดำเนินการดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายเป็นพนักงานในสถานประกอบการ หรือผู้ประสงค์จะเรียนในรูปแบบการศึกษาระบบทวิภาคี
2. ผู้เรียนสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ได้
3. รายวิชาสามัญหรือพื้นฐานประยุกต์ และวิชาชีพที่เป็นพื้นฐานจะเรียนในสถานศึกษาโดยใช้รูปแบบการศึกษาในระบบเป็นหลัก หรือบางรายวิชาที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ง่ายต่อการเรียนรู้ อาจจัดแบบนอกระบบ
4. รายวิชาชีพจะนำไปเรียนรู้และฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ ตามแผนการฝึกอาชีพที่สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันจัดทำ โดยใช้เวลาไม่น้อยกว่าครึ่งหลักสูตร
5. ผู้เรียนต้องจัดทำโครงการที่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน ซึ่งเป็นรายวิชาที่กำหนดไว้ตามโครงสร้างหลักสูตร โดยสามารถจัดทำในสถานประกอบการ
6. ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามที่สถานประกอบการกำหนด โดยมีระยะเวลาเข้าร่วมกิจกรรมตามเงื่อนไขของหลักสูตร

2.2 ความสำเร็จในการจัดการอาชีวศึกษา

การจัดการอาชีวศึกษาจะบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและจุดประสงค์ นอกจากต้องมีการวางแผน จัดเตรียมความพร้อมของทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการศึกษาทั้งบุคลากร อาคาร สถานที่ สื่อและวัสดุครุภัณฑ์ มีการบริหารจัดการที่ดี ทั้งเรื่องหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและวัดผล ประเมินผลแล้ว ยังต้องมีการติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

สรุปได้ว่า แนวทางการจัดอาชีวศึกษา มีแนวทางการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ สื่อและบุคลากร และต้องเป็นไปตามเกณฑ์การจัดการศึกษาตามกรอบมาตรฐานหลักสูตร ได้แก่ ระบบการจัดการศึกษา การคิดหน่วยกิต โครงสร้างหลักสูตร การลงทะเบียน คุณสมบัติผู้เรียน และเกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา การจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาปกติ จะเป็นแบบในระบบที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษาเป็นหลัก และฝึกงานในสถานประกอบการ สำหรับนักศึกษาผู้มีงานทำ จะเป็นแบบนอกระบบและการจัดการศึกษาระบบ

ทวิภาคีที่ผสมผสานระหว่างการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษากับฝึกอาชีพจริงในสถานประกอบการ เพื่อให้ผู้เรียนมีทั้งความรู้และความชำนาญในงานอาชีพ

3. แนวคิดเกี่ยวกับสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางอาชีวศึกษา

ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) หมายถึง ศูนย์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีสมรรถนะสูงตรงตามความต้องการของสถานประกอบการสอดคล้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ ตามนโยบายประเทศไทย 4.0 ตามความเหมาะสมกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่เพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

กำลังคนสมรรถนะสูง หมายถึง บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถพร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี มีความผูกพันมั่นคงต่อองค์กร และมีความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร มีความตรงต่อเวลา มีประสิทธิภาพในการทำงาน และผลงานมีคุณภาพ

3.1 แนวทางการพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยการยกระดับคุณภาพอาชีวศึกษาให้มีศักยภาพในการแข่งขัน และตอบโจทย์การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย (อาชีวศึกษายกกำลังสอง) ด้วยการจับคู่สถานศึกษา ภาครัฐกับสถานประกอบการชั้นนำที่มีขีดความสามารถในการร่วมวิเคราะห์สมรรถนะตามสาขาอาชีพและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการสมัยใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จนนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาครู การพัฒนานักเรียนนักศึกษา และพัฒนาทรัพยากรทางการศึกษา ตลอดจนแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อย่างมีคุณภาพ รวมทั้งยกระดับให้เป็นศูนย์ Human Capital Excellence Center (HCEC) เพื่อเป็นต้นแบบและเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาครูและบุคลากรในสาขาวิชาเฉพาะทาง พัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษา กำลังแรงงาน และประชาชนทั่วไปให้มีทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานที่ในปัจจุบันและอนาคต ตามทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย จำนวน 7 กลุ่มอุตสาหกรรม คือ ปิโตรเคมี (Petrochemical) เทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล (Digital Business Technology) หุ่นยนต์เพื่อการผลิต (Robotics) เกษตรสมัยใหม่ (Smart Farming) อุตสาหกรรมการบิน (Aviation Industry) อุตสาหกรรมระบบราง (Railway Industry) และยานยนต์สมัยใหม่ (Next Generation Automotive) ธุรกิจโรงแรมและการบริการ (Hospitality Industry) โดยได้กำหนดแนวทางการ

ดำเนินการพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดกลุ่มสถานศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มทั่วไป (Standard)

เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาทุกแห่งที่จัดการศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะดำเนินการจัดงบประมาณและทรัพยากรเพื่อให้สถานศึกษากลุ่มทั่วไป ให้สามารถจัดการศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ อาทิ

1) ครู

(1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐ : สนับสนุนครูอาชีวศึกษาให้เพียงพอกับการจัดการเรียน การสอนอาชีวศึกษาอย่างมีคุณภาพ

(2) สถานศึกษาอาชีวศึกษาภาคเอกชน : เพิ่มเงินสมทบเงินเดือนครูอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 450 บาท เพื่อให้เป็นอัตราเดียวกันกับครูเอกชนสายสามัญ (15,050 บาท/เดือน/คน) เพื่อให้สถานศึกษามีงบประมาณเพียงพอต่อการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ

(3) เพิ่มเติมสมรรถนะที่จำเป็นให้กับครูผู้สอน ในหัวข้อที่มีความทันสมัยและจำเป็น ต่อการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนนักศึกษาตามหลักสูตร

2) จัดสรรครุภัณฑ์และอุปกรณ์ ทรัพยากรทางการศึกษา รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐาน ให้กับ สถานศึกษามีพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานขั้นต่ำของการจัดการศึกษาตาม หลักสูตรอาชีวศึกษา ทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

2. กลุ่มเชี่ยวชาญเฉพาะ (Expert)

เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีบริบททางการศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษาในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะอย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะดำเนินการจัดงบประมาณและทรัพยากรเพื่อให้สถานศึกษากลุ่มเชี่ยวชาญ เฉพาะ ให้สามารถจัดการศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ อาทิ

1) ครูในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ

(1) จัดสรรหรือเกลี้ยอัตรากำลังให้มีจำนวนที่เพียงพอต่อการจัดการอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ และได้รับการพัฒนาให้มีทักษะประสบการณ์จริงในสถานประกอบการ

(2) เพิ่มเติมสมรรถนะที่จำเป็นให้กับครูผู้สอน ในหัวข้อที่มีความทันสมัยและจำเป็นต่อการ นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนนักศึกษาตามหลักสูตร

(3) ส่งครูเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพิ่มเติม โดยสถานประกอบการในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ครูได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงในสถานประกอบการ จนนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียน การสอนอย่างมีคุณภาพต่อไป

2) จัดสรรครุภัณฑ์และอุปกรณ์ ทรัพยากรทางการศึกษา รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐาน ในสาขาวิชา ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะอย่างมีคุณภาพ

3) มีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในประเทศ ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ และวิชาชีพของครูและผู้เรียน

4) มีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง ในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ

3. กลุ่มความเป็นเลิศ (Excellence Center)

เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีบริบททางการศึกษาและบริบทเชิงพื้นที่ ที่เอื้อต่อการจัดการ อาชีวศึกษาในสาขาวิชาที่ตรงกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-Curve) อย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้น โดยสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาจะดำเนินการจัดงบประมาณและทรัพยากรเพื่อให้สถานศึกษากลุ่มความเป็นเลิศ ให้สามารถจัด การศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ อาทิ

1) ครูในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศ

(1) จัดสรรหรือเกลี้ยอัตรากำลังให้มีจำนวนที่เพียงพอต่อการจัดการอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ และได้รับการพัฒนาให้มีทักษะประสบการณ์จริงในสถานประกอบการ

(2) เพิ่มเต็มสมรรถนะที่จำเป็นให้กับครูผู้สอน ในหัวข้อที่มีความทันสมัยและจำเป็นต่อการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนนักศึกษาตามหลักสูตร

(3) ส่งครูเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพิ่มเติม โดยสถานประกอบการในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ครูได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงในสถานประกอบการ จนนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียน การสอนอย่างมีคุณภาพต่อไป

(4) พัฒนาความสามารถในการผลิตสื่อดิจิทัล (Digital Content) และจัดการเรียน การสอน ด้วยแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ (Digital Learning Platform) อย่างมีคุณภาพ

(5) ได้รับใบรับรองผลการประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพจากสถาบันคุณวุฒิ วิชาชีพ ตรงตามระดับที่สำเร็จการศึกษา

2) จัดสรรครุภัณฑ์และอุปกรณ์ ทรัพยากรทางการศึกษา รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐาน ให้เป็น แหล่งเรียนรู้ด้านดิจิทัลที่มีคุณภาพ มีครุภัณฑ์และอุปกรณ์ที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน จัดหา แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ (Digital Learning Platform) ในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศ อย่างมีคุณภาพ

3) มีความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ หรือ สถาบันการศึกษา อาชีวศึกษา/ อุดมศึกษาในต่างประเทศ ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการและวิชาชีพของครูและ ผู้เรียน

4) มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพร่วมกับสถานประกอบการ อย่างต่อเนื่อง สามารถเชื่อมโยงสมรรถนะอาชีพในการทำงานสู่ระบบคุณวุฒิทางการศึกษา และมี นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ ที่หลากหลาย ในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศ

ภาพแสดงความเชื่อมโยงการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาภายใต้โครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellence Center)

ที่มา (แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (excellence center) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 สำหรับสถานศึกษา, 2565 หน้า 9)

4. กลุ่มศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศการอาชีวศึกษา (Human Capital Excellence Center : HCEC)

เป็นสถานศึกษาที่มีความพร้อมและมีบริบทเชิงพื้นที่ในการยกระดับให้มีความเป็นเลิศ และเชี่ยวชาญ เฉพาะทางทั้งวิทยาลัย ในสาขาวิชาเฉพาะตาม Value Chain ของกลุ่มอาชีพใน อุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-Curve) โดยมีความพร้อมในการยกระดับให้เป็น วิทยาลัยเฉพาะทางทั้งสถานศึกษา มีความร่วมมือกับสถานประกอบการทั้งในประเทศหรือต่าง ประเทศ อย่างเข้มข้นในการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคีไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของจำนวนผู้เรียนทั้งหมดในสถานศึกษา โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาครู และการพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งการกำกับคุณภาพในทุกขั้นตอน

ของการจัดการอาชีวศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะดำเนินการจัดงบประมาณ และทรัพยากรเพื่อให้สถานศึกษากลุ่มเชี่ยวชาญเฉพาะ ให้สามารถจัดการศึกษา อาชีวศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ อาทิ

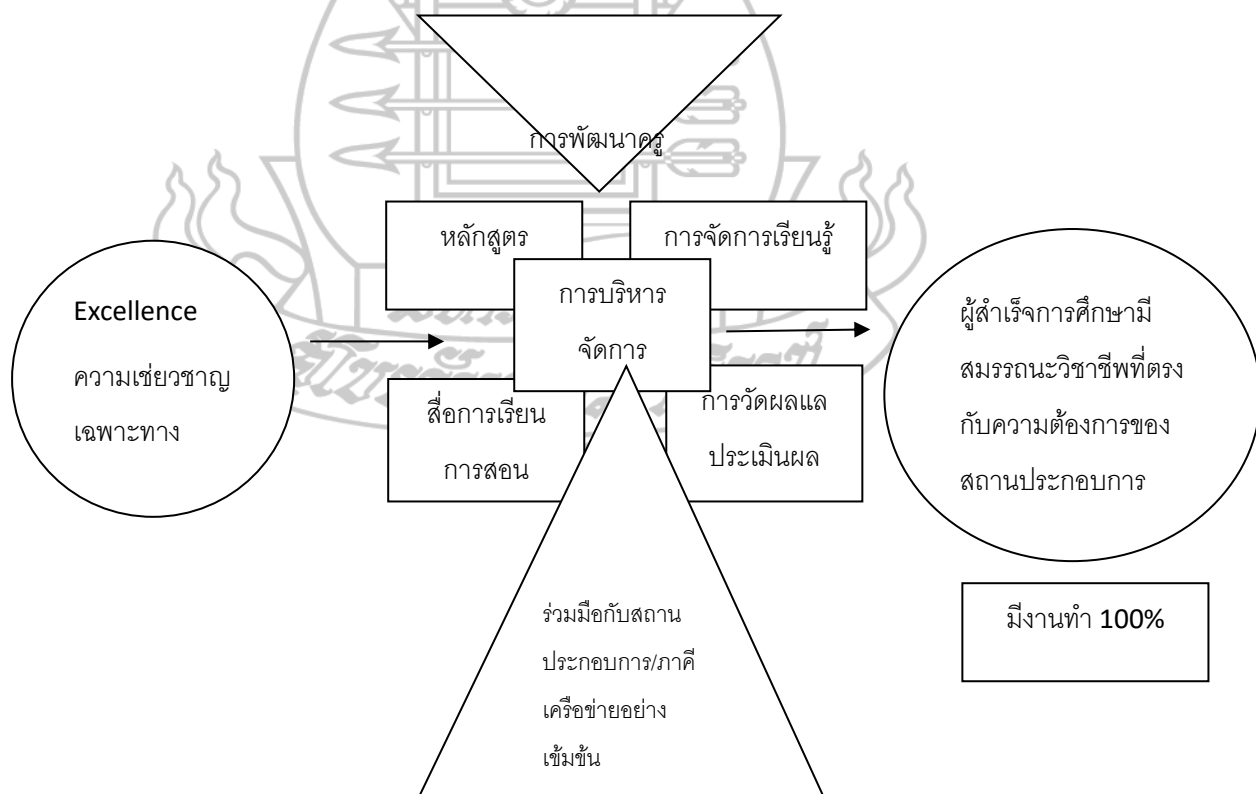
- 1) ครูในศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศการอาชีวศึกษา
 - (1) จัดสรรหรือเกลี้ยอัตรากำลังให้มีจำนวนที่เพียงพอต่อการจัดการอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ และได้รับการพัฒนาให้มีทักษะประสบการณ์จริงในสถานประกอบการ
 - (2) เพิ่มเติมสมรรถนะที่จำเป็นให้กับครูผู้สอน ในหัวข้อที่มีความทันสมัยและจำเป็นต่อการ นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนนักศึกษาตามหลักสูตร
 - (3) ส่งครูเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพิ่มเติม โดยสถานประกอบการในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ครูได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงในสถานประกอบการ จนนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียน การสอนอย่างมีคุณภาพต่อไป
 - (4) พัฒนาความสามารถในการผลิตสื่อดิจิทัล (Digital Content) และจัดการเรียน การสอน ด้วยแพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้ (Digital Learning Platform) อย่างมีคุณภาพ
 - (5) ได้รับใบรับรองผลการประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพจาก สถาบันคุณวุฒิ วิชาชีพ ตรงตามระดับที่สำเร็จการศึกษา หรือใบอนุญาตประกอบอาชีพ (License) จากหน่วยงานที่มีอำนาจ ในการรับรองมาตรฐานอาชีพ
2. มีโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อมทางการศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านดิจิทัล ที่มีคุณภาพ มีครุภัณฑ์และอุปกรณ์ที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน จัดหาแพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้ (Digital Learning Platform) อย่างมีคุณภาพ มีสิ่งแวดล้อมที่ดี ตลอดจนมีแนวทางการบำรุงรักษาให้มีสภาพที่พร้อมใช้งานอย่างต่อเนื่อง จนนำไปสู่การเป็น SMART College
3. มีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาอาชีวศึกษา/อุดมศึกษาในต่างประเทศ ในการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ทางวิชาการของครู และการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพของผู้เรียน รวมทั้งการ ได้รับคุณวุฒิ ทางการศึกษาจากสถาบันการศึกษาในต่างประเทศที่มีความร่วมมือด้วย (Dual Degree)
4. มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่หลากหลาย อาทิ Modular system และสามารถเชื่อมโยงสมรรถนะอาชีพในการทำงานสู่ระบบ คุณวุฒิ ทางการศึกษาอาชีวศึกษา ภายใต้ระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank)
5. เป็นศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาครูวิชาชีพในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศและเชี่ยวชาญ เฉพาะ ให้กับครูในสถานศึกษาเครือข่ายทั้งรัฐและเอกชน
6. เป็นศูนย์ประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ หรือศูนย์ทดสอบ อื่น ๆ ในสาขาอาชีพที่สอดคล้องกับสาขาวิชาภายใต้ศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ ทางการศึกษา (Human Capital Excellence Center : HCEC)

7. เป็นศูนย์ฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสั้นให้กับภาคแรงงานที่ต้องการเพิ่มพูนทักษะวิชาชีพ (Up Skill) หรือพัฒนาทักษะวิชาชีพ (Re Skill) และประชาชนทั่วไปที่ต้องการเรียนรู้ทักษะวิชาชีพใหม่ (New Skill)

8. จัดการศึกษาแบบประจำ (Boarding School) โดยมีหอพักภายในสถานศึกษาหรือเครือข่าย หอพักเอกชนที่มีคุณภาพ ซึ่งมีที่ตั้งไม่ไกลจากสถานศึกษา เพื่อให้สามารถพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ได้อย่างต่อเนื่องนอกเหนือเวลาการจัดการเรียนการสอนปกติ อาทิ ทักษะการสื่อสาร ภาษาต่างประเทศ

9. มีการสร้างวิสาหกิจเพื่อการเรียนรู้และปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา เพื่อสร้างโอกาส การเข้าสู่โลกอาชีพและการมีงานทำของผู้เรียน

ทั้งนี้ การพิจารณาคัดเลือกสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐและเอกชนในแต่ละกลุ่ม ให้เป็นไปตามแนวทาง ที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับทิศทางการผลิตและพัฒนา กำลังคนในสาขาวิชาที่เป็นเป้าหมายการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และความเหมาะสมกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่ เพื่อเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศต่อไป

ที่มา (แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (excellence center) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 สำหรับสถานศึกษา, 2565, น.7)

สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา และได้จัดกลุ่มสถานศึกษาออกเป็น 4 กลุ่มคือ 1) กลุ่มทั่วไป 2) กลุ่มเชี่ยวชาญเฉพาะ 3) กลุ่มความเป็นเลิศ และ 4) กลุ่มศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา

3.2 แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางอาชีวศึกษา

แนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellence Center)

สถานศึกษาดำเนินการประชุมคณะผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อประชุมชี้แจงนโยบายการจัดการสถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellence Center)

สถานศึกษาจัดทำคำสั่งแต่งตั้ง

- คณะกรรมการดำเนินงานระดับสาขาวิชา
- คณะกรรมการกลั่นกรอง ระดับสถานศึกษา

สาขาวิชา ดำเนินการจัดทำข้อมูลตามแบบรายงานข้อมูล การจัดการอาชีวศึกษาตามแนวทางการจัดการสถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา

คณะกรรมการกลั่นกรอง ระดับสถานศึกษา ตรวจสอบข้อมูล

พิจารณาตามเกณฑ์การจัดกลุ่มสาขาวิชา ตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา

สถานศึกษา ประเมินระดับคุณภาพ และดำเนินการสรุปผลการพิจารณา การจัดกลุ่มสาขาวิชา

นำผลการจัดกลุ่มสาขาวิชา ตามแนวทางการจัดการสถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา

สถานศึกษา เสนอต่อคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา

ส่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาผ่านช่องทาง AMS-e office (เฉพาะผลการประเมินกลุ่มความเป็นเลิศเท่านั้น)

ผู้อำนวยการสถานศึกษารับรองผลการจัดกลุ่มสาขาวิชา และจัดส่งผลการจัดกลุ่มสาขาวิชา และข้อมูลประกอบ

ที่มา: แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (excellence center) ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ.2565 สำหรับสถานศึกษา, 2565, น.10)

คำอธิบายแผนภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของอาชีวศึกษา

1. สถานศึกษาดำเนินการประชุมคณะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อ
ประชุมชี้แจง นโยบายการจัดการสถานศึกษาภายใต้ ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา
(Excellent Center)

เมื่อสถานศึกษาได้รับหนังสือแจ้งประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง
แนวทางการ จัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)
และคู่มือการ ดำเนินงานขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) จาก
สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาแล้ว ให้สถานศึกษาดำเนินการจัดประชุมชี้แจงแนวทางการ
จัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ให้กับคณะ
ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งสถานศึกษา เพื่อให้ทุกคนในสถานศึกษาได้รับทราบและมี
ส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอนอย่างมี คุณภาพ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดทำคำสั่งแต่งตั้ง
คณะกรรมการ ดำเนินงานระดับสาขาวิชา และคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรอง ระดับ
สถานศึกษา สถานศึกษาดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ จำนวน 3 คณะ คือ
คณะกรรมการ อำนวยการ ควรประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นประธาน รองผู้อำนวยการ
สถานศึกษาทุกฝ่าย เป็น กรรมการ และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ
เพื่อดำเนินการกำหนดแนวทาง และ กำกับติดตาม การขับเคลื่อนการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์
ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ระดับสาขาวิชา

คณะกรรมการกลั่นกรองระดับสถานศึกษา ควรประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา
เป็นประธาน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาทุกฝ่าย เป็นกรรมการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็น
กรรมการและเลขานุการ และหัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ เพื่อ
ดำเนินการ ตรวจสอบข้อมูลและ พิจารณาตามเกณฑ์การจัดกลุ่มสาขาวิชา นำเสนอผลการจัดกลุ่ม
สาขาวิชา รวมทั้งรายงานผลการพิจารณาการ จัดกลุ่มสาขาวิชา ตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา
ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

และคณะกรรมการจัดทำข้อมูลระดับสาขาวิชา ควรประกอบด้วย หัวหน้าสาขาวิชา เป็น
ประธาน ครู ทุกคนในสาขาวิชา เป็นกรรมการ และให้ครูจำนวน 1 คนในสาขาวิชา เป็นกรรมการและ
เลขานุการ เพื่อ ดำเนินการจัดทำข้อมูลของสาขาวิชาตามแบบรายงานข้อมูลการจัดการอาชีวศึกษา

ตามแนวทางการจัดการ สถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ตาม (แบบที่ 6)

3. คณะกรรมการดำเนินงานระดับสาขาวิชา ดำเนินการจัดทำข้อมูลตามแบบรายงาน ข้อมูลการ จัดการอาชีวศึกษาตามแนวทางการจัดการสถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการ อาชีวศึกษา (Excellent Center) คณะกรรมการดำเนินงานระดับสาขาวิชาตามที่ได้รับแต่งตั้งตาม คำสั่งของสถานศึกษา ดำเนินการ จัดทำข้อมูลของสาขาวิชาตามแบบรายงานข้อมูลการจัดการ อาชีวศึกษา ตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) (แบบที่ 5) โดยสามารถศึกษารายละเอียด และตัวอย่างการกรอกข้อมูล ในคำ ขี้แจงการกรอกแบบรายงานข้อมูล พร้อมทั้งส่งแบบรายงานข้อมูลให้กับ คณะกรรมการกลั่นกรอง ระดับสถานศึกษาตรวจสอบข้อมูลและพิจารณา

4. คณะกรรมการกลั่นกรอง ระดับสถานศึกษา ตรวจสอบข้อมูล พิจารณาตามเกณฑ์การ จัดกลุ่ม สาขาวิชา ตามแนวทางการจัดสถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) และประเมินระดับคุณภาพของสาขาวิชา เมื่อทุกสาขาวิชาส่งข้อมูลรายงานตาม แบบรายงานข้อมูลการจัดการอาชีวศึกษา ตามแนวทางการ จัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็น เลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ครบทุกสาขาวิชาแล้ว ให้คณะกรรมการกลั่นกรองระดับ สถานศึกษา ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและพิจารณาตามเกณฑ์การจัดกลุ่ม สาขาวิชาตามแนว ทางการจัดสถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) (แบบที่ 3.1) และบันทึกการตรวจสอบตามแบบการตรวจสอบ (แบบที่ 3) พร้อมทั้งสรุปผลการพิจารณาว่า สาขาวิชาอยู่ในกลุ่มใด ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เมื่อจัดกลุ่มสาขาวิชา ตามแนวทางที่กำหนดแล้ว ให้คณะกรรมการกลั่นกรอง ระดับสาขาวิชา ดำเนินการประเมินคุณภาพ ตามตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน (แบบที่ 4.1) และบันทึกผลการประเมินตาม แบบประเมิน (แบบที่ 4) พร้อมทั้งสรุปผลการประเมินคุณภาพของแต่ละสาขาวิชา

5. คณะกรรมการกลั่นกรอง ระดับสถานศึกษา ดำเนินการสรุปผลการพิจารณา การจัด กลุ่ม สาขาวิชา ตามแนวทางการจัดสถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) เมื่อคณะกรรมการกลั่นกรองครบทุกสาขาวิชา ให้ดำเนินการจัดทำสรุปผลการ พิจารณา การจัดกลุ่ม สาขาวิชา ตามแนวทางการจัดสถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการ อาชีวศึกษา (Excellent Center)

6. คณะกรรมการกลั่นกรอง ระดับสถานศึกษา นำผลการจัดกลุ่มสาขาวิชา ตามแนวทาง การจัดสถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) เสนอต่อ คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลั่นกรอง นำสรุปผลการพิจารณาการจัดกลุ่ม

สาขาวิชา ตามแนวทางการจัด สถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) เสนอต่อคณะกรรมการบริหาร สถานศึกษา เพื่อเห็นชอบการจัดกลุ่มสาขาวิชาต่อไป

7. ผู้อำนวยการสถานศึกษารับรองผลการจัดกลุ่มสาขาวิชา ตามแนวทางการจัด สถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) เมื่อคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาเห็นชอบการจัดกลุ่มสาขาวิชาแล้ว ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา รับรองผลการจัดกลุ่มสาขาวิชา ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง แนวทางการ จัดการ สถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ตาม (แบบที่ 1)

8. สถานศึกษาจัดส่งผลการจัดกลุ่มสาขาวิชา และข้อมูลประกอบสำหรับสาขาวิชาที่มีผลการ พิจารณาอยู่ในกลุ่มความเป็นเลิศ (Excellent Center) และ กลุ่มศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อ ความเป็น เลิศทางการอาชีวศึกษา (Human Capital Excellence Center : HCEC) ให้สำนักงาน คณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ผ่านทาง AMS e - Office และทางไปรษณีย์ แบบด่วนพิเศษ EMS สถานศึกษาจัดส่งข้อมูลผลการจัดกลุ่มสาขาวิชา ตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) และข้อมูลประกอบเฉพาะสาขาวิชาที่มีผล การ พิจารณาอยู่ในกลุ่มความเป็นเลิศ (Excellent Center) และ กลุ่มศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อ ความเป็นเลิศ ทางการอาชีวศึกษา (Human Capital Excellence Center : HCEC) ให้สำนักงาน คณะกรรมการการ อาชีวศึกษา โดยจัดชุดเอกสารตามลำดับ ดังนี้

แบบที่ 1 แบบสรุปผลการพิจารณาการจัดกลุ่มสาขาวิชาตามแนวทางการจัดการ สถานศึกษา ภายใต้ ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

แบบที่ 2 ตารางสรุปผลการพิจารณาการจัดกลุ่มสาขาวิชา ตามแนวทางการจัดการ สถานศึกษา ภายใต้ ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

แบบที่ 3 แบบตรวจสอบสำหรับคณะกรรมการกลั่นกรองระดับสถานศึกษา ตามแนวทาง การจัดการ สถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

แบบที่ 3.1 เกณฑ์การตรวจสอบ สำหรับการจัดกลุ่มสาขาวิชาตามแนวทางการจัดการ สถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

แบบที่ 4 แบบประเมินคุณภาพตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความ เป็นเลิศทางการ อาชีวศึกษา (Excellent Center) 11

แบบที่ 4.1 ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน ตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ ศูนย์ความเป็น เลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

แบบที่ 5 แบบรายงานข้อมูลการจัดการอาชีวศึกษาตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) (เฉพาะสาขาที่มีผลการพิจารณา

อยู่ในกลุ่มความเป็นเลิศ (Excellent Center) และ กลุ่มศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Human Capital Excellence Center : HCEC))

แบบที่ 6 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำข้อมูลการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

สรุปได้ว่า แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา เริ่มต้นจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกาศแนวทางการจัดการสถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) จัดส่งมายังสถานศึกษาให้ดำเนินการประชุมคณะผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อประชุมชี้แจงนโยบายการจัดการสถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา จากนั้นสถานศึกษาจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระดับสาขาวิชาและคณะกรรมการกลั่นกรองระดับสถานศึกษา ต่อจากนั้นสาขาวิชาดำเนินการจัดทำข้อมูลตามแบบรายงานข้อมูลการจัดการอาชีวศึกษาตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาส่งต่อมายังคณะกรรมการกลั่นกรองระดับสถานศึกษาตรวจสอบข้อมูลพิจารณาตามเกณฑ์การจัดกลุ่มสาขาวิชานำผลการจัดกลุ่มเสนอต่อคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษารับรองผลการจัดกลุ่มสาขาวิชา และนำส่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต่อไป

3.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการขับเคลื่อน (ส่วนกลาง)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามุ่งเน้นกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานภายใน เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการยกระดับ คุณภาพอาชีวศึกษาร่วมกับสถานประกอบการชั้นนำ ดังนี้

1. สำนักความร่วมมือ มีบทบาทหน้าที่ในการประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการชั้นนำที่ลงนามความร่วมมือ กับสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐ ตลอดจนการกำกับติดตามการดำเนินงานตามเอกสารความร่วมมือ MOU ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยกำหนดรูปแบบความร่วมมือในการยกระดับคุณภาพ อาชีวศึกษาร่วมกับสถานประกอบการชั้นนำ เพื่อเป็นต้นแบบและเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาครูและบุคลากร ในสาขาวิชาเฉพาะทาง พัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษา กำลังแรงงาน และประชาชนทั่วไป ให้มีทักษะและสมรรถนะ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

2. สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชา และพัฒนารายวิชาใหม่ ที่มีความทันสมัย ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ รูปแบบการจัดการเรียน การสอนให้ผู้เรียนมีสมรรถนะอาชีพที่กำหนด กำกับดูแลการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิ อาชีวศึกษาแห่งชาติ

3. สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้รับการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพในสถาน ประกอบการ ในสาขาอาชีพที่ร่วมมือกับสถานประกอบการชั้นนำ การทดสอบมาตรฐานอาชีพเพื่อขอใบรับรอง จากหน่วยงานกำกับดูแลมาตรฐานอาชีพ อาทิ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

4. ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานประกอบการดำเนินการฝึกงาน/ฝึกอาชีพ กับผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

5. หน่วยงานนิเทศก์ มีบทบาทหน้าที่ในการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษาและของครูฝึก ในสถานประกอบการในรูปแบบที่หลากหลาย การผลิตสื่อดิจิทัล (Digital Content) และจัดการเรียนการสอน ด้วยแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้(Digital Learning Platform) อย่างมีคุณภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพ ผู้เรียนให้มีสมรรถนะอาชีพตรงตามเป้าหมายของโครงการฯที่กำหนด และมีมาตรฐานในระดับ ที่สถานประกอบการยอมรับ

6. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังคนอาชีวศึกษา มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาและสถานประกอบการอย่างมีคุณภาพ ภายใต้Platform ที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด

7. สำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และสนับสนุนงบประมาณในดำเนินการขับเคลื่อน การดำเนินงานโครงการยกระดับคุณภาพอาชีวศึกษาร่วมกับสถานประกอบการชั้นนำให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

8. สำนักบริหารงานบุคคลและนิติการ มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานประกอบการดำเนินการฝึกงาน/ฝึกอาชีพกับ ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

9. สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา มีบทบาทหน้าที่ในการกำกับติดตาม การดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการยกระดับ คุณภาพอาชีวศึกษาให้มีศักยภาพในการแข่งขันและตอบโจทย์การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย (อาชีวศึกษายกกำลังสอง) และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนและเป้าหมายของโครงการอย่างต่อเนื่อง

10. สำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนพัฒนาครู ผู้เรียน อย่างมีคุณภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

สรุปได้ว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการขับเคลื่อน ได้แก่ สำนักความร่วมมือ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี หน่วยงานนิเทศก์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังคน

อาชีวศึกษา สำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา สำนักบริหารงานบุคคลและนิติการ สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา และสำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน

3.4 แนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

ฉัตรชัย พุ่มชูศักดิ์ (2564) ได้กล่าวถึง รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่า 1) ด้านหลักสูตร ได้แก่ ลักษณะหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนภายในสถานประกอบการ รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา มีความเป็นประโยชน์ และมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้

สุระชัย ลาพิมพ์ (2562) กล่าวว่า การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียนหรือผู้สำเร็จการศึกษา มีการคัดเลือกผู้เรียนร่วมกับสถานประกอบการ และมีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับหลักสูตร ประกอบด้วย 7 แนวทาง 2) ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน จัดทำแผนการเรียน นิเทศ ติดตามนักศึกษา และกำหนดแนวทางการประเมินผู้เรียน ประกอบด้วย 10 แนวทาง 3) ด้านคุณภาพการบริหารจัดการ มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้ครอบคลุมทุกด้าน ประกอบด้วย 10 แนวทาง 4) ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ มีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 9 แนวทาง

ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีพ.ศ. 2563, (2563 หน้า 30) ผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สถานศึกษา หรือสถาบันการอาชีวศึกษาต้องดำเนินการ ดังนี้ (1) ครูผู้สอนวิชาชีพในสาขาวิชาของสถานศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบ ต้องได้รับการพัฒนาวิชาชีพที่สอนไม่น้อยกว่าแปดสิบชั่วโมงต่อคนต่อปีการศึกษา จากสถานประกอบการที่ร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (2) สถานศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษา ต้องจัดให้มีผู้มีประสบการณ์ มีความชำนาญและมีความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพมาถ่ายทอดทักษะประสบการณ์และความรู้แก่ผู้เรียนและผู้สอนไม่น้อยกว่าสองครั้ง ครั้งละไม่ต่ำกว่าสองชั่วโมงต่อสาขาวิชาต่อภาคเรียน

สรุปได้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อการพัฒนา ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนภายในสถานประกอบการ การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และมีครูผู้สอนวิชาชีพที่มีความเชี่ยวชาญ

ครูวิชาชีพ

อติเทพ ไช้เพชร (2562) กล่าวว่า สมรรถนะครูวิชาชีพ หมายถึง ความสามารถของครูวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยสมรรถนะด้านความรู้ และสมรรถนะด้านการปฏิบัติการสอน ครูวิชาชีพเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาของชาติทางด้านการพัฒนาบุคลากรสายวิชาชีพ ต้องได้รับการพัฒนาให้ตรงกับยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีคุณภาพ

อุทุมพร อินทจักร์ (2562, น.120) กล่าวว่า การผลิตครูอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพต้องประกาศให้เป็นวาระแห่งชาติ การพัฒนาครูอาชีวศึกษาทั้งในสถานศึกษาและในสถานประกอบการต้องมีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การใช้ครูอาชีวศึกษาในอนาคตต้องให้เต็มตามศักยภาพของครูและสอดคล้องกับสมรรถนะของแต่ละบุคคล รวมทั้งกลไกการพัฒนาครูอาชีวศึกษานั้นจำเป็นต้องอาศัยการขับเคลื่อนการศึกษาเชิงพื้นที่ภาคีความร่วมมือคือหัวใจสำคัญของความสำเร็จและการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมและหลักสูตรที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมทักษะการทำงาน

อรรถพล สังขวาสีพา อักษรเสื่อ และชัยยุทธ ศิริสุทธิ์ (2564) กล่าวถึง การศึกษาระดับอาชีวศึกษาในประเทศไทยและผลการวิจัยที่น่าสนใจที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของอาชีวศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาขาดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ระดับต่ำ บุคลากรสายสนับสนุน ครูพิเศษขาดความมั่นคงทางด้านอาชีพ สถานศึกษาขาดแคลนครูวิชาชีพ ในสาขาวิชาที่เป็นอาชีพใหม่ในปัจจุบันและในอนาคตครูต้องทำหน้าที่สอนและต้องปฏิบัติงานอื่นนอกเหนือการสอนจำนวนมาก อัตราส่วนของครูต่อผู้เรียนไม่เหมาะสมครูไม่ได้จัดทำแผนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ไม่สอดคล้องกับหลักสูตรและไม่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น กระบวนการสอนของครูไม่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี การวิจัยในชั้นเรียนของครูไม่สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ ไม่เทียบโอนความรู้และประสบการณ์ และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีการเปลี่ยนแปลงผู้นำองค์กรทุกระดับบ่อยทำให้การจัดการศึกษาขาดความต่อเนื่องผู้บริหารทุกระดับขาดระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว

สรุปได้ว่า รูปแบบที่เหมาะสมต่อการพัฒนาครูวิชาชีพ ได้แก่ การพัฒนาครูวิชาชีพให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน และจัดทำแผนการสอน

การผลิตและพัฒนากำลังคน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, (2562, น.42) การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ หมายถึง การทดสอบความรู้ ความสามารถ ตลอดจนลักษณะนิสัยในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสมซึ่งกำหนดเกณฑ์การตัดสินไว้ชัดเจน พร้อมทั้งจัดดำเนินการประเมินภายใต้เงื่อนไขที่เป็นมาตรฐาน

ธนาคาร คุ่มภักข ประทีน เลี่ยน จำรูญ และสมพร ปานดำ, (2564) กล่าวถึง แผนนโยบายสำหรับการพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษาด้านอุตสาหกรรม เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม ซึ่งได้รวบรวมจากงานวิจัยและบทความวิชาการต่าง ๆ ที่แสดงแนวทางกลยุทธ์ และกลไกต่าง ๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ ปฏิบัติได้ในทุกระดับเพื่อการกำลังคนอาชีวศึกษาคุณภาพสูง ประกอบไปด้วยหัวข้อ 1) ผลิตนวัตกรรมเพื่อสร้างนวัตกรรม 2) สร้างผู้เรียนอาชีวศึกษาสู่การเป็นผู้ประกอบการใหม่ 3) สร้างระบบการเรียนรู้ภาคีเชิงรุกที่เป็นเลิศ และ4) พัฒนาทุนมนุษย์ทุกช่วงวัย (Lifelong Learning) ด้วยการเพิ่มและพัฒนาทักษะต่าง ๆ (Re-skills, Up-skills, New skills) พร้อมรับมือวิถีชีวิตแบบปกติใหม่ (New normal) ท่ามกลางวิกฤติของการแพร่ระบาดของ โควิด-19 ของแรงงานและกำลังคนทุกระดับ ซึ่งแนวทางต่าง ๆ นี้มีประโยชน์และสำคัญยิ่งสำหรับการพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษาซึ่งถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของประเทศไปสู่ประเทศที่แข่งขันด้วยความได้เปรียบแข่งขันที่ใช้นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่า

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, (2565, น.32-33) กล่าวถึงการผลิตและพัฒนาคนโดยนิยามคำศัพท์ ไว้ว่า กำลังคนสมรรถนะสูง หมายถึง แรงงานที่ใช้ความรู้(Knowledge) และทักษะ (Skills) ต่อการปฏิบัติและรับผิดชอบงาน โดยจำเป็นต้องใช้ทักษะระดับ 4 ตามเกณฑ์ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ

อุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-curve) หมายถึง ข้อเสนอ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายที่มาจากกระทรวงอุตสาหกรรม และได้รับมติเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีซึ่งจะเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth) รวมถึงการเปิดรับเทคโนโลยีเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งจากพฤติกรรมผู้บริโภคและธุรกิจยุคใหม่โดยหลักๆ แล้ว แบ่งเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) First S-Curve 2) New S-curve

อุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ (New S-curve) หมายถึง การลงทุนในอุตสาหกรรมใหม่เพื่อพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบสินค้าและเทคโนโลยีโดยจะเป็นหัวใจหลักของกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ (New Growth Engines) ซึ่งการต่อยอดอุตสาหกรรมเดิมเหล่านี้จะสามารถเพิ่มรายได้ให้กับประชากรสูงถึงร้อยละ 70 จากกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งจะประกอบไปด้วย 5 อุตสาหกรรม ได้แก่ 1) หุ่นยนต์เพื่ออุตสาหกรรม (Robotics) 2) อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ (Aviation and

Logistics) 3) อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ (Biofuels and Biochemicals) 4) อุตสาหกรรมดิจิทัล (Digital) 5) อุตสาหกรรมสุขภาพครบวงจร (Medical Hub)

ทักษะใหม่ (Newskill) หมายถึง การเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ต้องนำมาประยุกต์ใช้กับการทำงาน เช่น ทักษะทางด้านดิจิทัล หรือทำงานร่วมกับ AI

การเปลี่ยนทักษะ (Reskill) หมายถึง การสร้างทักษะขึ้นมาใหม่ที่จำเป็นต่อการทำงาน

การยกระดับทักษะ (Upskill) หมายถึง การพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะที่แรงงานมีให้ดีกว่าเดิม และทักษะดังกล่าวสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้องค์กรได้

จากการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ว่า แนวทางที่เหมาะสมต่อการพัฒนา ได้แก่ การผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาวิชาที่ตรงกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-curve) การพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามที่หลักสูตรและสถานประกอบการกำหนด และพัฒนาทักษะต่าง ๆ (Re-skills, Up-skills, New skills) และการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

การรับรองคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, (2562, น.8) กล่าวว่า ในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมายดังกล่าว หลักสูตรและการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการผลิตและพัฒนากำลังคน โดยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ รวมทั้งมาตรฐานอาชีพตามระดับคุณวุฒิ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับคุณวุฒิมีคุณภาพทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางานที่ศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สังคมมีความเชื่อมั่นต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาด้วย

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน), 2564 กล่าวถึง ระบบคุณวุฒิวิชาชีพถูกพัฒนาขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อการรับรอง สมรรถนะของกำลังคนตามมาตรฐานอาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ เป็นกระบวนการรับรอง เพื่อให้บุคคลได้รับการยอมรับใน ความรู้ ทักษะ ตลอดจนความสามารถ และได้รับคุณวุฒิวิชาชีพที่สอดคล้องกับสมรรถนะประสบการณ์และความรู้ และใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพในการ พัฒนาความเจริญก้าวหน้าในสายอาชีพของตนในอนาคต โดย คุณวุฒิวิชาชีพสามารถเทียบเคียง และเชื่อมโยงกับระบบคุณวุฒิอื่น ๆ ของประเทศได้

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, (2562) สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษา และวิชาชีพ มีหน้าที่จัดทำข้อเสนอนโยบาย วิจัยและพัฒนามาตรฐานการอาชีวศึกษา และหลักสูตร การอาชีวศึกษาทุกระดับ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบมาตรฐานวิชาชีพ และมาตรฐานการ จัดการเรียนการสอน รวมทั้งการส่งเสริมการสร้างความรู้ใหม่ในการจัดการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ จัดทำระบบการรับรองคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ รวมทั้งเสนอแนวทางการเทียบระดับ การเทียบโอน ผลการเรียน การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับ อาชีวศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายใน การกำกับดูแล การตรวจสอบ การ ประเมินผลการศึกษา และมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษา และสถานศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ว่า การพัฒนาด้านการรับรองคุณภาพของสถานศึกษา อาชีวศึกษา ได้แก่ การดำเนินการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา มีการวางแผน การดำเนินงาน การ กำกับติดตาม การรายงานผล เพื่อให้ได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ

เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

ต่างพัคตร์ ตะกรุดแก้ว (2563) กล่าวถึงสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในบริบท ที่เกี่ยวกับปัจจัยภายในและภายนอกที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ พบว่า ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้านคือ 1) การจัดการเรียนการสอน 2) สมรรถนะของผู้เรียน 3) สมรรถนะของผู้สอน 4) สมรรถนะของผู้บริหารการศึกษา 5) ความพร้อมของสภาพแวดล้อมและ 6) ความพร้อมของสถานประกอบการ ในบริบทที่เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรายการประเมินได้แก่ 1) ความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของตน 2) การจัดการเรียนการสอน 3) องค์ความรู้ที่ เกี่ยวข้องและกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อการงานอาชีพ ประกอบด้วย ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน รวมไปถึง ความรู้ด้านไวยากรณ์คำศัพท์ และการออกเสียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่เกี่ยวกับการ จัดการเรียนการสอน และ องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษที่ จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความไม่สอดคล้องระหว่างการจัดการเรียนการสอน กับความต้องการอย่างแท้จริงของผู้เรียนและสถานประกอบการ

ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิ ภาคิพ.ศ. 2563, (2563, น.2) คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคิพทุ กระดับคุณวุฒิ ประเภทวิชาและสาขาวิชาต้องมีคุณภาพตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ และต้องมีคุณลักษณะพิเศษ ดังนี้ (1) สามารถปฏิบัติงานใน สาขาวิชาที่ฝึกอาชีพได้ทันที (2) มีสมรรถนะเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ และแต่ละสาขาวิชา

มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561, (2561, น.214-215) กล่าวถึงแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไว้ว่า

1) ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีความรู้และสมรรถนะที่ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของผู้ใช้และแผนการผลิต

2) พัฒนาสถาบันอาชีวศึกษาให้ผลิตและพัฒนากำลังคนตามความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

3) ส่งเสริมภาพลักษณ์การอาชีวศึกษา เร่งปรับค่านิยมการเรียนในสาขาวิชาที่จบแล้วมีงานทำทันที

4) ส่งเสริมการจัดการศึกษาระบบทวิวุฒิ (Dual Degree) และระบบทวิภาคีในสถานประกอบการที่มีมาตรฐาน

5) ส่งเสริมและจัดให้มีการประเมินสมรรถนะผู้เรียนหรือผู้สำเร็จการศึกษาตามมาตรฐานฝีมือแรงงานและคุณวุฒิวิชาชีพ

6) พัฒนามาตรฐานและจัดการประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูอาชีวศึกษา มาตรฐานครูฝึกในสถานประกอบการ และมาตรฐานสถานประกอบการที่ทำหน้าที่ฝึกปฏิบัติผู้เรียน

7) พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในงานอาชีพของผู้เรียนและส่งเสริมทักษะการทำงานการประกอบอาชีพอิสระและการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียน

8) เร่งรัดพัฒนาครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลนและครูฝึกในสถานประกอบการ

9) พัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะและสมรรถนะตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน/อาชีพ และหลักสูตรฐานสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างความเชี่ยวชาญในอาชีพสาขาต่าง ๆ แบบครบวงจร

10) พัฒนาการจัดการระบบการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกปฏิบัติเสมือนจริงการสร้างสมรรถนะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในสาขาวิชา

11) พัฒนาระบบการเทียบโอนความรู้ระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้และประสบการณ์

12) ดำเนินการในภารกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ว่า นักวิชาการส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ด้านการใช้ภาษาอังกฤษในงานอาชีพ สำเร็จการศึกษาแล้วได้รับสมรรถนะทางวิชาการและวิชาชีพ ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ (สถานประกอบการ)

ตารางที่ 2.1 เกณฑ์การประเมิน ตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศ
ทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) กลุ่มความเป็นเลิศ (Excellent Center)

ตัวชี้วัด	รายการดำเนินงาน
1.รูปแบบการจัดการเรียนการสอน	1.มีการจัดการเรียนการสอนในระบบ 2.มีการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้น 3.มีการใช้หลักสูตรที่เปิดสอนตามเกณฑ์ที่ต้นสังกัดกำหนด 4.มีการเพิ่มเติมคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรให้มีความทันสมัย 5.มีการจัดทำแผนการฝึกอาชีพร่วมกับสถานประกอบการ 6.มีการประเมินผลหลักสูตรรายวิชา
2.ครูวิชาชีพ	1.มีจำนวนครูวิชาชีพเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ 2.มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ตรงตามสาขาวิชาที่สอน 3.ได้รับการพัฒนาตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด 4.ได้รับการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพในสถานประกอบการ 5.มีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสาขาวิชา 6.มีการจัดทำแผนการสอน/แผนการฝึกอาชีพ 7.มีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน 8.มีความสามารถในการผลิตสื่อดิจิทัล (Digital Content) 9.มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนด้วยแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ (Digital Learning Platform) อย่างมีคุณภาพ 10.มีใบรับรองผลการประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

ตัวชี้วัด	รายการดำเนินงาน
3.โครงสร้างพื้นฐาน ครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อ การสอน	1.มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ในการจัดการเรียนการสอน 2.มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สะอาดและเป็นระเบียบ พร้อมใช้งาน 3.มีครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ที่สามารถใช้งานได้ 4.มีครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน 5.มีการดูแล ซ่อมแซม/ปรับปรุงครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ 6.มีระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย 7.เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านดิจิทัลที่มีคุณภาพ 8.มีสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะปลอดภัยและความปลอดภัยภายใน
4.การผลิตและพัฒนา กำลังคน	1.มีการผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาวิชาที่ตรงกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-Curve) 2.มีการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามที่หลักสูตรและสถานประกอบการกำหนด 3.มีการสำรวจความต้องการของสถานประกอบการก่อนเปิดสอนตามหลักสูตร 4.มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่สถานประกอบการต้องการ 5.มีการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ 6. มีการประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา
5.การรับรองคุณภาพ	1.มีการดำเนินการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 2.มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพ 3.มีการดำเนินงานตามแผนที่กำหนด 4.มีการกำกับติดตามการดำเนินงานทุกขั้นตอน 5.มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง 6.มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัด	รายการดำเนินงาน
6.ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ	1.มีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ 2.มีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ 3.มีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน 4.มีแผนการพัฒนาครู 5.มีแผนพัฒนานักเรียนนักศึกษา 6.มีการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง 7.มีการติดตามการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือ
7.พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ	1.มีการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาร่วมกับสถานประกอบการ 2.มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ 3.มีการจัดแผนการเรียนร่วมกับสถานประกอบการ 4.มีการศึกษาความคาดหวังของสถานประกอบการต่อสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา 5.มีการเชื่อมโยงสมรรถนะอาชีพในการทำงานสู่ระบบคุณวุฒิทางการศึกษา 6.มีนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย 7.มีการประเมินการใช้หลักสูตร
8.บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา	1.มีสถานประกอบการจำนวนมากในพื้นที่ 2.มีเขตอุตสาหกรรม/นิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่ 3.มีสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ 4.มีศูนย์การเรียนรู้ทางวิชาชีพและนวัตกรรมในพื้นที่ 5.มีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม 6.มีการคมนาคมที่สะดวก 7.ชุมชนให้ความสำคัญกับการอาชีวและเทคนิคศึกษา 8.ขนาดพื้นที่ภายในสถานศึกษาสามารถรองรับการขยายกำลังการผลิตและพัฒนากำลังคนในอนาคต

ตัวชี้วัด	รายการดำเนินงาน
9.เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา	1.มีการศึกษาสมรรถนะที่ต้องการจากสถานประกอบการต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา 2.มีการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการและวิชาชีพที่สถานประกอบการต้องการเพิ่มเติมให้กับผู้เรียนก่อนสำเร็จการศึกษา 3.มีการจัดสอนเสริมทักษะทางภาษาต่างประเทศและดิจิทัล 4.เสริมสร้างการมีทักษะข้ามสายงานให้กับผู้เรียน 5.นักเรียนนักศึกษาจบแล้วมีงานทำมากกว่าร้อยละ 80

เกณฑ์การประเมิน

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.00 หมายถึง มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ดีมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีผลการประเมินอยู่ในระดับ พอใช้

แนวทางการขับเคลื่อน ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellence Center) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 สำหรับสถานศึกษา, (2565 หน้า 38-42)

สรุปได้ว่า เกณฑ์การประเมิน ตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) กลุ่มความเป็นเลิศ (Excellent Center) ประกอบด้วย 9 ตัวชี้วัดหลัก 63 ตัวชี้วัดย่อย

4. บริบทของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

ตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 กำหนดว่า “สถานศึกษาอาชีวศึกษาสามารถรวมกันเป็นสถาบันได้ การรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อจัดตั้งเป็นสถาบันการอาชีวศึกษาให้กระทำได้โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และคำนึงถึงการประสานความร่วมมือให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ทั้งนี้ ให้เป็นไป ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” และตามมาตรา 16 ให้สถาบันตามมาตรา 15 เป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษ ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพขั้นสูงที่ชำนาญการปฏิบัติการสอน การวิจัยการถ่ายทอดวิทยาการและเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรวมทั้งให้บริการวิชาการและวิชาชีพแก่สังคมต่อมาคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (กอศ.) ได้ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การรวมและการแยกสถานศึกษาเพื่อจัดตั้ง

เป็นสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2554 ลงวันที่ 9 มีนาคม 2554 ตามมาตรา 13 โดยมีหลักการสำคัญ 5 ประการ คือ

1. ความเป็นเลิศในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยมีกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อเพิ่มผลผลิตและส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีของประเทศ ให้ได้ระดับมาตรฐานสากล

2. การกระจายอำนาจไปสู่ระดับปฏิบัติ เพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในทุกระดับ มีคุณภาพและประสิทธิภาพเกิดผลสำเร็จแก่ประชาชน โดยเฉพาะนักเรียนและนักศึกษา

3. ตอบสนองความต้องการการผลิตและการพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค ระดับเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

4. การประสานความร่วมมือให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีขั้นสูง จากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชน ในการพัฒนาศักยภาพของการจัดการอาชีวศึกษา

5. การประกันคุณภาพและการกำกับมาตรฐาน ตามมาตรฐานวิชาชีพในระดับสากล จากประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้ทำการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อเข้าร่วมจัดตั้งเป็นสถาบันการอาชีวศึกษา จนสามารถเสนอ (ร่าง) กฎกระทรวง การรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษาผ่านคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2555 และประกาศกฎกระทรวง ในราชกิจจานุเบกษา ในวันที่ 27 มิถุนายน 2555 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 จึงได้รับการแต่งตั้งตามกฎกระทรวง การรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 ประกอบด้วยสถานศึกษา จำนวน 9 แห่ง ดังต่อไปนี้

1. วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี
3. วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี
4. วิทยาลัยเทคโนโลยีการเกษตรและประมงปัตตานี
5. วิทยาลัยเทคนิคยะลา
6. วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา
7. วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่
8. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา
9. วิทยาลัยเทคนิคสตูล

จัดหลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพตาม พ.ร.บ.การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 กำหนด ดังต่อไปนี้

1. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
2. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
3. ปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ
4. การฝึกอบรมวิชาชีพ

สรุปได้ว่า ประวัติความเป็นมาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 เดิมชื่อว่า วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ ต่อมาในปีพ.ศ. 2556 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษารวมวิทยาลัยในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ 9 แห่งตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551 มาตรา 13 กลายเป็น “สถาบันการศึกษาอาชีวศึกษา” และรวมควบตั้งขึ้นเป็นสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยยึดหลักสำคัญ 5 ประการ คือ 1)ความเป็นเลิศในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ 2)การกระจายอำนาจไปสู่ระดับปฏิบัติ 3)เพื่อตอบสนองความต้องการการผลิตและการพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพ 4)การประสานความร่วมมือให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีขั้นสูง และ 5) การประกันคุณภาพและการกำกับมาตรฐานวิชาชีพในระดับสากล

4.2 ลักษณะการดำเนินงานของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

เป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เกิดจากการรวมตัวกันของ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีการเกษตรและประมง และวิทยาลัยการอาชีพในกลุ่ม (จังหวัดภาคใต้ชายแดน) สงขลา ปัตตานี สตูล ยะลา เพื่อทำหน้าที่ผลิตปัญญาชน คนอาชีวศึกษาสู่ตลาดแรงงานซึ่งในปัจจุบันถือว่ามีความต้องการสูง และเพิ่มอัตราากำลังคนอาชีวศึกษาให้ได้รับการศึกษาชั้นสูง โดยเปิดทำการสอนในระดับปริญญาตรี (สายปฏิบัติการ) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยมีศูนย์กลางที่อยู่ภายในวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

พันธกิจ

1. จัดการอาชีวศึกษาให้ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และขยายความร่วมมือกับหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนรวมทั้งเครือข่ายทางวิชาการในการจัดการอาชีวศึกษา
2. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานมืออาชีพ รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตรที่สมัยและจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้และทักษะวิชาชีพตามมาตรฐานอาชีวศึกษา

3. พัฒนางานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ด้านอาชีวศึกษา ยกกระดับประสิทธิภาพระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ การผลิตสื่อการเรียนสมัยใหม่ การจัดทำฐานข้อมูลข้อมูลขนาดใหญ่ ศูนย์ฯ แห่งการเรียนรู้

4. ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีสมรรถนะตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา ระดับฝีมือระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามความต้องการของ ภูมิภาคและประเทศ

5. ให้บริการวิชาการ วิชาชีพ และถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่สังคม ตลอดถึงการจัดการอาชีวศึกษาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

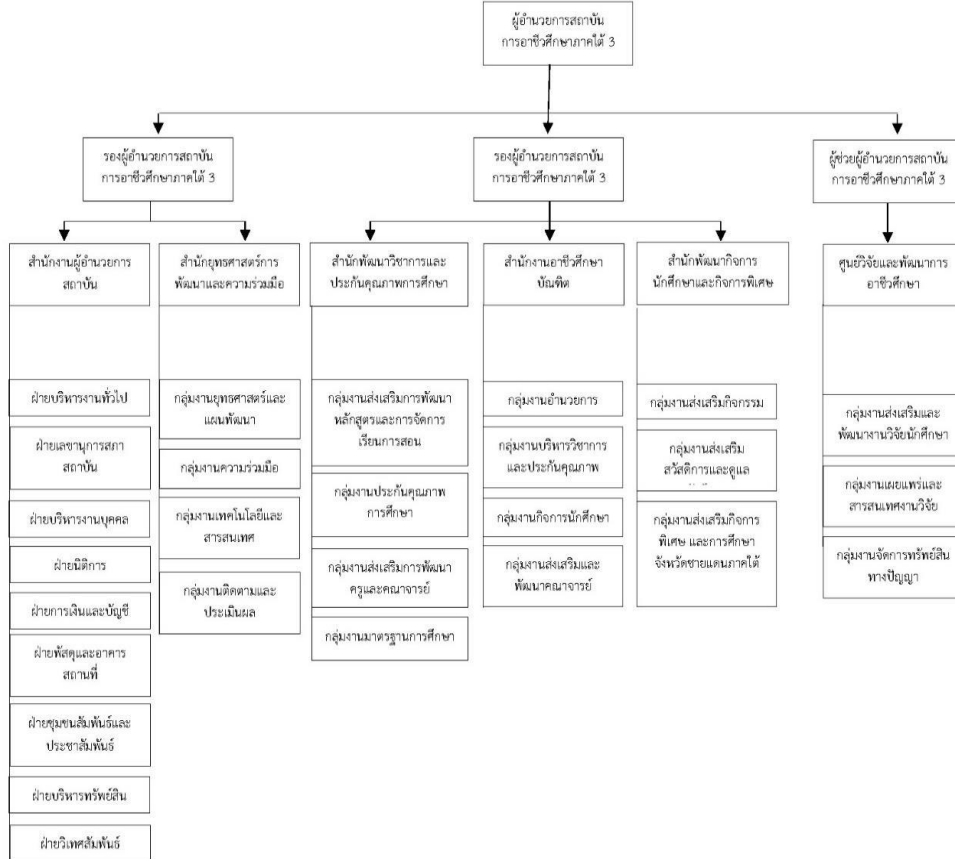
6. ส่งเสริมความรักชาติ ทะนุบำรุงศาสนา พระมหากษัตริย์ ยึดมั่นในระบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และน้อมนำศาสตร์พระราชา ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

สรุปได้ว่า สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 เป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เกิดจากการรวมตัวกันของ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีการเกษตรและประมง และวิทยาลัยการอาชีพในกลุ่ม (จังหวัดภาคใต้ชายแดน) สงขลา ปัตตานี สตูล ยะลา

4.3 รูปแบบการจัดองค์การและการบริหารงานของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

โครงสร้างส่วนราชการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ ๓
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4. ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีสมรรถนะตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา ระดับฝีมือระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามความต้องการของ ภูมิภาคและประเทศ

5. ให้บริการวิชาการ วิชาชีพ และถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่สังคม ตลอดถึงการจัดการอาชีวศึกษาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

6. ส่งเสริมความรักชาติ ทะนุบำรุงศาสนา พระมหากษัตริย์ ยึดมั่นในระบบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และน้อมนำศาสตร์พระราชา ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

7. พัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาด้วยระบบการบริหารจัดการสมัยใหม่ (Modern Management) และการประกันคุณภาพการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลตามหลักธรรมาภิบาล

สรุปได้ว่า การบริหารงานของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ประกอบด้วย 6 สำนักงานย่อย และจำนวน 9 วิทยาลัย ทำหน้าที่จัดการอาชีวศึกษา ให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะ วิชาขพตามมาตรฐานอาชีวศึกษา พัฒนางานวิจัย นวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ บริการวิชาการและวิชาชีพ ส่งเสริมความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และบริหารจัดการสมัยใหม่

4.4 ผลการดำเนินงานของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

เนื่องจากผลการดำเนินงานการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-Net) จากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ. ปีการศึกษา 2564 และปีการศึกษา 2565 ของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 มีความจำเป็นที่สถานศึกษาควรเร่งพัฒนาเนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของสถานศึกษาต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ โดยเฉพาะ

- 1) สมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ
- 2) สมรรถนะภาษาอังกฤษ
- 3) สมรรถนะเทคโนโลยีดิจิทัล

สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา V-NET ปีการศึกษา 2565

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.3) สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

ตารางที่ 2.2 สมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพในภาพรวม

ที่	วิทยาลัย	จำนวนผู้ เข้าสอบ	คะแนน เฉลี่ย	คะแนน สูงสุด	คะแนน ต่ำสุด	ลำดับ
1	วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี	203	39.99	73.11	15.82	7
2	วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี	148	45.75	75.21	18.43	2
3	วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี	114	36.03	68.86	17.43	9
4	วิทยาลัยเทคโนโลยีการเกษตรและ ประมงปัตตานี	97	42.53	70.11	22.61	5
5	วิทยาลัยเทคนิคยะลา	231	39.84	73.82	15.50	8
6	วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา	65	42.10	69.96	20.61	6
7	วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่	1,117	46.83	78.43	3.00	1
8	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา	335	43.17	72.00	3.43	3
9	วิทยาลัยเทคนิคสตูล	380	42.97	74.96	15.61	4
รวม		2,690				
ค่าเฉลี่ยระดับสถาบัน			42.13			

- ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ระดับประเทศ = 41.02

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บหมายถึง องค์ประกอบ ดังนี้

1.ความรู้พื้นฐานด้านอาชีพ	2.การทำงานเป็นทีม
3.การปฏิบัติตามคำสั่ง	4.การวางแผนและการจัดตารางเวลาการทำงาน
5.การแก้ปัญหาและการตัดสินใจ	6.การคิดเป็นระบบ
7.สมรรถนะภาษาอังกฤษ	8.สมรรถนะเทคโนโลยีดิจิทัล

องค์ประกอบที่สถานศึกษาควรเร่งพัฒนาเนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของสถานศึกษาต่ำกว่า
คะแนนระดับประเทศ

ตารางที่ 2.3 สมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ ระดับชั้น ปวช.3 รายสมรรถนะที่จำเป็น
ในการเข้าสู่อาชีพ (1-6)

องค์ประกอบ	วิทยาลัย	คะแนน เต็ม	ค่าสถิติจำแนกตามระดับ				ลำดับ
			สถานศึกษา		ประเทศ		
			Mean	S.D.	Mean	S.D.	
สมรรถนะ ที่จำเป็น ในการเข้าสู่ อาชีพ	1.วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี	100.00	44.36	13.17	48.00	15.78	8
	2.วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี	100.00	51.31	11.33	48.00	15.78	3
	3.วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี	100.00	39.83	13.75	48.00	15.78	9
	4.วิทยาลัยเทคโนโลยีการเกษตร และประมงปัตตานี	100.00	47.22	13.47	48.00	15.78	6
	5.วิทยาลัยเทคนิคยะลา	100.00	45.58	16.47	48.00	15.78	7
	6.วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา	100.00	50.02	13.27	48.00	15.78	5
	7.วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่	100.00	53.47	14.29	48.00	15.78	1
	8.วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา	100.00	53.11	13.19	48.00	15.78	2
	9.วิทยาลัยเทคนิคสตูล	100.00	50.95	12.79	48.00	15.78	4

สมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ เมื่อนำข้อมูลแต่ละวิทยาลัย เทียบกับระดับประเทศ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 48.00 จากผลการสอบปรากฏว่ามีวิทยาลัย จำนวน 5 แห่ง ที่มีคะแนนสูงกว่าคะแนนฐานของระดับประเทศ

องค์ประกอบที่สถานศึกษาควรเร่งพัฒนาเนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของสถานศึกษาต่ำกว่าคะแนนระดับประเทศ

ตารางที่ 2.4 สมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ ระดับชั้น ปวช.3 รายสมรรถนะภาษาอังกฤษ (7)

องค์ประกอบ	วิทยาลัย	คะแนน เต็ม	ค่าสถิติจำแนกตามระดับ				ลำดับ
			สถานศึกษา		ประเทศ		
			Mean	S.D.	Mean	S.D.	
สมรรถนะ ภาษาอังกฤษ	1.วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี	100.00	37.19	16.22	36.02	13.89	4
	2.วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี	100.00	39.18	12.86	36.02	13.89	3
	3.วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี	100.00	35.09	11.80	36.02	13.89	5
	4.วิทยาลัยเทคโนโลยีการเกษตร และประมงปัตตานี	100.00	41.03	11.77	36.02	13.89	1
	5.วิทยาลัยเทคนิคยะลา	100.00	34.24	14.03	36.02	13.89	7
	6.วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา	100.00	32.62	13.62	36.02	13.89	9
	7.วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่	100.00	39.59	13.54	36.02	13.89	2
	8.วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา	100.00	33.36	11.32	36.02	13.89	8
	9.วิทยาลัยเทคนิคสตูล	100.00	34.71	11.63	36.02	13.89	6
	ค่าเฉลี่ยระดับสถาบัน			36.33			

สมรรถนะภาษาอังกฤษ เมื่อนำข้อมูลแต่ละวิทยาลัย เทียบกับระดับประเทศ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ร้อยละ 36.02 จากผลการสอบปรากฏว่ามีวิทยาลัย จำนวน 4 แห่ง ที่มีคะแนนสูงกว่าคะแนนฐานของระดับประเทศ

องค์ประกอบที่สถานศึกษาควรเร่งพัฒนาเนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของสถานศึกษาต่ำกว่าคะแนนระดับประเทศ

ตารางที่ 2.5 สมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ ระดับชั้น ปวช.3 รายสมรรถนะเทคโนโลยีดิจิทัล (8)*

องค์ประกอบ	วิทยาลัย	คะแนน เต็ม	ค่าสถิติจำแนกตามระดับ				ลำดับ
			สถานศึกษา		ประเทศ		
			Mean	S.D.	Mean	S.D.	
สมรรถนะ เทคโนโลยี ดิจิทัล	1.วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี	100.00	34.73	15.48	34.96	15.06	5
	2.วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี	100.00	41.23	12.69	34.96	15.06	2
	3.วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี	100.00	31.15	13.43	34.96	15.06	8
	4.วิทยาลัยเทคโนโลยีการเกษตร และประมงปัตตานี	100.00	35.71	11.05	34.96	15.06	3
	5.วิทยาลัยเทคนิคยะลา	100.00	34.01	16.66	34.96	15.06	7
	6.วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา	100.00	35.23	10.12	34.96	15.06	4**
	7.วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่	100.00	43.58	15.65	34.96	15.06	1
	8.วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา	100.00	34.61	13.50	34.96	15.06	6
	9.วิทยาลัยเทคนิคสตูล	100.00	35.23	13.53	34.96	15.06	4**
	ค่าเฉลี่ยระดับสถาบัน			36.16			

** หมายถึง มีมากกว่า 1 แห่ง

สมรรถนะเทคโนโลยีดิจิทัล เมื่อนำข้อมูลแต่ละวิทยาลัย เทียบกับระดับประเทศ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 34.96 จากผลการสอบปรากฏว่ามีวิทยาลัย จำนวน 5 แห่ง ที่มีคะแนนสูงกว่าคะแนนฐานของระดับประเทศ และมี 3 วิทยาลัย ที่คะแนนต่ำกว่า (จุดทศนิยม)

ที่มา เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานเตรียมความพร้อมการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ปีการศึกษา 2566 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3, (2566 หน้า 8-10)

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา จากการศึกษาค้นคว้าผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันดังนี้

วันทิตา โพธิสาร (2563) ดำเนินการวิจัยการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศ: การศึกษาทฤษฎีฐานราก มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอข้อสรุปเชิงทฤษฎีการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โดยศึกษาถึงกระบวนการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีความเป็นเลิศ เงื่อนไขกระบวนการเกิด การดำรงอยู่ และผลที่ตามมา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อสร้างทฤษฎีฐานราก ผู้วิจัยเลือกพื้นที่ทำการศึกษา โดยวิธีการเลือกเชิงทฤษฎี ซึ่งเป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาขนาดใหญ่แห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย การวิเคราะห์เอกสาร สัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต และจัดบันทึกข้อมูลผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง สถานประกอบการ และหน่วยงาน ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา จำนวน 30 คน การเลือกผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจงและแบบลูกโซ่ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การแปลความ ตีความหมาย และสร้างมโนทัศน์ โดยใช้โปรแกรม Atlas.ti ผลการวิจัยพบว่า

- 1) กระบวนการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย การมอบหมายงาน ความรับผิดชอบการพัฒนาตนเอง การกำกับติดตาม การทำงานเป็นทีม การสร้างแรงจูงใจ และการมีส่วนร่วม
- 2) เงื่อนไขการเกิดกระบวนการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีความเป็นเลิศ ได้แก่ คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหาร และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทภาวะผู้นำ
- 3) การดำรงอยู่ของกระบวนการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีความเป็นเลิศ ได้แก่ นโยบายบริหาร ความมั่นคง การควบคุมคุณภาพ การสร้างแรงจูงใจ และความรัก ความผูกพัน
- 4) ผลที่ตามมาจากการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีความเป็นเลิศ ได้แก่ สถานศึกษามีคุณภาพ บุคลากรมีวัฒนธรรมองค์การในการทำงานร่วมกัน ผู้สอนเป็นเลิศทางวิชาชีพ และผู้เรียนมีสมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สุรัชย์ ลาพิมพ์ (2562) ดำเนินการวิจัยการพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี 2) พัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานีกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และหัวหน้าแผนกวิชา ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำนวน 297 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยศึกษาและสร้างเครื่องมือการวิจัยตามหลักเกณฑ์การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ปี พ.ศ. 2557 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ คุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านคุณภาพ การบริหารจัดการและด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2. การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานีพบว่า แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานีประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน หรือผู้สำเร็จการศึกษา มีการคัดเลือกผู้เรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการและมีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับหลักสูตร ประกอบด้วย 7 แนวทาง 2) ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน จัดทำแผนการเรียน นิเทศ ติดตามนักศึกษา และกำหนดแนวทางการประเมินผู้เรียน ประกอบด้วย 10 แนวทาง 3) ด้านคุณภาพการบริหารจัดการมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้ครอบคลุมทุกด้าน ประกอบด้วย 10 แนวทาง 4) ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 9 แนวทาง

รัชต์ ไตรมาลัย, พันธุ์ศักดิ์ พลสารมัย, และ ปรัชญนนท์ นิลสุข (2562) ดำเนินการวิจัย การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อความเป็นเลิศของสถาบันการอาชีวศึกษา เพื่อรองรับการเป็นประเทศไทย 4.0 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการบริหารจัดการของสถาบันการอาชีวศึกษาในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎีและการปฏิบัติที่ดีด้านการบริหารจัดการสถาบันการอาชีวศึกษา และพัฒนารูปแบบและการบริหารจัดการเพื่อความเป็นเลิศของสถาบันการอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประเทศไทย 4.0 กลุ่มตัวอย่างเป็นสถาบันการอาชีวศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 19 แห่ง ได้แก่ คณะกรรมการสภาสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษาในประเทศเยอรมนี ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และสิงคโปร์ กลุ่มผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่สถาบันการอาชีวศึกษา ผู้บริหารสถานประกอบการรวม 216 คน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยได้รูปแบบและยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการเพื่อความเป็นเลิศของสถาบันการอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประเทศไทย 4.0 มี 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานเป็นทีมของผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากร 2) การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการประกันคุณภาพการศึกษา 3) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการแผนงานงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาล 4) สร้างสรรค์พัฒนาวิถึประสงค์ พันธกิจ เป้าหมายของการบริหารจัดการสถาบันการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมและประเทศชาติ และ 5) การสร้างสรรค์นวัตกรรมเทคโนโลยีทางอาชีวศึกษา และเป็นโครงสร้างหลักในการสนับสนุนการเป็นประเทศไทย 4.0

นิภัทรา สูงภีไลย์, สมศักดิ์ คงเที่ยง, และ เสวียน เจนเขว่า (2565) ดำเนินการวิจัยรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อสร้างรูปแบบและตรวจสอบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร 4) เพื่อนำรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครไปทดลองใช้ วิธีการวิจัย คือ 1) นำร่างแบบสอบถามสภาพการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 2) นำร่างรูปแบบให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความถูกต้อง 3) นำรูปแบบไปให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนอาชีวศึกษา เป็นผู้ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ 4) นำรูปแบบไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ พบว่า 1) สภาพการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด 2) รูปแบบมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 2.1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2.2) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 2.3) การบริหารสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์ 2.4) การทำงานเป็นทีม 2.5) การเรียนรู้และการพัฒนาองค์กรร่วมกัน 2.6) การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ 3) ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบอยู่ในระดับมาก

สุระชัย ลาพิมพ์ และ กาญจน์ เรืองมนตรี (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี วัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี สู่ความเป็นเลิศของอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี 2) พัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยศึกษาและสร้างเครื่องมือการวิจัยตามหลักเกณฑ์การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ปี พ.ศ. 2557 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ คุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอนด้านคุณภาพ การบริหารจัดการ และด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่าแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านคุณภาพผู้เรียนหรือผู้สำเร็จการศึกษา มีการคัดเลือกผู้เรียนร่วมกับสถานประกอบการ และมีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับหลักสูตร ประกอบด้วย 7 แนวทาง

2.2 ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน จัดทำแผนการเรียน นิเทศ ติดตาม นักศึกษา และกำหนดแนวทางการประเมินผู้เรียน ประกอบด้วย 10 แนวทาง

2.3 ด้านคุณภาพการบริหารจัดการ มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้ครอบคลุมทุกด้าน ประกอบด้วย 10 แนวทาง

2.4 ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ มีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 9 แนวทาง

อดิเทพ ไช้เพชร (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูวิชาชีพเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 วัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) เพื่อศึกษารูปแบบสมรรถนะครูวิชาชีพเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 2) เพื่อพัฒนารูปแบบสมรรถนะครูวิชาชีพเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และ 3) เพื่อประเมินประสิทธิภากรูปแบบสมรรถนะครูวิชาชีพเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยทำการทดลองกับครูวิชาชีพจากสถานศึกษาที่ได้เลือกแบบเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบสมรรถนะครูวิชาชีพประกอบด้วยสมรรถนะหลัก 10 สมรรถนะและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ มี 9 สมรรถนะ ผลการพัฒนารูปแบบสมรรถนะครูวิชาชีพเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การสอนเพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 และการสอนแบบโครงการเป็นฐาน 3) ผลลัพธ์ ประกอบด้วยผลลัพธ์ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผลการประเมินผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบมีความสอดคล้องกับการพัฒนาสมรรถนะครูวิชาชีพ ผลการประเมินกลุ่มทดลองพบว่า มีผลสัมฤทธิ์หลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และดัชนีประสิทธิผล 0.83 และผลการประเมินสมรรถนะด้านการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองหลังอบรมสูงอยู่ในระดับมาก

ฉัตรชัย พุ่มชูศักดิ์ (2564) ได้วิจัยรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้ออกไปจากห้องเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้ออกไปจากห้องเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยและและพัฒนา 3 ขั้นตอน

1) การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี

2) สร้างรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และ

3) การประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสอบถามผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูนิเทศและครูผู้สอน

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามี 5 องค์ประกอบหลัก คือ

- 1) ด้านการจัดการ ได้แก่ โครงสร้างคณะกรรมการ และวัตถุประสงค์
- 2) ด้านกระบวนการบริหาร ได้แก่ ชั้นเตรียม ชั้นดำเนินการ และขั้นสรุป และ
- 3) ด้านผลประโยชน์ของความร่วมมือ ได้แก่ ผลประโยชน์ของสถานศึกษา และผลประโยชน์ของสถานประกอบการ

4) ด้านหลักสูตร ได้แก่ ลักษณะหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร

5) ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนภายในสถานประกอบการ รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา มีความเป็นประโยชน์และมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ อยู่ในระดับมาก

สรุปได้ว่า งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ผู้บริหารใช้กระบวนการกำกับติดตาม การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม มีการบริหารหลักสูตร นำผลการประเมินมาใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และมีความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการ ผลที่ตามมาคือ ผู้สอนเป็นเลิศทางวิชาชีพ เน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้น และผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ ผู้เรียนมีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Joo, Lan (2018) ได้ศึกษาเรื่อง สถาบันการศึกษาและการฝึกอบรมอาชีวศึกษาด้านเทคนิคที่เป็นเลิศ (TVET) ในเกาหลี: กรณีศึกษาของวิทยาลัย Yeungjin วัตถุประสงค์เพื่อจัดการกับปัญหาการขาดแคลนทักษะ แรงงานของวิทยาลัยรัฐบาลหลายแห่งซึ่งกำลังปรับโครงสร้างระบบโรงเรียนของตนให้เป็นระบบที่ขับเคลื่อนด้วยความต้องการมากขึ้น ซึ่งคาดว่าจะปรับปรุงผลลัพธ์

โดยรวมของโรงเรียนและประสิทธิภาพภายนอก เพื่อช่วยสถาบัน TVET และรัฐบาลในการพัฒนาวิธีการเชิงนวัตกรรม และเพื่อปรับปรุงผลลัพธ์ การวิจัยนี้พยายามที่จะให้ข้อเสนอแนะที่มาจากกรณีศึกษาเชิงลึกของโรงเรียน TVET ที่ประสบความสำเร็จ เกณฑ์การคัดเลือกวิชาในกรณีศึกษา กำหนดให้โรงเรียนต้องมีผลภายนอกสูง เช่น อัตราการจ้างงานของผู้สำเร็จการศึกษา จากนั้น การศึกษาจะประเมินว่าโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกมีปัจจัยพื้นฐาน 4 ประการหรือไม่ (1.ครูคุณภาพสูง 2. หลักสูตรที่เกี่ยวข้อง 3.ความเป็นผู้นำที่แข็งแกร่ง 4.ความเชื่อมโยงระหว่างอุตสาหกรรมโรงเรียน) และปัจจัยเหล่านี้มีส่วนช่วยปรับปรุงอัตราการจ้างงานของผู้สำเร็จการศึกษาอย่างไร การศึกษารวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจและสัมภาษณ์ทั้งคณาจารย์และนักศึกษา สำหรับการสำรวจนี้ มีผู้ตอบแบบสอบถามรุ่นน้อง 693 คนจากทั้งหมด 1,400 คน และอาจารย์ 23 คนจากทั้งหมด 71 คน การสัมภาษณ์เป็นแบบตัวต่อตัวพร้อมคำถามปลายเปิดที่มีโครงสร้าง สัมภาษณ์นักศึกษา 10 คนและอาจารย์ 10 คนแยกกันในห้องปิด และมีเวลา 60 นาทีในแต่ละช่วงเวลา ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าวิทยาลัย Yeungjin มีปัจจัยพื้นฐานที่ระบุไว้ทั้งหมด และปัจจัยทั้งทางตรงและ/หรือทางอ้อมมีอิทธิพลต่ออัตราการจ้างงานของผู้สำเร็จการศึกษาผ่านการเพิ่มศักยภาพในการจ้างงาน นอกจากนี้ ปัจจัยที่กำหนดมากที่สุดสามารถเปลี่ยนแปลงได้ภายในบริบทที่แตกต่างกัน (เช่น นโยบาย TVET ตลาดแรงงาน) และเวลา

Anudo, N. and Orwa, O. (2020) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการจัดการ ศึกษา เทคนิค อาชีวศึกษาและการฝึกอบรมเพื่อความยั่งยืน งานวิจัยนี้ได้มุ่งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและความสนใจในการพัฒนาการจัดการศึกษาด้านเทคนิค อาชีวศึกษาและการฝึกอบรมด้านวิชาชีพ จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ และเมื่อพิจารณาการพัฒนาการจัดการศึกษาเทคนิค อาชีวศึกษาและการฝึกอบรมในเคนยา ยังประสบปัญหาและมีอุปสรรคอยู่หลายประการด้วยกัน งานวิจัยนี้มีความสำคัญในแง่ของข้อมูลสนับสนุนที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาของเคนยา และอาจนำไปใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศอื่น ๆ เพื่อสร้างคุณภาพและพัฒนาทักษะในการทำงานของผู้เรียนให้มีความยั่งยืนอันจะเป็นประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูและผู้ฝึกสอนของ Technical and Vocational Education and Training (TVET) การพัฒนาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาให้เกิดความยั่งยืนได้จำเป็นต้องพัฒนา กระบวนการ ทรัพยากรของ สถาบัน Technical and Vocational Education and Training (TVET) ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านอาชีวศึกษา ทั้งการเพิ่มเงินทุน การจัดหาและบำรุงรักษาอุปกรณ์ให้ทันสมัย การเสริมสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาในสถาบัน การยอมรับแนวทางการสอนที่มีประสิทธิภาพ การจ้างผู้ฝึกสอนที่เพียงพอในด้านเทคนิค วิชา การบริการจัดการจัดเงิน ส่งเสริมความร่วมมือและความร่วมมือกับภาคเอกชน ดำเนินการ

ติดตามและประเมินผลอย่างเพียงพอ ส่งเสริมการวิจัยด้านเทคนิค อาชีวศึกษาและการฝึกอบรมและการปลูกฝังผู้เรียน

Annie Khamsroy (2023) ได้ศึกษาเรื่องการ “ก้าวออกไป” ของอาชีวศึกษาจีนกับรูปแบบความร่วมมือในการพัฒนากำลังคนในต่างประเทศ กรณีศึกษาศูนย์ปฏิบัติการเทคโนโลยี และนวัตกรรมลูปันในประเทศไทย วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของศูนย์ปฏิบัติการเทคโนโลยีและนวัตกรรมลูปัน (Luban Workshop) ในการ “ก้าวออกไป” ของอาชีวศึกษาจีน 2) เพื่อศึกษาบทบาทของศูนย์ฯ ในการพัฒนาความร่วมมืออาชีวศึกษาไทย-จีน 3) เพื่อศึกษากลไกและรูปแบบการดำเนินงานของศูนย์ฯ ในการส่งเสริมการพัฒนากำลังคนระบบขนส่งทางรางไทย ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร บทความวิชาการ งานวิจัยและการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของศูนย์ฯ โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ศูนย์ปฏิบัติการเทคโนโลยีและนวัตกรรมลูปันเป็นผลผลิตจากการผลักดันยุทธศาสตร์การ “ก้าวออกไป” ของอาชีวศึกษาจีน ในการส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างจีนและประเทศคู่ความร่วมมือภายใต้ข้อริเริ่ม “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” (Belt and Road Initiative) อีกทั้งยังเป็นการเผยแพร่อำนาจอ่อน (Soft Power) ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมของจีนไปทั่วโลก 2) การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการเทคโนโลยีและนวัตกรรมลูปันแห่งแรกของโลก ที่ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความร่วมมืออาชีวศึกษาไทย-จีน ยกกระดับอาชีวศึกษาไทยสู่มาตรฐานสากล และ 3) กลไกและรูปแบบการดำเนินงานของศูนย์ฯ ที่ครอบคลุมและมีเป้าหมายชัดเจนในการผลิตและพัฒนาบุคลากร เป็นแหล่งการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีรถไฟความเร็วสูง ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนากำลังคนระบบขนส่งทางรางไทย ตอบโจทย์ความต้องการของชาติในการพัฒนากำลังคนที่มีทักษะขั้นสูง

สรุปได้ว่า งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของประเทศเกาหลี จีน เกาหลี นั้น มุ่งเน้นไปที่การพัฒนากำลังคนให้มีทักษะในการทำงาน โดยเริ่มพัฒนาครูและหลักสูตรที่เกี่ยวข้องทั้งสายเทคนิคและอาชีวศึกษา ผ่านการฝึกอบรม Technical and Vocational Education and Training (TVET) พัฒนาเงินทุน การบำรุงรักษาอุปกรณ์ให้ทันสมัย ส่งเสริมความร่วมมือ ยกกระดับอาชีวศึกษาไทยสู่มาตรฐานสากล และมีเป้าหมายที่ชัดเจน ทุนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีทักษะขั้นสูง

จากการที่ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย พบว่า แนวทางที่พบในภาพรวมมีความสอดคล้องกันและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิด ของสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2564) ตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ในกลุ่มความเป็นเลิศ (Excellent Center) ประกอบด้วย 1)

รูปแบบการจัดการเรียนการสอน 2) ครูวิชาชีพ 3) โครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน 4) การผลิตและพัฒนากำลังคน 5) การรับรองคุณภาพ 6) ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ 7) พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ 8) บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา และ 9) เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธีระหว่างวิจัยเชิงปริมาณ และวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 โดยมีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในการวิจัยนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 จำนวน 3 วิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา และวิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี ปีการศึกษา 2566 จำนวน 256 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน ได้เท่ากับ 155 คน ดังตารางที่ 3.1

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร และครู ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับจัดการสถานศึกษา จำนวน 6 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามประเภทสถานศึกษาอาชีวศึกษา
ภายในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

ลำดับ	วิทยาลัยในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา	131	90
2	วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี	67	35
3	วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา	58	30
	รวม	256	155

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมา จำนวน 2 แบบ
ดังนี้

2.1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการ
อาชีวศึกษา ของสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 โดยแบ่งออกเป็น 2 แบบ
ประกอบด้วย

แบบที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับ
การศึกษา ประเภทการสอนอาชีวศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เป็นแบบสอบถามแบบ
ตรวจสอบรายการ (Checklist)

แบบที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาจัดการสถานศึกษาสู่ความ
เป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ของครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสถาบันการ
อาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ประกอบด้วย

ตารางที่ 3.2 แสดงโครงสร้างของแบบสอบถามจำแนกตามแนวทางการประเมิน

แนวทางการประเมิน	จำนวนข้อ
1. รูปแบบการจัดการเรียนการสอน	6
2. ครูวิชาชีพ	10
3. โครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน	8
4. การผลิตและพัฒนากำลังคน	6
5. การรับรองคุณภาพ	6
6. ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ	7
7. พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ	7
8. บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา	8
9. เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา	5
รวม	63

ซึ่งแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีการกำหนดของระดับคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 , น. 102) ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางอาชีวศึกษาในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางอาชีวศึกษาในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางอาชีวศึกษาในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางอาชีวศึกษาในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางอาชีวศึกษาในระดับน้อยที่สุด

แบบที่ 2 แบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง มีการตั้งคำถามล่วงหน้าเพื่อให้สอดคล้องและครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย แนวคำถามในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ประกอบด้วยประเด็นคำถาม 10 ข้อ

- 1) รูปแบบการจัดการเรียนการสอน
- 2) ครูวิชาชีพ
- 3) โครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน

- 4) การผลิตและการพัฒนากำลังคน
- 5) การรับรองคุณภาพ
- 6) ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ
- 7) พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ
- 8) บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา
- 9) เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา (ภาคผนวก ข)

2.2 การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 แบบสอบถาม

การสร้างเครื่องมือหรือแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ของครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1) ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์งานวิจัย กรอบแนวคิดและนิยามศัพท์

2) กำหนดขอบเขตของเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิด และนิยามศัพท์

3) เขียนข้อคำถามตามประเด็นที่กำหนดและจัดเรียงข้อคำถาม

4) นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ ปริญญาโท ด้านบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์การบริหาร 10 ปีขึ้นไป จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item-objective congruence: IOC) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ .50 ขึ้นไป

5) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) กับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) โดยกำหนดเกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาไว้ต้องไม่ต่ำกว่า 0.75 (อรรถเดช สรสุชาติ, 2563) และในการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา พบว่า ทั้งฉบับในภาพรวมมีค่าอยู่ที่ .909 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูล

ตารางที่ 3.3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค

แบบสอบถาม	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
แบบสอบถามทั้งฉบับ	.909
แบบสอบถามด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน	.775
แบบสอบถามด้านครูวิชาชีพ	.772
แบบสอบถามด้านโครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/	.898
แบบสอบถามด้านการผลิตและพัฒนากำลังคน	.888
แบบสอบถามด้านการรับรองคุณภาพ	.909
แบบสอบถามด้านความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศหรือต่างประเทศ	.897
แบบสอบถามด้านการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับ สถานประกอบการ	.932
แบบสอบถามด้านบริบทเชิงพื้นที่ที่เชื่อมต่อ การจัดการอาชีวศึกษา	.839
แบบสอบถามด้านเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษา	.888

6) ปรับปรุงแบบสอบถามตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา
ค้นคว้าอิสระ และนำแบบสอบถามไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูลจาก
กลุ่มตัวอย่างต่อไป

แบบสัมภาษณ์

การสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง มี
ขั้นตอนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1) นำผลการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่
ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 มาใช้เพื่อกำหนดแนวคำถามใน
การสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา
ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิด

2) เสนอแนวคำถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสม

3) ปรับปรุงแนวคำถามตามความคิดเห็นของอาจารย์และจัดพิมพ์เพื่อไปใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

3.1 ขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 เพื่ออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากครูที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถาม จำนวน 204 ฉบับ

3.2 ประสานขออนุญาตผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และขอความร่วมมือให้ครูในสังกัดวิทยาลัยอาชีวศึกษา หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามไปส่งให้สถานศึกษาและรับด้วยตนเอง และส่งทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งติดต่อนัดหมายพูดคุยทางโทรศัพท์

3.3 ขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อขอเข้าสัมภาษณ์ จากนั้นจึงเข้าสัมภาษณ์ตามวันเวลาที่นัดหมาย แล้วจึงนำข้อมูลกลับมาวิเคราะห์ต่อไป

3.4 ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 3 คน โดยนัดหมายในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ คนละประมาณ 2 ชั่วโมง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ดำเนินการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้การคำนวณหาค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 วิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้เป็น 5 ระดับ (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2564, น.57-59)

ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นระดับการดำเนินงานมากที่สุด
ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ความคิดเห็นระดับการดำเนินงานมาก

ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ความคิดเห็นระดับการดำเนินงานปานกลาง

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ความคิดเห็นระดับการดำเนินงานน้อย

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ความคิดเห็นระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด

4.3 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการ
อาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์เป็นลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา
ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับที่	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1	ตำแหน่ง		
	1.1 ครู	112	72.26
	1.2 พนักงานราชการ	31	20.00
	1.3 อื่น ๆ (ครูพิเศษสอน)	12	7.74
	รวม	155	100.00
2	เพศ		
	2.1 ชาย	31	20.00
	2.2 หญิง	124	80.00
	รวม	155	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
3	ช่วงอายุ		
	3.1 25 ปี – 35 ปี	46	26.68
	3.2 36 ปี – 45 ปี	59	38.06
	3.3 46 ปี – 55 ปี	39	25.16
	3.4 56 ปี – 60 ปี	11	7.10
	รวม	155	100.00
4	ระดับการศึกษา		
	4.1 ปริญญาตรี	110	70.97
	4.2 ปริญญาโท	41	26.45
	4.3 อื่น ๆ	4	2.58
	รวม	155	100.00
5	ระยะเวลาการปฏิบัติงานในสถานศึกษา		
	5.1 น้อยกว่า 1 ปี	14	9.03
	5.2 1 ปี - 5 ปี	37	23.87
	5.3 6 ปี – 10 ปี	38	24.52
	5.4 มากกว่า 10 ปี	66	42.58
	รวม	155	100.00
6	ประเภทวิชาที่เปิดสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (ที่มาจาก 3 วิทยาลัย)		
	6.1 วิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ	60	38.70
	6.2 วิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	21	13.55
	6.3 วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	7	4.52
	6.4 วิชาศิลปกรรม	15	9.68
	6.5 วิชาคหกรรม	52	33.55
	รวม	155	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 มีอายุระหว่าง 36 ปี – 45 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 38.06 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 70.97 ดำรงตำแหน่งครู จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 72.26 โดยที่ส่วนใหญ่มีอายุราชการมากกว่า 10 ปี มีจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 42.58 และปฏิบัติหน้าที่ในประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 38.71

ตอนที่ 2 การจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โดยภาพรวม

n = 155			
การจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
รูปแบบการจัดการเรียนการสอน	4.42	0.41	มาก
ครูวิชาชีพ	4.43	0.39	มาก
โครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน	4.10	0.60	มาก
การผลิตและพัฒนากำลังคน	4.47	0.49	มาก
การรับรองคุณภาพ	4.55	0.49	มากที่สุด
ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ/ต่างประเทศ	4.17	0.60	มาก
พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ	4.39	0.57	มาก
บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา	4.18	0.54	มาก
เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา	4.09	0.63	มาก
รวม	4.31	0.43	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.43) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การรับรองคุณภาพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.49) การผลิตและพัฒนากำลังคน ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.49) ครูวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.39) รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.41) พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ ($\bar{X} =$

4.39, S.D. = 0.57) บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา (\bar{X} = 4.18, S.D. = 0.54) ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ (\bar{X} = 4.17, S.D. = 0.60) โครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน (\bar{X} = 4.10, S.D. = 0.60) และเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา (\bar{X} = 4.09, S.D. = 0.63)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

n = 155

รูปแบบการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนในระบบ	4.61	0.50	มากที่สุด
2. สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้น	4.08	0.76	มาก
3. สถานศึกษาใช้หลักสูตรที่เปิดสอนตามเกณฑ์ที่ต้นสังกัดกำหนด	4.72	0.46	มากที่สุด
4. สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัย	4.25	0.76	มาก
5. สถานศึกษาจัดทำแผนการฝึกอาชีพร่วมกับสถานประกอบการ	4.32	0.61	มาก
6. สถานศึกษามีการประเมินผลหลักสูตรรายวิชา	4.52	0.53	มากที่สุด
รวม	4.42	0.41	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การจัดการสถานศึกษา ภายใต้อุณหภูมิความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.41) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สถานศึกษาใช้หลักสูตรที่เปิดสอนตามเกณฑ์ที่ต้นสังกัดกำหนด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.72, S.D. = 0.46) และ สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้นมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.08, S.D. = 0.76)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ด้านครูวิชาชีพ

n = 155

ครูวิชาชีพ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูวิชาชีพเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ	4.45	0.56	มาก
2. ครูมีวุฒิการศึกษาวิชาชีพ ตรงตามสาขาวิชาที่สอน	4.57	0.59	มากที่สุด
3. ครูได้รับการพัฒนาตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด	4.57	0.60	มากที่สุด
4. ครูได้รับการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพในสถานประกอบการ	4.11	0.76	มาก
5. ภาควิชา/แผนกวิชามีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ร่วมกัน	4.25	0.80	มากที่สุด
6. ครูจัดทำแผนการสอน/แผนการฝึกอาชีพ	4.75	0.48	มากที่สุด
7. ครูทำวิจัยในชั้นเรียน	4.72	0.60	มากที่สุด
8. ครูมีความสามารถในการผลิตสื่อดิจิทัล (Digital Content)	4.32	0.60	มาก
9. ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนด้วยแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ (Digital Learning Platform) อย่างมีคุณภาพ	4.35	0.59	มาก
10. ครูมีใบรับรองผลการประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ	4.18	0.86	มาก
รวม	4.43	0.39	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ด้านครูวิชาชีพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.39) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูจัดทำแผนการสอน/แผนการฝึกอาชีพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.48) และ ครูได้รับการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพในสถานประกอบการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.76)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ด้านโครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/
อุปกรณ์และสื่อการสอน

n = 155

โครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษามีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ในการจัดการเรียนการสอน	4.11	0.78	มาก
2. สถานศึกษามีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สะอาด และเป็นระเบียบ พร้อมใช้งาน	4.19	0.78	มาก
3. สถานศึกษามีครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ที่สามารถใช้งานได้	4.03	0.82	มาก
4. สถานศึกษามีครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ที่เพียงพอต่อการจัดการ เรียนการสอน	4.01	0.71	มาก
5. สถานศึกษามีการดูแล ซ่อมแซม/ปรับปรุงครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ	4.00	0.77	มาก
6. สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย	4.12	0.69	มาก
7. สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านดิจิทัลที่มีคุณภาพ	4.05	0.71	มาก
8. สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณูปโภคและความ ปลอดภัยภายใน	4.30	0.69	มาก
รวม	4.10	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการ
อาชีวศึกษา ด้านโครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =
4.10, S.D. = 0.60) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวก
สาธารณูปโภคและความปลอดภัยภายในมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.30, S.D. =
0.69) และ สถานศึกษามีการปรับปรุงดูแลซ่อมแซม/ปรับปรุงครุภัณฑ์ อุปกรณ์ สื่อ ให้สามารถใช้งาน
ได้ตามปกติ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.00, S.D. = 0.77)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคน

n = 155

การผลิตและพัฒนากำลังคน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษาผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาวิชาที่ตรงกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-Curve)	4.41	0.62	มาก
2. สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามที่หลักสูตรและสถานประกอบการกำหนด	4.43	0.60	มาก
3. สถานศึกษาสำรวจความต้องการของสถานประกอบการก่อนเปิดสอนตามหลักสูตร	4.29	0.66	มาก
4. สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่สถานประกอบการต้องการ	4.43	0.66	มาก
5. สถานศึกษาประเมินมาตรฐานวิชาชีพ	4.68	0.50	มากที่สุด
6. สถานศึกษาประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา	4.59	0.53	มากที่สุด
รวม	4.47	0.49	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การจัดการสถานศึกษา ภายใต้อุณหภูมิความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.49) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สถานศึกษาประเมินมาตรฐานวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.50) และสถานศึกษาสำรวจความต้องการของสถานประกอบการก่อนเปิดสอนตามหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.66)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ด้านการรับรองคุณภาพ

n = 155

การรับรองคุณภาพ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษาดำเนินการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา	4.74	0.47	มากที่สุด
2. สถานศึกษาวางแผนการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพ	4.43	0.74	มาก
3. สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนที่กำหนด	4.48	0.62	มาก
4. สถานศึกษากำกับติดตามการดำเนินงานทุกขั้นตอน	4.44	0.60	มาก
5. สถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.55	0.52	มากที่สุด
6. สถานศึกษาจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ตามมาตรฐาน การอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.65	0.53	มากที่สุด
รวม	4.55	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การจัดการสถานศึกษา ภายใต้อุญช์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ด้านการรับรองคุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.49) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สถานศึกษาดำเนินการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.47) และ สถานศึกษาวางแผนการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.74)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ด้านความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ

n = 155

ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศหรือต่างประเทศ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษามีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ	4.12	0.90	มาก
2. สถานศึกษามีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ	3.55	1.11	มาก
3. สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ	3.85	0.93	มาก
4. สถานศึกษามีแผนการพัฒนาครู	4.45	0.59	มาก
5. สถานศึกษามีแผนพัฒนานักเรียนนักศึกษา	4.45	0.59	มาก
6. สถานศึกษามีการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง	4.35	0.63	มาก
7. สถานศึกษามีการติดตามการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)	4.39	0.63	มาก
รวม	4.17	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ด้านความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.60) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สถานศึกษามีแผนการพัฒนาครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.59) และ สถานศึกษามีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 1.11)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ด้านพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ

n = 155

พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรรายวิชา ร่วมกับสถานประกอบการ	4.28	0.71	มาก
2. สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ	4.49	0.60	มาก
3. สถานศึกษามีการจัดแผนการเรียนร่วมกับสถานประกอบการ	4.40	0.65	มาก
4. สถานศึกษามีการศึกษาความคาดหวังของสถานประกอบการต่อสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา	4.39	0.70	มาก
5. สถานศึกษามีการเชื่อมโยงสมรรถนะอาชีพในการทำงานสู่ระบบคุณวุฒิทางการศึกษา	4.34	0.69	มาก
6. สถานศึกษามีนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.41	0.63	มาก
7. สถานศึกษามีการประเมินการใช้หลักสูตร	4.40	0.61	มาก
รวม	4.39	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ด้านพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.57) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าสถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.60) และ สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรรายวิชา ร่วมกับสถานประกอบการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.71)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ด้านบริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา

n = 155

บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ในพื้นที่มีสถานประกอบการจำนวนมาก	4.14	0.68	มาก
2. ในพื้นที่มีเขตอุตสาหกรรม/นิคมอุตสาหกรรม	3.56	1.07	มาก
3. ในพื้นที่มีสถาบันอุดมศึกษา	4.28	0.75	มาก
4. ในพื้นที่มีศูนย์การเรียนรู้ทางวิชาชีพและนวัตกรรม	4.04	0.77	มาก
5. สถานศึกษามีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม	4.48	0.67	มาก
6. ในพื้นที่มีการคมนาคมที่สะดวก	4.54	0.64	มากที่สุด
7. ชุมชนให้ความสำคัญกับการอาชีวและเทคนิคศึกษา	4.26	0.77	มาก
8. ขนาดพื้นที่ภายในสถานศึกษาสามารถรองรับการขยายกำลังการผลิตและพัฒนากำลังคนในอนาคต	4.11	0.83	มาก
รวม	4.18	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ด้านบริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.54) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าในพื้นที่มีการคมนาคมที่สะดวก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.64) และ ในพื้นที่มีเขตอุตสาหกรรม/นิคมอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 1.07)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ด้านเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

n = 155

เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษามีการศึกษาสมรรถนะที่ต้องการจากสถานประกอบการต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา	4.31	0.72	มาก
2. สถานศึกษามีการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการและวิชาชีพที่สถานประกอบการต้องการเพิ่มเติมให้กับผู้เรียนก่อนสำเร็จการศึกษา	4.27	0.65	มาก
3. สถานศึกษามีการจัดสอนเสริมทักษะทางภาษาต่างประเทศและดิจิทัล	3.94	0.87	มาก
4. สถานศึกษามีการเสริมสร้างทักษะข้ามสายงานให้กับผู้เรียน	3.83	0.91	มาก
5. นักเรียนนักศึกษาจบแล้วมีงานทำมากกว่าร้อยละ 80	4.08	0.74	มาก
รวม	4.09	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ด้านเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.63) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าสถานศึกษามีการศึกษาสมรรถนะที่ต้องการจากสถานประกอบการต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.72) และ สถานศึกษามีการเสริมสร้างทักษะข้ามสายงานให้กับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.91)

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

จากเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็นตรงกัน คือ แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 มีความสำคัญมาก เนื่องจากจะทำสาขาวิชา กลายมาเป็นศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาได้นั้น จำเป็นต้องเริ่มต้นที่ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความพร้อมในทุก ๆ ด้าน และการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอน การปฏิบัติงาน การกำกับติดตาม การส่งเสริมและให้ความสำคัญ โดยลำดับความสำคัญเริ่มต้นจาก รูปแบบการจัดการเรียนการสอน จนถึงปลายทางคือ สมรรถนะของผู้สำเร็จการศึกษา

แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา สามารถจำแนกการพัฒนาได้ในแต่ละด้าน ดังนี้

3.1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอน

รูปแบบการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในระบบ การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้น การใช้หลักสูตรที่เปิดสอนตามเกณฑ์ที่ต้นสังกัดกำหนด การเพิ่มเติมคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรให้มีความทันสมัย การจัดทำแผนการฝึกอาชีพร่วมกับสถานประกอบการ และการประเมินผลหลักสูตรรายวิชา ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“สถานศึกษาอาชีวศึกษา จะเน้นในเรื่องของการปฏิบัติ เน้นในเรื่องของการถ่ายทอดสู่ภายนอก ดังนั้น รูปแบบในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและดีกับการจัดการอาชีวศึกษาก็คือ รูปแบบการสอนที่หลากหลาย รูปแบบผสมผสาน การนำเทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้ สร้างนวัตกรรม การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสาขาวิชา หรือสาขางาน ซึ่งในปัจจุบันนี้ ต้องมีเรื่องของเทคโนโลยีเข้ามาผสมผสาน ในรูปแบบการสอนที่หลากหลายมากขึ้น การปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้มีความทันสมัย สิ่งสำคัญที่สุด คือเครือข่ายสถานประกอบการ เพราะว่าสถานประกอบการเป็นผู้ใช้ ผู้สำเร็จการศึกษาของเราโดยตรง ผลิตผู้เรียนได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์ 14 กุมภาพันธ์ 2567)

“แนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน เป็นความต้องการที่จะพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และคนในศตวรรษที่ 21 ด้วย และต้องปรับหลักสูตรให้มีความทันสมัย ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์ 15 กุมภาพันธ์ 2567)

“สำหรับวิทยาลัยเทคนิคนั้น รูปแบบการจัดการเรียนการสอนจะเน้นผู้เรียนช่างอุตสาหกรรมและช่างเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นหลัก ดังนั้น รูปแบบของการพัฒนาจะเกิดผลได้มากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับ 1) ผู้เรียน ถ้าผู้เรียนไม่สนใจ เหนือสิ่งอื่นใดก็ไม่เกิดตามมา ไม่บรรลุ 2) ครูผู้สอน จะต้องถ่ายทอดความรู้ โดยมีการกำกับติดตาม นิเทศ ครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามสมรรถนะที่ตั้งไว้ และ 3) การสนับสนุนด้านต่าง ๆ วัสดุฝึกก็ให้เป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารจัดการ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์ 13 กุมภาพันธ์ 2567)

“ควรพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนให้เป็นนักคิดและกล้าแสดงออกทางความคิด รวมถึงการมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยการใช้ทักษะ (การอ่าน การเขียน การพูด การฟัง และการดู) ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด โดยทักษะเหล่านี้ไม่เพียงแต่พัฒนาจากรายวิชาภาษาไทย ในรายวิชาอื่น ๆ ครูผู้สอนในรายวิชาอื่น ๆ ต้องออกแบบการเรียนการสอนและบูรณาการกับศาสตร์ของตนเอง ให้นักเรียน นักศึกษาใช้ทักษะอย่างคุ้มค่า สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

“ครูควรนำเทคนิคส่วนตัวมาใช้ ไม่ควรสอนแบบเดิม ๆ อยากให้เน้นทฤษฎีสักส่วนที่เท่า ๆ กับปฏิบัติ เพราะนักเรียนบางคนปฏิบัติเป็นเลิศ แต่ทฤษฎีแถบไม่ได้เลย จากการทดสอบ ดังนั้น ควรเป็นเลิศทั้งปฏิบัติและทฤษฎีด้วยควบคู่กันไป” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์ 21 กุมภาพันธ์ 2567)

“ควรจัดการเรียนการสอนให้มีส่วนร่วม ระหว่างภาคสถานประกอบการกับสถานศึกษา เพราะเป็นผู้ที่ต้องการ ผู้สำเร็จการศึกษาจากอาชีวศึกษา” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

สรุป แนวทางในการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน) ควรเน้นในเรื่องของการปฏิบัติ เน้นในเรื่องของการถ่ายทอดสู่ภายนอก รูปแบบที่เหมาะสมคือ รูปแบบผสมผสาน การปรับประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับสาขาวิชา สาขางาน ปรับปรุงหลักสูตรเนื้อหาวิชา ให้ทันสมัย มีทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และต้องให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

3.2 ครูวิชาชีพ

ครูวิชาชีพ หมายถึง การมีจำนวนครูวิชาชีพเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ตรงตามสาขาวิชาที่สอน ได้รับการพัฒนาตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ได้รับการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพในสถานประกอบการ มีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสาขาวิชา มีการจัดทำแผนการสอน/แผนการฝึกอาชีพ มีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน มีความสามารถในการผลิตสื่อดิจิทัล (Digital Content) มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนด้วยแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ (Digital Learning Platform) อย่างมีคุณภาพและมี

ใบรับรองผลการประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ดังคำกล่าวต่อไป

“ครูต้องมีเครือข่าย เดิมสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา มีการจัดตั้งชมรมวิชาชีพครู เพื่อให้ครูได้พัฒนาตัวเองในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ ปัจจุบัน การพัฒนากลายเป็น พัฒนาโดยส่วนกลาง ทดแทนการใช้คู่มือ การที่ครูมีเครือข่ายสาขาวิชาชีพเดียวกัน หรือชมรมวิชาชีพ จะช่วยส่งเสริม ให้ครูนั้นได้พัฒนาตนเอง และสิ่งที่สำคัญก็คือสถานประกอบการ สถานประกอบการจะมีส่วนช่วย ทั้งพัฒนาครู พัฒนาผู้เรียน โดยการไปฝึกประสบการณ์หรือฝึกงานในสถานประกอบการ เพื่อไปรับรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่มีอยู่ในสถานประกอบการ ครูไปเรียนรู้ในสถานประกอบการและเอามาถ่ายทอดนักเรียน การพัฒนาตนเองในระบบออนไลน์ การไปอบรม ตามหน่วยงานต่าง ๆ ที่จัด ไม่ว่าจะ เป็นนอกสังกัดหรือต้นสังกัด อันนั้นเป็นสิ่งที่สถานศึกษาควรจะสนับสนุน และต้องมีแผนงาน โครงการในการที่จะพัฒนาครูในแต่ละปี เพื่อให้ครูนั้นได้รับการพัฒนาตามสาขาวิชาชีพของตนเอง” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์ 14 กุมภาพันธ์ 2567)

“คุณครูจำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมที่หลากหลาย เพราะปัจจุบันวิชาชีพมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย การส่งเสริมศักยภาพต้องมี 1) การ Re-skill เพิ่มทักษะใหม่ เพื่อยกระดับบุคลากรในองค์กรให้สามารถทำงานกับการเปลี่ยนแปลง หากไม่มีการ Reskill เพื่อเพิ่มพูนทักษะใหม่ ๆ ให้เท่าทันก็จะทำให้กลายเป็นบุคคลว่างงานเพราะไม่เป็นที่ต้องการของตลาด 2) Up-skill การเพิ่มและพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมี ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์พัฒนาเพิ่มเติมให้มากยิ่งขึ้น และ 3) New-skill ซึ่งก็คือการสร้างทักษะใหม่ขึ้นมา เพราะฉะนั้น การส่งครูไปฝึกงานในสถานประกอบการ ศึกษาดูงานเพิ่มเติม จึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์ 15 กุมภาพันธ์ 2567)

“ครูวิชาชีพแตกต่างจากวิชาชีพครู ครูวิชาชีพ หมายถึง ครูที่มีประสบการณ์ตรงด้านวิชาชีพ สายอาชีพ ดังนั้น การที่จะพัฒนาครูวิชาชีพให้ตอบโจทย์ผู้เรียนนั้น ครูสายเทคนิคจำเป็นต้องมีความรู้ด้าน technical skills และ technical terms คำศัพท์เฉพาะที่หลากหลาย ที่ใช้เฉพาะงานในสาขาหรือแผนกนั้น ๆ เอามาใช้ปนเปกันไม่ได้” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์ 13 กุมภาพันธ์ 2567)

“สำหรับแนวทางการพัฒนาวิชาชีพครู คนเป็นครูจะต้องเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตนเองและมีความเมตตากรุณาต่อศิษย์ ทั้งประพฤติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด เมื่อครูมีความพร้อม ผลลัพธ์ในการสอนก็ย่อมมีประสิทธิภาพเช่นกัน โดยการพัฒนาครูจะต้องหมั่นศึกษา ทบทวนความรู้เก่าและค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ เพื่อถ่ายทอดให้ผู้เรียนอยู่เสมอ ส่วนการพัฒนาทางด้านจรรยาบรรณ สามารถพัฒนาได้โดยการเข้าร่วมอบรม หรือการเข้าร่วมกิจกรรมกับนักเรียน นักศึกษา

รวมถึงสถานศึกษา เป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับศิษย์ ทำให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

“การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ควรส่งครูไปเข้า course อบรม ในสถานประกอบการต่าง ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพ และทักษะต่าง ๆ จะได้นำมาพัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพมากขึ้น” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์ 21 กุมภาพันธ์ 2567)

“จัดอบรมเพิ่มทักษะทางวิชาชีพ ทักษะใหม่ ๆ หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ สำหรับวิชาชีพนั้น ๆ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

สรุป แนวทางในการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (ด้านครูวิชาชีพ) ครูต้องมีเครือข่าย นั่นคือ สาขาวิชาชีพเดียวกัน มีชมรมวิชาชีพครู สถานประกอบการช่วยพัฒนาครู ให้ครูไปฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการให้นำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้พัฒนาผู้เรียน ครูอบรมและพัฒนาวิชาชีพตนเอง เพิ่มทักษะใหม่ ๆ ในรูปแบบของ Up-skill Re-skill ศึกษาดูงานเพิ่มเติม และมีความรู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Technical Skills)

3.3 โครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน

โครงสร้างพื้นฐาน ครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน หมายถึง การมีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ในการจัดการเรียนการสอน มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สะอาด และเป็นระเบียบ พร้อมใช้งาน มีครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ที่สามารถใช้งานได้ มีครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน มีการดูแล ซ่อมแซม/ปรับปรุง ครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ มีระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านดิจิทัลที่มีคุณภาพ และมีสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะปลอดภัยและความปลอดภัยภายใน ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“เรื่องของครุภัณฑ์ อุปกรณ์ และสื่อต่าง ๆ เป็นเรื่องที่ต้องใช้งบประมาณทั้งสิ้น เริ่มต้นสถานศึกษาควรดำเนินการ คือ วางแผนระยะยาว ให้สอดคล้องกับการดำเนินการ มีการประเมินตนเอง ความพร้อมในทุกด้าน ด้านบุคลากร ครุภัณฑ์ อาคาร อุปกรณ์สื่อต่าง ๆ หากสถานศึกษายังไม่พร้อม เนื่องจากงบประมาณจากส่วนกลาง สถานศึกษาต้องไปทำความร่วมมือกับสถานประกอบการ เครือข่ายความร่วมมือ เพราะสถานประกอบจะมีครุภัณฑ์ที่ทันสมัย มีสื่อ มีอุปกรณ์ ที่ครูฝึก/นักศึกษาสามารถจะเข้าไปเรียนรู้ได้ หรือว่าเชิญสถานประกอบการมาอบรมหรือสอนให้กับนักศึกษา” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์ 14 กุมภาพันธ์ 2567)

“โครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์ส่วนใหญ่ ได้มาแบบไม่ค่อยตอบโจทย์ของวิทยาลัย อย่างแท้จริง ในอนาคตอยากให้มีความหลากหลายของครุภัณฑ์ เพื่อที่จะได้นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการพัฒนาความเป็น Excellence Center ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์ 15 กุมภาพันธ์ 2567)

“การดูแลห้องปฏิบัติการ ห้องเรียน อาคารเรียน โรงฝึกของวิทยาลัย ผมมองว่าเป็นสิ่งสำคัญ เราต้องจัดผู้ดูแลรับผิดชอบ โดยเฉพาะงานอาคารและสถานที่ รวมทั้งครูที่เข้าไปสอนเอง หมั่นตรวจสอบ checklists ความปลอดภัยในสถานศึกษา การใช้เครื่องมือเครื่องมือนี่ต่าง ๆ การจัดเก็บอุปกรณ์อย่างเป็นระบบเข้าที่เข้าทาง จะช่วยให้สถานศึกษาเกิดภาพลักษณ์ที่ดีและปลอดภัยกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์ 13 กุมภาพันธ์ 2567)

“สำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน ควรพัฒนาให้ห้องเรียนเหมาะสมกับสายการเรียน เพื่อรองรับการเรียนรู้อย่างมีความพร้อม และการออกแบบสื่อการเรียนการสอนควรใช้เทคโนโลยีและให้ผู้เรียนใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

“ควรจัดสรรงบประมาณอย่างเท่าเทียม ในทุกภาค/แผนกวิชา เดิมที่มีห้องเรียน excellence center เพียงห้องเดียว ควรจัดให้เพียงพอต่อนักเรียน จัดให้เพียงพอทุกห้อง ไม่ใช่เน้นเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์ 21 กุมภาพันธ์ 2567)

“ควรจัดหาครุภัณฑ์ที่ทันสมัย หรือครุควหาหรือผลิต/สร้างสื่อที่ทันสมัยให้กับผู้เรียน” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

สรุป แนวทางในการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (ด้านโครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์ อุปกรณ์ และสื่อการสอน) 1) การจัดสรรงบประมาณ การวางแผนระยะยาวให้สอดคล้องกับการดำเนินงาน การประเมินความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านอาคาร อุปกรณ์ สื่อและครุภัณฑ์ที่นำมาใช้ฝึก/วัสดุฝึก ต้องตอบโจทย์ 2) ให้ความสำคัญกับสถานประกอบการเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

3.4 การผลิตและพัฒนากำลังคน

การผลิตและพัฒนากำลังคน หมายถึง การมีการผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาวิชาที่ตรงกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-Curve) มีการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามที่หลักสูตรและสถานประกอบการกำหนด มีการสำรวจความต้องการของสถานประกอบการก่อนเปิดสอนตามหลักสูตร มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่สถานประกอบการต้องการ มีการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ และมีการประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“เป็นการพัฒนาให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ถ้าเราผลิตและไม่ตรงกับความต้องการนั้นคือสินค้าที่เราเอาไปแล้วไม่บรรลุ ล้นตลาด ขายไม่ได้ การเป็น Excellence Center จะต้องทำผลิตภัณฑ์ของตนเองให้ดี นั่นก็คือ ผู้เรียนให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ (สถานประกอบการ) ให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาหลักสูตร และปรับปรุงเนื้อหาวิชา” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์ 14 กุมภาพันธ์ 2567)

“เน้นการจัดการศึกษาแบบทวิภาคี ที่ตบโจทย์ความต้องการของผู้เรียนตามสาขาวิชา ทวิภาคี แปลว่า สองฝ่าย ซึ่งก็คือ สถานประกอบการและวิทยาลัย นักเรียน นักศึกษาที่ฝึกอาชีพในระบบทวิภาคีนั้นจะมี 2 สถานภาพในบุคคลเดียวกัน คือ เป็นนักเรียน นักศึกษาในวิทยาลัย และในขณะเดียวกันก็เป็นพนักงานฝึกอาชีพของสถานประกอบการ ด้วยการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาด้านอาชีพอีกรูปแบบหนึ่งที่พัฒนาการผลิตและพัฒนากำลังคน นั่นเองครับ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์ 15 กุมภาพันธ์ 2567)

“วิทยาลัยเทคนิคหรือเดิมคือ วิทยาลัยสารพัดช่างนั้น เป็นวิทยาลัยที่มุ่งเน้นผลิตและพัฒนาากำลังคนด้านอุตสาหกรรมในโรงงานอุตสาหกรรม 70-80 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้น แนวทางที่เหมาะสมด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนจะต้องตรงกับสาขาวิชาที่ผู้เรียน เรียนและสำเร็จการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นช่างยนต์ ช่างเชื่อมโลหะ ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่างโยธา ช่างสำรวจ เป็นต้น” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์ 13 กุมภาพันธ์ 2567)

“สำหรับแนวทางการพัฒนาการผลิตและพัฒนากำลังคน คือ การแบ่งหน้าที่และภาระงานให้เป็นสัดส่วนและชัดเจน รวมถึงการลดภาระงานของครูผู้สอน และเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับงานฝ่ายนั้น ๆ เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

“ควรส่งบุคลากรไปฝึกอบรมให้เพิ่มมากขึ้น และควรมีการปลูกฝังและบอกต่อ ๆ กันรุ่นสู่รุ่นว่าสายอาชีพะ มีดี น่าเรียน พัฒนากำลังคนในที่นี้ก็คือ เพิ่มจำนวนผู้เรียนให้เข้ามาเรียนสายอาชีพให้มากขึ้น” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์ 21 กุมภาพันธ์ 2567)

“ควรพัฒนาร่วมกับสถานประกอบการ ในระบบทวิภาคี ให้มีความเข้มแข็ง” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

สรุป แนวทางในการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (ด้านการผลิตและพัฒนาากำลังคน) ต้องพัฒนาให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ นั่นคือ ผู้เรียน ผลิตผู้เรียนให้ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน และมีสถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ปรับปรุงหลักสูตรร่วมกัน และเน้นการจัดการศึกษารูปแบบทวิภาคี

3.5 การรับรองคุณภาพ

การรับรองคุณภาพ หมายถึง มีการดำเนินการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพ มีการดำเนินงานตามแผนที่กำหนด มีการกำกับติดตามการดำเนินงานทุกขั้นตอน มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“ศึกษาเกณฑ์ก่อน เช่น เกณฑ์มาตรฐานระดับชาติ มาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล จากนั้นวางแผนวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ จัดทำแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนา ลงไปถึงในรูปของ

แผนปฏิบัติการ เพราะว่าแผนคือเข็มทิศในการเดิน ในการทำงานต่าง ๆ เพราะฉะนั้นถ้าแผนเราครอบคลุมในเรื่องของคุณภาพ หรือสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของคุณภาพ การจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ ก็จะมีคุณภาพตามไป” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์ 14 กุมภาพันธ์ 2567)

“แนวทางการพัฒนาการรับรองคุณภาพนั้น มีส่วนสำคัญ โดยเฉพาะมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ ควบคู่ไปกับการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกันไป การพัฒนาคุณครูให้มีความรู้ ประสบการณ์ การพัฒนาครุภัณฑ์ งานฟาร์ม เป็นลำดับรองลงมา” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์ 15 กุมภาพันธ์ 2567)

“การรับรองคุณภาพจะเกิดขึ้นได้ จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพราะการที่จะได้มาซึ่งคุณภาพที่ผ่านการรับรองนั้น สถานศึกษาจะต้องดำเนินการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา การประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก ควบคู่ไปกับการทำงานภายใต้วงจร PDCA ได้แก่ การวางแผน การดำเนินการ การตรวจสอบทุกขั้นตอน และการประเมินผลการทำงาน” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์ 15 กุมภาพันธ์ 2567)

“แนวทางการพัฒนาการรับรองคุณภาพ คือ การตั้งเกณฑ์การปฏิบัติให้เป็นมาตรฐาน และบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ เมื่อเกณฑ์มีคุณภาพ บุคลากรก็สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างถูกต้องและได้งานที่สมบูรณ์ตามมาตรฐานที่กำหนด” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

“สถาบันพัฒนาคุณวุฒิวิชาชีพ (สพช.) และกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน จำเป็นต้องมีอยู่ต่อไป เพื่อออกใบรับรอง Certificate ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษามาเรียนต่อ หรืออาจจะ มีหน่วยงานอื่น ๆ เพิ่มเติมเข้ามารับรองเพิ่มมากขึ้น ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์ 21 กุมภาพันธ์ 2567)

“สถานศึกษาควรทำข้อตกลงร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่สามารถรับรองคุณภาพของผู้เรียนอาชีวศึกษา” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

สรุป แนวทางในการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (ด้านการรับรองคุณภาพ) ต้องศึกษาเกณฑ์คุณภาพ เช่น เกณฑ์มาตรฐานระดับชาติ จากนั้นจึงวางแผนวิเคราะห์ข้อมูล ทำแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนา แผนปฏิบัติการ และลงมือทำให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตร การได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

3.6 ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ

ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ หมายถึง มีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ มีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ มีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน มีแผนการพัฒนาครู มีแผนการพัฒนานักเรียนนักศึกษา มีการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง และมีการติดตามการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือ ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“สถานศึกษาควรมีเครือข่ายที่หลากหลาย ผู้บริหารต้องแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือ จากนั้นจึงจัดเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ถ้าไม่มีเวทีในการแลกเปลี่ยน ก็ไม่สามารถที่จะเปรียบเทียบการจัดการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาอื่นได้ ในการแสวงหาความร่วมมืออาจจะโดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักความร่วมมือ การทำMOU กับสถานประกอบการเป็นสิ่งสำคัญ การพัฒนาแต่ในสถาบันการอาชีวศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีนั้น วิทยาลัยอาชีวศึกษาใช้เกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงอุดมศึกษาฯ ในการจัดการศึกษา และเกณฑ์ในการจัดการศึกษาของปริญญาตรีของอาชีวศึกษาก็คือเกณฑ์เดียวกันกับกระทรวงอุดมฯ ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์ 14 กุมภาพันธ์ 2567)

“ต้องเริ่มจากการพัฒนาครูเป็นผู้เรียนก่อนโดยการส่งคุณครูไปเรียนที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เพิ่มเติม ในขณะที่นักศึกษาของทางมหาวิทยาลัย ก็ถูกส่งให้มาฝึกงาน สลับกับการทำงาน เป็นระบบที่เชื่อมโยงกันระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษากับกระทรวงอุดมฯ (อว.) แล้วเราก็นำหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมาปรับปรุง และใช้กับนักศึกษาของเรา” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์ 15 กุมภาพันธ์ 2567)

“วิทยาลัยได้ลงนามข้อตกลงความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในเขตพื้นที่รอบ ๆ สถานศึกษา สำหรับความร่วมมือในต่างประเทศนั้นยังไม่เห็นเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน จะมีก็แต่คณะครู ผู้บริหาร วิทยาลัยของประเทศมาเลเซียที่มาศึกษาดูงานในแต่ละแผนกวิชา อยู่บ่อยครั้ง (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์ 13 กุมภาพันธ์ 2567)

“สถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศ ควรสร้างพันธะสัญญาระหว่างสถาบันการศึกษา เพื่อการส่งนักเรียน นักศึกษาในการศึกษาต่อหรือการขอความอนุเคราะห์อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ มาเพิ่มเติมความรู้ให้กับนักเรียน นักศึกษาได้ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ : ควรจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ เช่น โครงการทัศนศึกษา หรือการสร้างสัญญา MOU ร่วมกัน เพื่อการพัฒนาความรู้ การแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันเพื่อให้ให้นักเรียน นักศึกษาได้เรียนรู้วิทยาการใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์กับศาสตร์การเรียนและวิชาชีพของตนเองได้ (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

“สถาบันอุดมศึกษา หรือหน่วยงานระดับมหาวิทยาลัย จำเป็นต้องมีบุคคลที่มีความรู้เฉพาะทาง วิทยาลัยอาชีวศึกษาได้ทำ MOU กับมาเลเซีย นักศึกษามาเลเซียมาเรียนการทำ Bakery โรงงานผลิตขนม มหาวิทยาลัยราชภัฏก็มีอยู่ แล้วมหาวิทยาลัยราชภัฏก็นำนักศึกษามาเรียนกับวิทยาลัยของเรา เมื่อช่วงเดือนมกราคมที่ผ่านมา ประมาณปีละ 1 ครั้งและมีทุก ๆ ปี ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์ 21 กุมภาพันธ์ 2567)

“สร้างความร่วมมือ ด้านหลักสูตร บุคลากร สถานที่ และอื่น ๆ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

สรุป แนวทางในการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (ด้านความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ) แนวทางคือ สถานศึกษาควรมีเครือข่ายที่หลากหลายทั้งในสถานศึกษาระดับเดียวกันทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเปรียบเทียบการจัดการศึกษาของตนกับสถาบันอุดมอื่น ๆ การลงนามความร่วมมือ แล้วทำอย่างจริงจัง พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้ไปฝึกงานที่มหาวิทยาลัย ในขณะที่เดียวกัน มหาวิทยาลัยก็ส่งนักศึกษาไปฝึกงานที่วิทยาลัยเช่นเดียวกัน

3.7 พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ

พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ หมายถึง มีการพัฒนาหลักสูตรรายวิชา ร่วมกับสถานประกอบการ มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ มีการจัดการเรียนร่วมกับสถานประกอบการ มีการศึกษาความคาดหวังของสถานประกอบการต่อสมรรถนะผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีการเชื่อมโยงสมรรถนะอาชีพในการทำงานสู่ระบบคุณวุฒิทางการศึกษา มีนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีการประเมินการใช้หลักสูตร ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“สถานประกอบการควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร สถานประกอบการคือผู้ที่จะให้ข้อมูลได้ดีที่สุด การเชิญผู้มีความเชี่ยวชาญในสถานประกอบการให้เข้ามามีส่วนร่วม เช่นการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีก็คือการจัดการศึกษาร่วมกับสถานประกอบการ สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการทำแผนการเรียนหรือแผนฝึกอาชีพ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์ 14 กุมภาพันธ์ 2567)

“วิทยาลัยจะต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรเพิ่มเติม ซึ่ง ณ ขณะนี้วิทยาลัยได้ปรับปรุง 2 หลักสูตร คือ ระดับชั้นปวช. มีสาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเพิ่มเติมสาขาแปรรูปสัตว์น้ำเข้ามา และประเภทวิชาพาณิชยนาวิ สาขาการเดินเรือ และได้เชิญสถานประกอบการ เช่น CP เข้ามาเพื่อสะท้อนผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์ 15 กุมภาพันธ์ 2567)

“การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ควรทำให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ เพราะปัจจุบันหลักสูตรที่ใช้ในระดับปวช.บางประเภทวิชา ปีพ.ศ.2563 ยังล้าหลัง และไม่ตอบโจทย์ในการผลิตและพัฒนากำลังคนในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารจำเป็นต้องประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา และเรียกทุกฝ่าย ตั้งแต่รองผู้อำนวยการ หัวหน้างานหลักสูตรและการสอน มาแลกเปลี่ยน และส่งเสริมการนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายของครู ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์ 13 กุมภาพันธ์ 2567)

“สถานศึกษาควรสำรวจความต้องการของสถานประกอบการอย่างหลากหลาย เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตรงและสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และผลิตบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการนั้น เพื่อลดปัญหาการว่างงานของนักเรียนนักศึกษา” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

“ระบบทวิภาคี เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการโดยตรง มีหลักสูตรรองรับ วิทยาลัยส่งนักเรียนไปฝึกงานตามโรงแรม ตามองค์กรร้านอาหารชั้นนำต่าง ๆ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์ 21 กุมภาพันธ์ 2567)

“ประชุมร่วมกัน จัดทำแผนการเรียนร่วมกัน” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

สรุป แนวทางในการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (ด้านพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ) สถานประกอบการควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ทำแผนฝึกอาชีพพร้อมกันกับสถานศึกษา ปรับเปลี่ยนตามเทคโนโลยีที่ทันสมัยและการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้น ปรับปรุงเนื้อหาในรายวิชา เห็นได้จาก การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ก็คือการจัดการศึกษาร่วมกับสถานประกอบการ จะได้สอดคล้องตรงกับความต้องการของผู้ใช้แรงงาน การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัย นำเรียน และนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ ดังนั้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาและสถานประกอบการต้องร่วมกันขับเคลื่อนในเรื่องนี้

3.8 บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา

บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา หมายถึง มีสถานประกอบการจำนวนมากในพื้นที่ มีเขตอุตสาหกรรม/นิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่ มีสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ มีศูนย์การเรียนรู้ทางวิชาชีพและนวัตกรรมในพื้นที่ มีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม มีการคมนาคมที่สะดวก ชุมชนให้ความสำคัญกับการอาชีวและเทคนิคศึกษา และขนาดพื้นที่ภายในสถานศึกษาสามารถรองรับการขยายกำลังการผลิตและพัฒนากำลังคนในอนาคต ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“บริบทในพื้นที่จังหวัด นโยบายของจังหวัด นโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัด นโยบายของรัฐบาลหรือส่วนกลางของประเทศ เน้นขับเคลื่อนในเรื่องใด วิทยาลัยก็ดำเนินการในเรื่องนั้น ให้มีส่วนในการขับเคลื่อนได้ เพราะสถานศึกษามีหลักสูตร เขียนหลักสูตรขึ้นมาเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย และดำเนินการให้ได้ตามแนวทาง ตามมาตรฐานของ Excellence Center การเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัด เพราะพื้นที่บริบทเป็นแบบนี้ จังหวัดก็เข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนา Excellence Center ของสถานศึกษาเช่นเดียวกัน เปิดเวทีให้กับเรา ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์ 14 กุมภาพันธ์ 2567)

“แนวทางการพัฒนาบริบทเชิงพื้นที่หรือ Area based นั้น ต้องเป็นตัวกำหนด ความเป็น excellent ในพื้นที่ของวิทยาลัย เดิมทีวิทยาลัยเกษตรและประมงจะหลอมรวมสำหรับการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน แต่ ณ ปัจจุบัน วิทยาลัยประมงกับเกษตรแยกส่วนออกจากกัน ต่างฝ่ายต่างบูรณาการร่วมกับช่างอุตสาหกรรม และพาณิชยกรรม และใช้ระบบคอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์หลอมหลวมกัน” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์ 15 กุมภาพันธ์ 2567)

“การทำกิจกรรมต่าง ๆ ของวิทยาลัย ควรจะเน้นไปที่ชุมชนและพื้นที่โดยรอบ วิทยาลัยเทคนิค มีโรงงาน/บริษัทที่ต้องการ ผลผลิตของเราไปเป็นส่วนหนึ่งของโรงงาน บริษัท Toyota โรงงานผลิตถูงมือ อยู่ช่อมรถ และอื่น ๆ ดังนั้น การให้ความสำคัญกับพื้นที่ในชุมชน จะส่งผลต่อความเป็น excellence center ที่ดีได้” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์ 13 กุมภาพันธ์ 2567)

“สถานศึกษาที่มีความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะบริบทพื้นที่ที่มีแหล่งการเรียนรู้ สถานประกอบการ ให้นักเรียน นักศึกษาได้เรียนรู้และฝึกประสบการณ์ อาจจะมีรายวิชาเพิ่มเติมที่ให้นักเรียน นักศึกษาได้มีความรู้เกี่ยวกับบริบทพื้นที่เช่น การนำความรู้มาเรียงร้อยเป็นเรื่องราว ประยุกต์กับวิชาที่เรียน สร้างสรรค์กับผลงานวิจัย ให้ได้ เป็นอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และในอนาคตเมื่อจบการศึกษาไปแล้ว บัณฑิตจะสามารถวางแผนชีวิตของตนเองตามบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

“บริเวณในวิทยาลัย จะต้องเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ควรเน้นครุภัณฑ์ ให้ครบทุกห้อง ให้เกิดความเท่าเทียม ต้องปรับภูมิทัศน์ห้องเรียนฝึกปฏิบัติให้เป็นเลิศมากขึ้น มีครบทุกห้อง ความเท่าเทียมที่นักเรียนจะได้ใช้เรียนห้องเรียนมาตรฐาน Excellence ควรจะได้รับการอย่างเท่าเทียมกัน ห้องเรียนปรับอากาศ มีเครื่องมือพร้อมใช้ และเกิดความสมดุล (Balance) ซึ่งก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับงบประมาณเช่นกัน” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์ 21 กุมภาพันธ์ 2567)

“สร้างความร่วมมือกับชุมชนในพื้นที่ และบูรณาการการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

สรุป แนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (ด้านบริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา) บริบทในพื้นที่ จะต้องสอดคล้องกับนโยบายของจังหวัด นโยบายของรัฐบาลส่วนกลาง แล้วนำมาเขียน ปรับหลักสูตรขึ้น และขับเคลื่อนไปตามแนวทางมาตรฐานของ Excellence Center และต้องศึกษาบริบทโดยรอบ ชุมชน โรงงาน และบริบทพื้นที่

3.9 เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง มีการศึกษาสมรรถนะที่ต้องการจากสถานประกอบการต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา มีการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการ และวิชาชีพที่สถานประกอบการต้องการเพิ่มเติมให้กับผู้เรียนก่อนสำเร็จการศึกษา มีการจัดสอนเสริมทักษะทางภาษาต่างประเทศและดิจิทัล เสริมสร้างการมีทักษะข้ามสายงานให้กับผู้เรียน และนักเรียน นักศึกษาจบแล้วมีงานทำมากกว่าร้อยละ 80 ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการพัฒนาครูผู้สอน ครูฝึกในสถานประกอบการ พัฒนาหลักสูตร พัฒนาสื่อ พัฒนาสภาพแวดล้อม เครือข่าย เป็นต้น เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะให้ผู้เรียนหรือผู้สำเร็จการศึกษาได้ ตั้งแต่หลักสูตร ปรับปรุงเนื้อหาในรายวิชาให้ทันสมัยให้มีเทคโนโลยีปัจจุบันให้เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาหรือจัดการเรียนการสอน มีเครือข่ายเข้ามา

ช่วยในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร จะต้องมีการประเมินและรับรองมาตรฐานอาชีพ เด็ดจบบแล้วต้องทดสอบมาตรฐานอาชีพ ต้องเป็นมาตรฐานรับรอง ผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีสมรรถนะอาชีพตรงตามมาตรฐานฝีมือ และสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ซึ่งเป็นการการันตีผู้สำเร็จการศึกษา ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์ 14 กุมภาพันธ์ 2567)

“เป็นเรื่องของอาชีพนักศึกษาในอนาคต ที่จะสำเร็จการศึกษาออกไป ผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่เรียนรู้ได้ตลอดชีวิต และเรียนรู้ด้วยตนเอง จะต้องได้รับการฝึกงานจากภายนอก พวกเขาเองจะรู้ว่า ไปเจออะไรบ้าง” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์ 15 กุมภาพันธ์ 2567)

“ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการให้บริการวิชาการควบคู่ไปกับวิชาชีพ ผู้เรียนอาชีวศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วจะต้องมีสมรรถนะที่นำไปใช้ทำงานจริง ในชีวิตจริงได้ และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้สำเร็จการศึกษานำความรู้ไปใช้ได้ทันที หรือนำไปใช้เรียนต่อในระดับปริญญาตรี” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์ 13 กุมภาพันธ์ 2567)

“ควรพัฒนารูปแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพทั้งทักษะการสื่อสารและทักษะอื่น ๆ เช่น ทักษะการทำงาน เป็นทีม ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ และเมื่อจบการศึกษาไป นักเรียน นักศึกษาจะเป็นบัณฑิตที่พร้อมใช้งาน ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

“ครูควรบ่อนทฤษฎีเข้าไปในรายวิชาควบคู่กับปฏิบัติ นักเรียนปฏิบัติเก่งแต่ทฤษฎียังไม่ได้ และไม่เกิดความสมดุล (Balance) นักเรียนจบออกไป สามารถไปประกอบอาชีพได้ แต่ยังไม่สามารถสอบเป็นนักโภชนาการได้ซึ่งเป็นสิ่งที่ยากมาก” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์ 21 กุมภาพันธ์ 2567)

“ควรเน้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการจัดทดสอบวัดความรู้และสมรรถนะ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

สรุป แนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (ด้านเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา)สถานศึกษาดำเนินการอย่างเป็นระบบ วางเป้าหมายให้ชัดเจนว่า ผลิตบัณฑิตออกมาแล้ว ปลายทางผู้สำเร็จการศึกษานำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพได้หรือไม่ ควบคู่ไปกับการพัฒนาครู พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย พัฒนาสื่อมีเทคโนโลยีเข้ามาใช้ พัฒนาสภาพแวดล้อม พัฒนาเครือข่าย ผู้เรียน ผู้สอนและสถานประกอบการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน มีการประเมินและรับรองมาตรฐานอาชีพ ส่งผลให้ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาค้นออกมาแล้วมีคุณภาพ และได้รับการยอมรับในสังคม

3.10 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาทั้งระบบ โดยการวางแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ การพัฒนาครู การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน การจัดสรรงบประมาณ การพัฒนาเทคโนโลยี ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“ควรพัฒนาทั้งระบบ โดยเริ่มจาก ผู้บริหารสถานศึกษา รอง ครูบุคลากร นักการภารโรง เครือข่ายความร่วมมือ ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับการกำหนด หรือวางแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา โดยต้องมีส่วนในการส่งเสริมและสนับสนุนในทุก ๆ เรื่อง ตั้งแต่หลักสูตร สื่อ การพัฒนาครู พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอน สร้างความร่วมมือ การระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่าย ทั้งทรัพยากรบุคคล ผู้เชี่ยวชาญ ครูฝึก สื่อ ครุภัณฑ์ที่ทันสมัย ส่งเสริมเรื่องของการวิจัย เพื่อหาวิธีการหรือแนวทางที่ดีในการบริหารจัดการเรียนการสอน จะต้องบริการวิชาการและวิชาชีพไปสู่ชุมชนและสถานประกอบการ ถ้าผู้บริหารเริ่ม ขับเคลื่อน ผู้ได้บังคับบัญชา ตั้งแต่รองลงมา จนถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด ก็จะทำให้ความร่วมมือ โดยสถานศึกษาเองต้องประกาศตนให้ชัดเจน ว่าเราจะขับเคลื่อนหรือจัดตั้งตัวเราเองให้เป็นศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา สาขา ที่สำคัญที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเข้าใจความเป็นศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาก่อนถึงจะขยายหรือถ่ายทอดไปสู่ผู้ได้บังคับบัญชาได้” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์ 14 กุมภาพันธ์ 2567)

“การพัฒนาการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศนั้น ต้องมีองค์ประกอบ 3 ส่วนด้วยกัน คือ 1) ตัวป้อน หรือผู้เรียน จะต้องมีความเป็นเลิศตั้งแต่ต้น มีความรู้พื้นฐานดี ซึ่งทุกระดับชั้นจำเป็นต้องให้ความสำคัญ 2) ครูต้องเก่ง ครูต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 3) ครุภัณฑ์ ผมมองว่าเราจะละเลยส่วนนี้ไม่ได้ สิ่งก่อสร้าง สาธารณูปโภค บางอย่างถูกทอดทิ้งเป็น 10-20 ปี ไม่ได้รับการพัฒนาเลย ดังนั้นการพัฒนามาจะเกิดขึ้น ถ้าประกอบด้วย 3 ส่วนที่ผมได้บอกไป ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์ 15 กุมภาพันธ์ 2567)

“หากสถานศึกษาใดต้องการพัฒนาให้ไปถึงจุดที่เรียกว่าความเป็นเลิศนั้น สถานศึกษาต้องประเมินตนเองก่อนว่าบริบทพื้นที่ของวิทยาลัยเหมาะสมสำหรับการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้านใด เพื่อให้เกิดผลดีกับผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาในอนาคตอย่างแท้จริงรวมทั้งสถานศึกษาด้วย ไม่เพียงแต่ต้องการจัดสรรงบประมาณมาแล้วไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ หากประเมินดูแล้วไม่ควรจะจัด Excellence Center ก็ไม่จำเป็น” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์ 13 กุมภาพันธ์ 2567)

“ควรมีแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานทั้งด้านผู้เรียน ครู และผู้บริหาร ด้วยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

“งบประมาณเป็นส่วนสำคัญ ในการการันตีคุณภาพ งบประมาณมา ของมา ความพร้อม ทุกสิ่งทุกอย่าง การส่งครูไปอบรมอย่างทั่วถึง ความเป็นเลิศก็จะตามมา” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์ 21 กุมภาพันธ์ 2567)

“สร้างความร่วมมือร่วมกัน ในการจัดการศึกษา ระหว่างครู ชุมชน ผู้ปกครอง สถานประกอบการ สถาบันการศึกษาต่าง ๆ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2567)

สรุป ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา จะต้องพัฒนาทั้งระบบ โดยเริ่มตั้งแต่ผู้บริหารในสถานศึกษา จะต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดหรือวางแผนกลยุทธ์ในสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ผู้บริหารต้องมีส่วนในการส่งเสริมและสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ครูวิชาชีพ โครงสร้างครุภัณฑ์ อุปกรณ์และสื่อการสอน การผลิตและพัฒนากำลังคน การรับรองคุณภาพ ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา และเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา เพราะนั่นคือเกณฑ์และเงื่อนไขของการเป็น Excellence Center มีการวางแผน มีตัว Checklist มีการกำกับดูแล การนิเทศติดตาม และแก้ไขปัญหาที่เกิเกิดขึ้น และต้องคำนึงถึงผู้เรียน (หรือตัวป้อน) ครู และครุภัณฑ์ เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนา Excellence Center

จากการสังเคราะห์ความคิดเห็น เกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ได้ข้อสรุปดังต่อไปนี้

ด้าน/จุดเน้น	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6
1) รูปแบบการจัดการเรียนการสอน	รูปแบบผสมผสาน/เทคโนโลยี	ปรับหลักสูตรให้ทันสมัย	พัฒนาผู้เรียนครูและวัสดุฝึก	พัฒนาทักษะที่จำเป็น / ทักษะการคิด	เน้นทฤษฎีควบคู่ปฏิบัติ	มีส่วนร่วมทั้งสถานศึกษาและสถานประกอบการ
2) ครูวิชาชีพ	ครูมีเครือข่ายวิชาชีพ และฝึกอบรม	ครูฝึกอบรมทักษะใหม่ ๆ	มีความรู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง	พัฒนาตนเองจรรยาบรรณและฝึกอบรม	ครูฝึกอบรมสถานประกอบการ	ฝึกอบรมควบคู่กับเทคโนโลยี
3) โครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์ อุปกรณ์ และสื่อการสอน	วางแผนอย่างรอบคอบด้านงบประมาณ และมีเครือข่าย	ครุภัณฑ์ที่นำมาใช้ฝึกต้องหลากหลาย	การตรวจสอบเครื่องมือให้ใช้งานได้จริง	พัฒนาห้องเรียนให้เหมาะสม/พร้อมใช้คู่กับเทคโนโลยี	จัดสรรงบให้เท่าเทียมกับผู้เรียน/ผู้ใช้จริง	ครุภัณฑ์ทันสมัย

ด้าน/จุดเน้น	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6
4) การผลิตและพัฒนากำลังคน	สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และปรับปรุงเนื้อหารายวิชา	เน้นการจัดการศึกษาแบบทวิภาคี	บริบทของวิทยาลัยและความต้องการตลาดแรงงาน	การแบ่งหน้าที่และภาระงานให้เป็นสัดส่วนและชัดเจนเพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ	ส่งบุคลากรไปฝึกอบรม/เน้นปลูกฝังค่านิยมสายอาชีพ และการบอกต่อ	พัฒนาร่วมกับสถานประกอบการในระบบทวิภาคี
5) การรับรองคุณภาพ	ศึกษาเกณฑ์และดำเนินการตามเกณฑ์	พัฒนาหลักสูตรครู ครูภัณฑ์	ดำเนินการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา การประกันคุณภาพ PDCA	การตั้งเกณฑ์การปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานและบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์	สถาบันพัฒนาคุณวุฒิวิชาชีพ และกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ออกใบรับรองอย่างต่อเนื่อง	สถานศึกษาควรทำข้อตกลงร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ
6) ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ	ผู้บริหารแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือ/เวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	พัฒนาครูเป็น ผู้เรียนในมหาวิทยาลัย/นำหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมาปรับ	ลงนามข้อตกลงความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย	จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้	ทำ MOU กับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย	สร้างความร่วมมือ ด้านหลักสูตร บุคลากร สถานที่ และอื่น ๆ
7) พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ	ทำแผนการเรียนหรือแผนฝึกอาชีพร่วมกัน	ปรับปรุงหลักสูตรเพิ่มเติม	ให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ/ส่งเสริมการนำนวัตกรรมมาใช้	ปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตรงและสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ	ระบบทวิภาคี	ประชุมร่วมกัน จัดทำแผนการเรียนร่วมกัน
8) บริบทเชิงพื้นที่ที่เื้อื่อต่อ	ขับเคลื่อนตามนโยบายของ	ที่ตั้งของวิทยาลัย	เน้นไปที่ชุมชนและพื้นที่โดยรอบ	แหล่งการเรียนรู้ สถาน	เน้นครูภัณฑ์ให้ครบทุกห้อง ให้เกิด	สร้างความร่วมมือกับชุมชนในพื้นที่

ด้าน/จุดเน้น	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6
การจัดการ อาชีวศึกษา	จังหวัด/ รัฐบาล			ประกอบการ รอบๆ	ความเท่า เทียม	และบูรณา การ
9) พัฒนา หลักสูตรร่วมกับ สถาน ประกอบการ	ดำเนินการ อย่างเป็น ระบบ พัฒนา องค์รวม	เรียนรู้ได้ตลอด ชีวิต และเรียนรู้ ด้วยตนเอง /ต้อง ได้รับการฝึกงาน	ผู้บริหารต้องให้ ความสำคัญกับ การให้บริการ วิชาการควบคู่ ไปกับวิชาชีพ	พัฒนา รูปแบบ หลักสูตรและ การจัดการ เรียนการสอน ให้สอดคล้อง กับทักษะใน ศตวรรษที่ 21	ครูควรป้อน ทฤษฎีเข้าไป ในรายวิชา ควบคู่กับ ปฏิบัติ	เน้นการฝึก ประสบการณ์ วิชาชีพ และ การจัด ทดสอบวัด ความรู้และ สมรรถนะ
ข้อเสนอแนะ	พัฒนาทั้ง ระบบ โดยเริ่ม จาก ผู้บริหาร สถานศึกษา	พัฒนาครู ผู้เรียน ครุภัณฑ์	ประเมินตนเอง สำหรับการ จัดการ สถานศึกษาสู่ ความเป็นเลิศ ด้านใด	การมีส่วนร่วม ของทุกฝ่าย	งบประมาณ	ความร่วมมือ จากทุกภาค ส่วน

สรุปในภาพรวมได้ว่า แนวทางในการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน) ควรเน้นรูปแบบผสมผสาน (Blended Learning) เทคโนโลยี ให้เหมาะสมกับสาขาวิชา สาขางาน ปรับปรุงหลักสูตรเนื้อหาวิชาให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ (ด้านครูวิชาชีพ) ครูมีเครือข่าย มีชมรมวิชาชีพครู สถานประกอบการช่วยพัฒนาครู นำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้พัฒนาผู้เรียนในรูปแบบของ Up-skill Re-skill (ด้านโครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์ อุปกรณ์ และสื่อการสอน) 1) การจัดสรรงบประมาณ การวางแผนระยะยาว การประเมินความพร้อม 2) ทำความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคน) ต้องพัฒนาให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและสถานประกอบการ และเน้นรูปแบบทวิภาคี (ด้านการรับรองคุณภาพ) ต้องศึกษาเกณฑ์เกณฑ์มาตรฐานระดับชาติ วางแผนวิเคราะห์ข้อมูล ทำแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนา แผนปฏิบัติการ และลงมือทำให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตร การได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (ด้านความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ) แนวทางคือ สถานศึกษาควรมีเครือข่ายที่หลากหลาย มีเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการลงนามความร่วมมือ แล้วทำอย่างจริงจัง (ด้านพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ) สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ทำแผนฝึกอาชีพพร้อมกันกับสถานศึกษา ปรับเปลี่ยนตามเทคโนโลยีที่

ทันสมัยและการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้น ปรับปรุงเนื้อหาในรายวิชา ให้ทันสมัย นำเรียน และนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ (ด้านบริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา)ศึกษานโยบายของจังหวัด นโยบายของรัฐบาล แล้วนำมาเขียน ปรับหลักสูตรขึ้น และขับเคลื่อนไปตามแนวทาง (ด้านเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา)สถานศึกษาดำเนินการอย่างเป็นระบบ แบบองค์รวมควบคู่ไปกับการพัฒนาครู พัฒนาหลักสูตร พัฒนาสื่อเทคโนโลยี พัฒนาสภาพแวดล้อม พัฒนาเครือข่าย ผู้เรียน มีการประเมินและรับรองมาตรฐานอาชีพ ส่งผลให้ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาจบออกมาแล้วมีคุณภาพและได้รับการยอมรับในสังคม ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จะต้องพัฒนาทั้งระบบ โดยเริ่มตั้งแต่ผู้บริหารในสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับการกำหนดหรือวางแผนกลยุทธ์ ผู้บริหารต้องมีส่วนในการส่งเสริมและสนับสนุนทั้ง 9 ด้าน มีการกำกับดูแล การนิเทศติดตาม และแก้ไขปัญหาระหว่างที่เกิดขึ้น และต้องคำนึงถึงผู้เรียนครู และครุภัณฑ์ เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellence Center)

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลเป็นลำดับ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1.1.1 เพื่อศึกษาระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

1.1.2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย การศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 เป็นการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและผู้บริหารในสถาบันศึกษาอาชีวศึกษา ที่สังกัดในสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 วิทยาลัย จำนวน 155 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายในแต่ละสถาบันการศึกษา ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 จำนวน 155 คน ส่วนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ คณะครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งบริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน และครู 3 คน เครื่องมือวิจัยในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

1.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีจำนวน 2 แบบ คือ แบบที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ของสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 มีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเที่ยงเท่ากับ .909

แบบที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ของสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคใต้ 3

1.3 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1.3.1 การจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การรับรองคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด การผลิตและพัฒนากำลังคน ครูวิชาชีพ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ โครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน และเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา โดยสรุปผลได้ดังนี้

1) รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุดดังนี้ คือ สถานศึกษาใช้หลักสูตรที่เปิดสอนตามเกณฑ์ที่ต้นสังกัดกำหนด, สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนในระบบ, สถานศึกษามีการประเมินผลหลักสูตรรายวิชา, สถานศึกษาจัดทำแผนการฝึกอาชีพร่วมกับสถานประกอบการ สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัย, และสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้น

2) ครูวิชาชีพ ในภาพรวมรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุดดังนี้ คือ ครูจัดทำแผนการสอน/แผนการฝึกอาชีพ, ครูทำวิจัยในชั้นเรียน, ครูมีวุฒิการศึกษาวิชาชีพ ตรงตามสาขาวิชาที่สอน, ครูได้รับการพัฒนาตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด, ครูวิชาชีพเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ, ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนด้วยแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ (Digital Learning Platform) อย่างมีคุณภาพ, ครูมีความสามารถในการผลิตสื่อดิจิทัล (Digital Content), ภาควิชา/แผนกวิชามีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ร่วมกัน, ครูมีใบรับรองผลการประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ และครูได้รับการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพในสถานประกอบการ

3) โครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน ในภาพรวมรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุดดังนี้ คือ สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณูปโภคและความปลอดภัยภายใน สถานศึกษามีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการสะอาด และเป็นระเบียบพร้อมใช้งาน สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย สถานศึกษามีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ในการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านดิจิทัลที่มีคุณภาพ สถานศึกษามีครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ที่สามารถใช้งานได้ สถานศึกษามี

ครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน และสถานศึกษามีการดูแล ซ่อมแซม/ปรับปรุงครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ

4) การผลิตและพัฒนากำลังคน ในภาพรวมรายชื่อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุดดังนี้ คือ สถานศึกษาประเมินมาตรฐานวิชาชีพ สถานศึกษาประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามที่หลักสูตรและสถานประกอบการกำหนด สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่สถานประกอบการต้องการ สถานศึกษาผลิตและพัฒนา กำลังคนในสาขาวิชาที่ตรงกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-Curve) และ สถานศึกษาสำรวจความต้องการของสถานประกอบการก่อนเปิดสอนตามหลักสูตร

5) การรับรองคุณภาพ ในภาพรวมรายชื่อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุดดังนี้ คือ สถานศึกษาดำเนินการตามมาตรฐานการ อาชีวศึกษา สถานศึกษาจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนที่กำหนด สถานศึกษากำกับติดตามการดำเนินงานทุกขั้นตอน และสถานศึกษาวางแผนการดำเนินงานอย่างมี คุณภาพ

6) ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ ในภาพรวม รายชื่อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุดดังนี้ คือ สถานศึกษามีแผนการพัฒนาครู สถานศึกษามีแผนพัฒนานักเรียนนักศึกษา สถานศึกษามีการติดตามการ ดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) สถานศึกษามีการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือ อย่างต่อเนื่องสถานศึกษามีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ และ สถานศึกษามีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

7) พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ ในภาพรวมรายชื่อมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุดดังนี้ คือ สถานศึกษามีการพัฒนา หลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ สถานศึกษามีนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย สถานศึกษามีการประเมินการใช้หลักสูตร สถานศึกษามีการจัดแผนการเรียนร่วมกับสถาน ประกอบการ สถานศึกษามีการศึกษาความคาดหวังของสถานประกอบการต่อสมรรถนะผู้เรียนและ ผู้สำเร็จการศึกษา สถานศึกษามีการเชื่อมโยงสมรรถนะอาชีพในการทำงานสู่ระบบคุณวุฒิทาง การศึกษา และสถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาร่วมกับสถานประกอบการ

8) บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา ในภาพรวมรายชื่อมีการ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุดดังนี้ คือ ในพื้นที่ที่มีการคมนาคมที่

สะดวก สถานศึกษามีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม ในพื้นที่มีสถาบันอุดมศึกษา ชุมชนให้ความสำคัญกับการ อาชีวและเทคนิคศึกษา ในพื้นที่มีสถานประกอบการจำนวนมาก ขนาดพื้นที่ภายในสถานศึกษา สามารถรองรับการขยายกำลังการผลิตและพัฒนากำลังคนในอนาคต ในพื้นที่มีศูนย์การเรียนรู้ทาง วิชาชีพและนวัตกรรม และในพื้นที่มีเขตอุตสาหกรรม/นิคมอุตสาหกรรม

9) เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวมรายชื่อมีการ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุดดังนี้ คือ สถานศึกษามีการศึกษา สมรรถนะที่ต้องการจากสถานประกอบการต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา สถานศึกษามีการพัฒนา สมรรถนะทางวิชาการและวิชาชีพที่สถานประกอบการต้องการเพิ่มเติมให้กับผู้เรียนก่อนสำเร็จ การศึกษา นักเรียนนักศึกษาจบแล้วมีงานทำมากกว่าร้อยละ 80 สถานศึกษามีการจัดสอนเสริมทักษะ ทางภาษาต่างประเทศและดิจิทัล และสถานศึกษามีการเสริมสร้างทักษะข้ามสายงานให้กับผู้เรียน

1.3.2 แนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สรุปใน ภาพรวมได้ว่า

ด้านที่ 1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ควรเน้นรูปแบบผสมผสาน (Blended Learning) เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสาขาวิชา สาขางาน ปรับปรุงหลักสูตรเนื้อหา รายวิชา ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ สถานประกอบการ จำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วม สนับสนุนการเรียนการสอนหลักสูตรทวิภาคีอย่างเข้มข้นโดยวิธีการส่งครู ไปฝึกอบรมครูวิชาชีพ และ/หรืออบรมในสถานประกอบการ

ด้านที่ 2 ครูวิชาชีพ ครูควรได้รับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจากสถาน ประกอบการ ครูมีเครือข่าย มีชมรมวิชาชีพครู สถานประกอบการช่วยพัฒนาครู นำเอาเทคโนโลยี ใหม่ๆ มาใช้พัฒนาผู้เรียนในรูปแบบของ Up-skill Re-skill และ New-skill

ด้านที่ 3 โครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์ อุปกรณ์ และสื่อการสอน1) การจัดสรร งบประมาณ การวางแผนระยะยาว การประเมินความพร้อม 2) ทำความร่วมมือกับสถานประกอบการ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

ด้านที่ 4 การผลิตและพัฒนากำลังคน ต้องพัฒนาให้ตรงกับความต้องการ ของผู้เรียนและสถานประกอบการ และเน้นรูปแบบทวิภาคี

ด้านที่ 5 การรับรองคุณภาพ ต้องศึกษาเกณฑ์ เกณฑ์มาตรฐานระดับชาติ วางแผนวิเคราะห์ข้อมูล ทำแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนา แผนปฏิบัติการ และลงมือทำให้สอดคล้องกับ เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตร การได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ด้านที่ 6 ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ แนวทางคือ สถานศึกษาควรมีเครือข่ายที่หลากหลาย มีเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการลงนาม ความร่วมมือ แล้วทำอย่างจริงจัง

ด้านที่ 7 พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ทำแผนฝึกอาชีพร่วมกันกับสถานศึกษา ปรับเปลี่ยนตามเทคโนโลยีที่ทันสมัยและการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้น ปรับปรุงเนื้อหาในรายวิชา ให้ทันสมัย น่าเรียน และนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้

ด้านที่ 8 บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา ศึกษานโยบายของจังหวัด นโยบายของรัฐบาล แล้วนำมาเขียน ปรับหลักสูตรขึ้น และขับเคลื่อนไปตามแนวทาง อีกทั้งจะต้องมีสถานประกอบการเข้าร่วมจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ประกอบการร่วมกันจัดทำแผนกลยุทธ์ให้เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา

ด้านที่ 9 เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา สถานศึกษาดำเนินการอย่างเป็นระบบ แบบองค์รวมควบคู่ไปกับการพัฒนาครู ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครูพัฒนาความรู้ความสามารถ พัฒนาหลักสูตร พัฒนาสื่อเทคโนโลยี พัฒนาสภาพแวดล้อม พัฒนาเครือข่ายผู้เรียน มีการประเมินและรับรองมาตรฐานอาชีพ ส่งผลให้ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาจบออกมาแล้วมีคุณภาพและได้รับการยอมรับในสังคม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จะต้องพัฒนาทั้งระบบ โดยเริ่มตั้งแต่ผู้บริหารในสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับการกำหนดหรือวางแผนกลยุทธ์ ผู้บริหารต้องมีส่วนในการส่งเสริมและสนับสนุนทั้ง 9 ด้าน มีการกำกับดูแล การนิเทศติดตาม และแก้ไขปัญหาห้วงที่เกิดขึ้น และต้องคำนึงถึงผู้เรียนครู และครุภัณฑ์ เป็นสิ่งสำคัญในการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellence Center)

2. อภิปรายผล

2.1 การจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้บริหารจัดการสถานศึกษาตามนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมุ่งเน้นจัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังแรงงานที่มีคุณภาพ ตามความเป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษา ตามบริบทของพื้นที่ สอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ตลอดจนมีการจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือที่ทันสมัย กับเทคโนโลยีที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์และการสื่อสารภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการพัฒนาครูอาชีวศึกษา ให้มีความรู้และความสามารถในการปฏิบัติ (Hand-on Experience) มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ โดยการพัฒนาแบบเข้มข้น รวมทั้งการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ เพื่อให้การจัด

การศึกษามีคุณภาพ ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) นั้น สอดคล้องกับประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกาศแนวทางการจัดการ สถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) พร้อมทั้งจัดทำคู่มือ ไว้ให้กับคณะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งสถานศึกษา เพื่อให้ทุกคนในสถานศึกษา ได้รับทราบและมีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอนอย่างมีคุณภาพ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีคณะกรรมการกลั่นกรอง ระดับสาขาวิชา ดำเนินการประเมินคุณภาพ ตามตัวชี้วัดและเกณฑ์ การประเมิน และบันทึกผลการประเมินตามแบบประเมิน พร้อมทั้งสรุปผลการประเมินคุณภาพของ แต่ละสาขาวิชานำส่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา เรื่อง แนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา, 2564) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 มุ่งเน้นกระบวนการบริหารแบบมี ส่วนร่วม ตามบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานภายในสถานศึกษา เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนการ ดำเนินงานโครงการยกระดับคุณภาพอาชีวศึกษาร่วมกับสถานประกอบการ ร่วมกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับการดำเนินการขับเคลื่อน ได้แก่ สำนักความร่วมมือ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและ วิชาชีพ สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา สำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา จึงส่งผลให้ครูต้องพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการ สอนตามบริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องกับวิชาชีพ การใช้ครูภัณฑ์ อุปกรณ์ สื่อการสอน การพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ ความร่วมมือกับ สถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อผลักดันให้สถานศึกษาได้รับการรับรองคุณภาพ ดังกล่าว รวมทั้งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจ ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ที่เป็น สถาบันอุดมศึกษาในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่สนับสนุน ให้สถานศึกษาในสังกัดผลิตและพัฒนากำลังคนให้เป็นเลิศด้านทักษะวิชาชีพและเทคโนโลยีของจังหวัด ชายแดนใต้ ตามที่กล่าวไว้ว่า 1) จัดการอาชีวศึกษาให้ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และขยายความร่วมมือกับหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนรวมทั้งเครือข่ายทางวิชาการในการ จัดการอาชีวศึกษา 2) พัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ให้มี ศักยภาพในการปฏิบัติงานมีอาชีพ รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตรที่สมัยและจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้และทักษะวิชาชีพตามมาตรฐานอาชีวศึกษา 3) พัฒนา งานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ด้านอาชีวศึกษา ยกย่องประสิทธิภาพระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ การผลิตสื่อการเรียนสมัยใหม่ การจัดทำฐานข้อมูลข้อมูล ขนาดใหญ่ ศูนย์ฯกรแห่งการเรียนรู้ และ 4) ผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีสมรรถนะตาม มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา ระดับฝีมือระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี สามารถปฏิบัติงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพตามความต้องการของภูมิภาคและประเทศ (สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3,

2565) และเป็นไปตามแนวทางการจัดการศึกษา ตามมาตรา 8 พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 กำหนดให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาสามารถจัดได้ 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคน โดยสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันนั้นต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2551) สอดคล้องกับการศึกษาของวันทิตา โพธิสาร สมคิด สร้อยน้ำ และเรวณี ชัยเขาวรัตน์ (2564) พบว่า การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีความเป็นเลิศ ประกอบด้วย การมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะและการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้สอนมีความเป็นเลิศในวิชาชีพ การจัดวางบุคคลให้มีความรอบรู้ในศาสตร์ที่สอน มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ และได้รับการยอมรับเป็นแบบอย่างที่ดีของชุมชนและสังคม ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ ส่งผลให้สถานศึกษาอาชีวศึกษามีลักษณะความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน และด้านผู้สอน และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ สรุชัย ลาพิมพ์ (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งแนวทางประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียนหรือผู้สำเร็จการศึกษา 2) ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านคุณภาพการบริหารจัดการ 4) ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ และมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และสอดคล้องกับ รัชต์ ไตรมาลัย, พันธุ์ศักดิ์ พลสารรัมย์, และ ปรีชญนันท์ นิลสุข (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารจัดการเพื่อความเป็นเลิศของสถาบันการอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประเทศไทย 4.0 พบว่ารูปแบบและยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการเพื่อความเป็นเลิศของสถาบันการอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประเทศไทย 4.0 มี 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานเป็นทีมของผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากร 2) การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการประกันคุณภาพการศึกษา 3) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการแผนงานงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาล 4) สร้างสรรค์พัฒนาวัตกรรมประสงค์ พันธกิจเป้าหมายของการบริหารจัดการสถาบันการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมและประเทศชาติ และ 5) การสร้างสรรค์นวัตกรรมเทคโนโลยีทางอาชีวศึกษา และเป็นโครงสร้างหลักในการสนับสนุนการเป็นประเทศไทย 4.0

2.2 จากผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ทั้ง 9 ด้าน พบว่า

ด้านการรับรองคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เนื่องจาก สถานศึกษาต้องได้รับรองคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม และด้านปัจจัยพื้นฐาน เพื่อรับรองว่าสถานศึกษาดังกล่าวผ่านการรับรองคุณภาพตามเกณฑ์ครบทั้ง 5 ด้าน และมีการประกันคุณภาพภายใน SARS: Self-Assessment Report มีการประกันคุณภาพภายนอก ผ่านการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ในทุก ๆ รอบการประเมิน 5 ปี จึงสอดคล้องกับผลการวิจัยคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ 2561 และเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ พ.ศ.2562 จำนวน 9 หลักสูตร ในแต่ละสาขาวิชา คะแนนที่ได้ 4.48 คะแนน ระดับคุณภาพดีมาก (สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3, 2566 หน้า 14)

ด้านเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษานั้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขาดการจัดสอนเสริมทักษะใหม่ ๆ เช่น ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR (listening, speaking, reading, and writing) ซึ่งเน้นในการนำไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน ทักษะความรู้ด้านดิจิทัล (Digital Competency) และการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการเรียนรู้ เป็นต้น ดังนั้น สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21ให้กับผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องจะสำเร็จการศึกษามากขึ้น เน้นผลิตกำลังคนให้ตรงกับทักษะที่ต้องการของสถานประกอบการ เพราะหากผู้เรียนไม่ตระหนักถึงความสำคัญ ย่อมส่งผลเสียต่อผู้เรียนและผู้ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ที่ลดน้อยลงด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัย ตัวบ่งชี้การประเมินนักศึกษาทุกหลักสูตรในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ที่สอบผ่านสมิทธิภาพทางภาษาอังกฤษ ระดับ B2 หรือเทียบเท่า จำนวนร้อยละที่ผ่านเกณฑ์เท่ากับ 48.07 (สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3, 2566 หน้า 17) และผลทดสอบ V-NET ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

2.3 แนวทางการผลิตและพัฒนากำลังคน ต้องพัฒนาให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและสถานประกอบการ อาจเนื่องมาจากเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการในประเทศและต่างประเทศยังมีน้อย ดังนั้น เครื่องมือ งบประมาณ การสนับสนุนเป็นสิ่งจำเป็นต่อการขับเคลื่อนสู่ความเป็นเลิศในอนาคต เป็นการยกระดับมาตรฐานอาชีวศึกษาของไทยให้เข้มแข็ง สู่ระดับสากล สอดคล้องกับ วรวิทย์ ศรีอุทิศ (2564) ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการอาชีวศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้าฝึกอบรม ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทราบถึงสิทธิประโยชน์ต่างๆ พัฒนาหน่วยงานสู่องค์กรดิจิทัล และกำหนดภารกิจหน่วยงานให้ชัดเจน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อความสำเร็จในการจัดการอาชีวศึกษาของสำนักมาตรฐานการ

อาชีวศึกษาและวิชาชีพกระทรวงศึกษาธิการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับนิภัตรา สูง ภิไลย์, สมศักดิ์ คงเที่ยง และเสวียน เจนเขว่า (2565) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารศูนย์ ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า แนวทางในการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัย อาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร นั้นประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้บุคลากร เกิดความสามัคคีในการทำงานมากขึ้น สร้างความมีส่วนร่วมในการทำงาน เพื่อการทำงานที่สมบูรณ์ แบบยิ่งขึ้น 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมบุคลากร ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพที่มากขึ้น 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดอบรมบุคลากร เพื่อพัฒนา ศักยภาพ พัฒนาความรู้ความสามารถบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนที่ดีขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะการนำวิจัยไปใช้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรดำเนินการดังนี้

3.1.1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรกำหนดนโยบายให้สถานศึกษา ดำเนินการให้ครูเสริมสร้างทักษะภาษาต่างประเทศและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มขึ้น การจัดเวทีเพื่อ แลกเปลี่ยนในรูปแบบต่าง ๆ และสร้างเครือข่ายในระดับอาชีวศึกษาจังหวัด การจัดสรรงบประมาณ อย่างเพียงพอ เพื่อสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน ครูภัณฑ์ อุปกรณ์ และสื่อการสอนที่ทันสมัยในการ พัฒนาผู้เรียน

3.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแผนในการส่งเสริมให้ครูพัฒนาหลักสูตรให้มีความ ทันสมัย มีการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้น จัดทำแผนการสอน แผนการฝึกอาชีพ ทำวิจัยในชั้นเรียน มีการสร้างความตระหนักและนิเทศกำกับติดตามการปฏิบัติงาน สนับสนุน งบประมาณและอำนวยความสะดวกเรื่องสื่อหรืออุปกรณ์ในการฝึก

สถานศึกษา ควรดำเนินการดังนี้

สถานศึกษาควรดำเนินการนิเทศ กำกับติดตามเพื่อสนับสนุนให้สถานศึกษา เข้าสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ตามประเพณีวิชา และบริบทของแต่ละวิทยาลัย สถานศึกษา ควรดำเนินการดังนี้

1) รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนทวิภาคีอย่างเข้มข้น ให้ความสำคัญตามเกณฑ์พัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาในแต่ละระดับคุณวุฒิ และต้องเป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานอาชีพ หรือตามความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงาน

2) ครูวิชาชีพ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้รับการฝึกประสบการณ์ ทักษะวิชาชีพในสถานประกอบการ เช่น โรงงานผลิตรถยนต์ไฟฟ้า เพื่อให้ครูมีใบรับรองผลการประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ รวมถึงการอบรมพัฒนาตนเองในทุกๆ ด้าน

3) โครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน ผู้บริหารควรพัฒนาให้มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์สื่อ ก่อให้เกิดการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัย สถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านดิจิทัลที่มีคุณภาพ มีระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาช่วยกันดูแล ซ่อมแซม ปรับปรุงครุภัณฑ์ อุปกรณ์ สื่อ ให้สามารถใช้งานได้ ตามปกติ และเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน

4) การผลิตและพัฒนากำลังคน ผู้บริหารควรสำรวจความต้องการของสถานประกอบการก่อนเปิดสอนตามหลักสูตร เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาวิชาได้ตรงกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและสถานประกอบการกำหนด มีการประเมินมาตรฐานวิชาชีพและประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

5) การรับรองคุณภาพ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีใบรับรองจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์กรมหาชน) หรือหน่วยงานอื่น ๆ ด้วยการส่งครูไปฝึกปฏิบัติ จนได้ใบรับรอง มาตรฐานคุณภาพของผู้สอนและสถานศึกษา ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้กำหนดมาตรฐานการทำงานร่วมกันในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพ จากนั้นดำเนินงานตามแผนที่กำหนด มีการกำกับติดตามการดำเนินงานทุกขั้นตอน รายงานผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา

6) ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ ผู้บริหารควรส่งเสริมการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น มีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน ดำเนินตามข้อตกลงความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง และติดตามผลการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือ และจัดโครงการที่ส่งเสริมให้บุคลากรได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น

7) พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ มีการจัดทำแผนการเรียนร่วม มีนวัตกรรมการจัดการ

เรียนรู้ที่หลากหลาย พัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัย และมีการประเมินการใช้หลักสูตร ด้านการเชื่อมโยงสมรรถนะอาชีพในการทำงานสู่ระบบคุณวุฒิทางการศึกษานั้น ผู้บริหารควรจัด/เตรียมหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เชื่อมโยงสมรรถนะอาชีพในการทำงานสู่ระบบคุณวุฒิทางการศึกษา หรือมาตรฐานอาชีพตามที่หน่วยงานซึ่งมีหน้าที่ให้การรับรองมาตรฐานกำหนดไว้ ในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศ (ศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา, 2566)

8) บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา ผู้บริหารควรศึกษาสภาพแวดล้อม บริบทโดยรอบวิทยาลัย โดยคำนึงถึงทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมต่อการเป็นศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) วิทยาลัยมีสถานประกอบการจำนวนมากในพื้นที่ มีเขตอุตสาหกรรม/นิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่ มีสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ มีศูนย์การเรียนรู้ทางวิชาชีพ และนวัตกรรมในพื้นที่ มีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม มีการคมนาคมที่สะดวก ผู้บริหารควรส่งเสริมชุมชนให้มีความสำคัญกับการอาชีวและเทคนิคศึกษา และขนาดพื้นที่ภายในสถานศึกษาสามารถรองรับการขยายกำลังการผลิตและพัฒนากำลังคนในอนาคต

9) เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บริหารควรมีการประชุมหารือในระดับสถานศึกษา เพื่อหาแนวทางกำหนดหลักสูตรฐานสมรรถนะที่ต้องการจากสถานประกอบการต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา มีการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการและวิชาชีพที่สถานประกอบการต้องการเพิ่มเติมให้กับผู้เรียนก่อนสำเร็จการศึกษา จัดวางตัวบุคคลโดยเฉพาะครูภาษาต่างประเทศและครูสายอาชีพคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีการจัดสอนเสริมทักษะทางภาษาต่างประเทศและดิจิทัล เสริมสร้างการมีทักษะข้ามสายงานให้กับผู้เรียน และนักเรียนนักศึกษาจบแล้วมีงานทำมากกว่าร้อยละ 80

3.2 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 การศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาในลักษณะของแนวทางในการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ดังนั้นในงานวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาในลักษณะของการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศของครูในสถานศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง(เทคนิค) วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยการเกษตร และวิทยาลัยประมง เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ครอบคลุมในทุกมิติ

3.2.2 การศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาในลักษณะของแนวทางในการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพียงอย่างเดียว ซึ่งคำตอบหรือผลการศึกษาที่ได้จึงอาจจะยังไม่ครอบคลุมในทุกมิติ ดังนั้นการศึกษาครั้งต่อไปจึงควรทำการเปรียบเทียบโดยจำแนกตามประเภทของสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง(เทคนิค) วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัย

การเกษตร วิทยาลัยประมง เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่หลากหลาย รอบด้านมากกว่าวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพียงอย่างเดียว

3.2.3 การเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมุ่งเน้นการจัดการสอนฐานสมรรถนะเป็นหลัก (Competency - based Instruction: CBI) ซึ่งเป็นการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้สมรรถนะเป็นฐานในลักษณะการเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านงาน สถานการณ์ หรือชีวิตประจำวัน มุ่งเน้นการประเมินความสามารถที่เป็นองค์รวมในลักษณะการประเมินการปฏิบัติ (Performance Assessment) ว่าผู้เรียน ทำได้ตามเกณฑ์ความสำเร็จ (Performance Criteria) ที่กำหนดไว้หรือไม่ และให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

สุโขทัยวิทยาเขตราชภัฏวชิรเวศน์

บรรณานุกรม

- กฤษณะ จันดาอาจ, และวานิช ประเสริฐพร. (2564). *แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐาน อาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดขอนแก่น*. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 6(6), 1-14.
- กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 (2564). การพัฒนาการจัดการศึกษาเทคนิค อาชีวศึกษาและการฝึกอบรมเพื่อความยั่งยืนในเคนย่า. วารสารวิชาการ T-VET Journal สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3, 4(8), 1-5. สืบค้นจาก https://so01.tcithaijo.org/index.php/TVETJournal_IVEN3/article/view/245409/168615.
- การบริหารและการจัดการสถานศึกษา. (2566). สืบค้นเมื่อ 19 ธันวาคม 2566, จาก <http://manitrub.wordpress.com/2014/12/15>.
- งานบัตรประจำตัวประชาชนของสำนักงานเขตดินแดง. [งานวิจัย]: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ฉัตรชัย พุ่มชูศักดิ์ (2564). *รูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ฐิติมา ชัยพรหมเขียว. (2565). *การประเมินความพร้อมในการเป็นองค์กรแห่งการพัฒนานักประกอบการของวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดภาคใต้*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต). สืบค้นจาก <http://www.kb2tmp.psu.ac.th>.
- ณัฐสิฏฐิ รัชเกียรติวงศ์. (2564). *การปฏิรูปอาชีวศึกษาของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI).
- ต่างพักตร์ ตะกรุดแก้ว. (2563). *รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- ธนาคาร คุ่มภัย, ประทีน เลี่ยนจำรูญ, และ สมพร ปานดำ. (2564). *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยี ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2564*, 1-11.

- นิภัทรา สุวภิไธย, สมศักดิ์ คงเที้ยว, และเสวียน เจนเข้ว้า. (2565). รูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร, 7(11), 1-18. สืบค้นจาก <https://so04.tcithaijo.org/index.php/JSBA/article/view/262062/177193>.
- ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2563). มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ. 2563. ม.ป.ท.: ม.ป.ท.
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2567). นโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 [หนังสือประกาศ]. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- ภาวินทร์ ณ พัทลุง. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ. สืบค้นจาก <http://www.thaiedresearch.org/home/paperview/1139>.
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเรื่องที่ 1 การจัดการอาชีวศึกษา, 1-54.
- รัชต์ ไตรมาลัย, พันธศักดิ์ พลสารมัย, และ ปรีชญนันท์ นิลสุข. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อความเป็นเลิศของสถาบันการอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประเทศไทย 4.0. *วารสารครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 47(1), 294-314. สืบค้นจาก <https://www.so02.tci-thaijo.org>.
- รายชื่อวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา. (2567). สืบค้นเมื่อ 3 มกราคม 2567. จาก <https://readrur.com>.
- วรวิมล ศรีอุทิศ. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการอาชีวศึกษา ของสำนักงานมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ กระทรวงศึกษาธิการ. (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- วันทิศา โพธิสาร, สมคิด สร้อยน้ำ, และเรวณี ชัยเชาวรัตน์. (2563). การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศ: การศึกษาทฤษฎีรากฐาน. อดิสรธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต (ผู้เผยแพร่). (2565). แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา Excellent Center (PKVC Channel). สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=4AqRx93LO-8&t=585>.
- ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2566). หลักสูตรฝึกอบรมครูฝึกในสถานประกอบการ 30 ชั่วโมง ฉบับปรับปรุง 2566. 1-25. สืบค้นจาก <https://online.pubhtml5.com>.

- สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 (2564). แผนยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 (พ.ศ. 2564-2567). (หน้าที่ 1-126). สืบค้นจาก <http://ives3.ac.th/html/mobile/index.html#p=2>.
- สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 (2566). รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับสถาบัน ประจำปีการศึกษา 2566 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 (หน้า 1-88). สืบค้นจาก <https://bit.ly/ives3-car66>.
- สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3. (2565). การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับนโยบายและทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายประเทศ. วารสารวิชาการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 “นวัตกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคม”, 2(2), 1-130. สืบค้นจาก <http://kris.ives3.ac.th/kris/>
- สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3. (ผู้ประสานงาน). (2566). เอกสารประกอบการประชุม คณะกรรมการดำเนินงานเตรียมความพร้อมการทดสอบทางการอาชีวศึกษา ระดับชาติ ด้านอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2566 หรือผ่านระบบออนไลน์. สืบค้นจาก <http://www.ives3.ac.th/ives3/>.
- สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) (2564). สืบค้นเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2567, จาก <https://www.tpqi.go.th/th/qualification>.
- สัมพันธ์ อินปาน (2562). แนวทางการพัฒนาการบริการสู่ความเป็นเลิศของงานทะเบียนราษฎรและสาคร มหาหงส์. (2564). แนวทางการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 4.[การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร]. สืบค้นจาก <http://so05.tci-thaijo.org>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในช่วงเปลี่ยนผ่านสู่หลักสูตรฐานสมรรถนะ. น.1-88. สืบค้นจาก <https://searchlib.utcc.ac.th/library/ebook/315917.pdf>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). การศึกษาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาเชิงพื้นที่ (Area-based). น. 1-320.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2. สืบค้นจาก <http://bsq2.vec.go.th>.

- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ปีงบประมาณ 2564 สำหรับสถานศึกษา. 1-123. สืบค้นจาก <https://bsq.vec.go.th>.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). แนวทางการขับเคลื่อน ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 สำหรับสถานศึกษา 1-99. สืบค้นจาก <https://bsq.vec.go.th>
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2562). หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา _____ . (2564). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง แนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้อุญช์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center). [official Correspondence]. สืบค้นจาก <https://bsq.vec.go.th>.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2566). หลักสูตรอาชีวศึกษา. [message]. สืบค้นจาก <https://www.vec.go.th>.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2562). *หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562*. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2549). แนวทางการจัดการศึกษา ตามมาตรา 8 พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551. 1(3), 1-15. สืบค้นจาก <http://bsq2vec.go.th>.
- สำนักงานมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2565). คู่มือการบริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานมาตรฐานวิชาชีพ. (2564). แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ปีงบประมาณ 2564 สำหรับสถานศึกษา. 1-123. สืบค้นจาก <https://bsq.vec.go.th>
- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2566). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562. สืบค้นจาก <https://bsq.vec.go.th/>.
- สุภาวดี ภูสุมาศ. (2555). *การจัดการความรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตรังเขต 1*. (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

- สุระชัย ลาพิมพ์. (2562). *การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สุระพงษ์ เอ็มอุทัย. (2564). *แนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษาประจำปี พ.ศ.2565 เพื่อการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาเพื่ออาชีพและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ*. 6(2), 1-12
- สุระชัย ลาพิมพ์, และกาญจน์ เรืองมนตรี. (2562). *การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี*. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ* มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.ม.ป.ป. 1-11.
- อดิเทพ ไช้เพชร. (2562). *การพัฒนาสมรรถนะครูวิชาชีพเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- อภิรดี จรียารังสีโรจน์, และ ชีรภัทร กุโลภาส. (2565). *อนาคตภาพการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งคณาจารย์ ในสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*. [รายงานการวิจัย]. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: สำนักงาน.ค.ศ.
- Annie Khamsroy. (2023). The “Going Out” of Chinese Vocational Education and Cooperation Models in Overseas Workforce Development: Case Study of Luban Workshop in Thailand. *RSU Journals*, 18 (2), 1-18.
- Anudo, N. and Orwa, Q. Improving Technical and Vocational Education and Training in Kenya for Sustainable Development. *Journal of Language, Technology & Entrepreneurship in Africa*. [On line] 2020. 11 (No.1), 122-138.
- Joo, Lan. (2018). Vol1 The Excellence of Technical Vocational Education and Training (TVET) Institutions in Korea : Yeungjin College Case Study, 11(7), 136-154. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=EJ1184020>.
- Migler, Jerry, and Others. (1990). Institutional Factors Underlying Excellence in Vocational Education, 1-19. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=ED329750>.

Nipathra Soongpilai, Somsak Kongtieng, and Sawien Jenkwao. (2022). Model of Excellent Center Management in 21st Century of Vocational Education In Bangkok, 7(11), 1-18. Retrieved from <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JSBA/article/view/262062/177193>.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมราชา

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

สุโขทัย

ที่ อว.0602.16 (บ) / 851

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๓๐ พฤศจิกายน 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางอมรรัตน์ จันวิฒนะ (ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา)

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายปรีชา แซ่อึ้ง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-540-1090

ที่ อว.0602.16 (บ) / 891

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๓๐ พฤศจิกายน 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายภาณุวัฒน์ บุญยะรัตน์ (ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคจะนะ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายปรีชา แซ่อึ้ง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-540-1090

ที่ อ.0602.16 (บ) / 851

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๓๐ พฤศจิกายน 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายกิตติศักดิ์ ก้วพานิช (ผู้อำนวยการวิทยาลัยประมงดินสูลานนท์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายปรีชา แซ่อึ้ง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศิริราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-540-1090

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๘

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

4 มกราคม 2567

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาวิชาโปลีสงขลา

ด้วยนายปรีชา แซ่อึ้ง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษ
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการ
จัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษภาคใต้ 3

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย โดยเก็บข้อมูลจากครูในสถานศึกษา
ของท่าน ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่
งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา
และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-540-1090

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

4 มกราคม 2567

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีช่างกลภาคใต้

ด้วยนายปรีชา แซ่อึ้ง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษามาศได้ 3

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย โดยเก็บข้อมูลจากครูในสถานศึกษาของท่าน ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีธรรม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-540-1090

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๔

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

4 มกราคม 2567

เรื่อง ขอบขออนุญาตให้ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาบริหารธุรกิจวิทยาลัยสงขลา

ด้วยนายปรีชา แซ่อึ้ง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย โดยเก็บข้อมูลจากครูในสถานศึกษาของท่าน ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอขออนุญาตให้จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีธรรม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-540-1090

ที่ อว.0602.16 (ว) / ๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๘ มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา

ด้วยนายปรีชา แซ่อึ้ง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากครูในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีธรรม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-540-1090

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๙ มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี

ด้วยนายปรีชา แซ่อึ้ง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากครูในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-540-1090

ที่ อว.0602.16 (ว) / ๙

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๕ มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา

ด้วยนายปรีชา แซ่อึ้ง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษามากได้ 3

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากครูในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศิริราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-540-1090

ที่ อว.0602.16 (บ) / 44

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

22 มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน นางอมรรัตน์ จันวิฑนะ (ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา)

ด้วยนายปรีชา แซ่อึ้ง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ซึ่งนักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-540-1090

ที่ อว.0602.16 (บ) / 44

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๒ มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน นายธวัชชัย หนูอินทร์ (ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสงขลา)

ด้วยนายปรีชา แซ่อึ้ง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษาศาสาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ซึ่งนักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีธรรม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-540-1090

ที่ อว.0602.16 (บ) / 44

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๒ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรียน นายกิตติศักดิ์ ก้วพานิช (ผู้อำนวยการวิทยาลัยประมงจินตนาสวนนท์)

ด้วยนายปริชา แซ่อึ้ง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษาศาสาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ซึ่งนักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศิริธรรม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-540-1090

ที่ ศธ ๐๖๒๒.๖/นย

วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ ๓
๑๐๐ ม.๕ ต.สะเตงนอก
อ.เมือง จ.ยะลา ๙๕๐๐๐

๒๔ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ส่งแบบสอบถามวิจัย

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

อ้างถึง หนังสือมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๙ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามวิจัย จำนวน ๓๐ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ขอความอนุเคราะห์
ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยของนายปรีชา แซ่อึ้ง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ได้จัดทำผลงานวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการจัดสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ ๓” ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ได้ตอบแบบสอบถามดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
จึงขอส่งมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางประกายแก้ว สุขอักษร)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา

ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
งานวิจัย พัฒนา นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์
โทร ๐ ๗๓๒๒๗ ๔๘๐๓
โทรสาร ๐ ๗๓๒๒๗ ๔๘๐๓
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@yvc.ac.th

งานสารบรรณ
รับที่ ๑๗๑๐
วันที่ ๒๖ ม.ค. ๖๗

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา

ที่..... วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา

ด้วยข้าพเจ้า นายปรีชา แซ่อึ้ง ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย แผนกวิชาสามัญสัมพันธ์ (วิชาภาษาอังกฤษ) กำลังศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) จึงจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา เพื่อเก็บข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพ ดังกล่าว ในกรณีนี้ ข้าพเจ้าจึงขออนุญาตเข้าสัมภาษณ์และเก็บข้อมูล ในวันพฤหัสบดีที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ เวลา ๑๕.๐๐ น. ตามรายละเอียด ดังแนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ลงชื่อ.....
(นายปรีชา แซ่อึ้ง)
ครูผู้ช่วย

เรียน ผอ.วอศ.สงขลา

- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อโปรดอนุญาต
- เพื่อโปรดอนุมัติ

[Signature]

(นายชาญชัย ประทีปเกาะ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร
๒๐๑ / ๑๓๐ / ๖๗

- ทราบ
- มอบ.....
- แจ้ง *[Signature]* ๑๖.๐๖.๖๗
- [Signature]*

[Signature] 13/1/67
5๑

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา
๒๐๑ / ๑๓๐ / ๖๗

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษา

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิจัย

เรื่อง

แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการกำหนดแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของครูต่อไป

โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เกณฑ์การประเมิน ตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) กลุ่มความเป็นเลิศ (Excellent Center) ของครูในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

ผู้วิจัยขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่าน โดยข้อมูลและคำตอบทั้งหมดจะได้รับการปกปิดเป็นความลับ และจะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลการศึกษา โดยนำเสนอเป็นภาพรวมของการวิจัยเท่านั้น ซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบหรือหน่วยงานของผู้ตอบ เนื่องจากไม่สามารถนำมาสืบค้นเจาะจงหาผู้ตอบได้ และหากท่านไม่สบายใจหรืออึดอัดที่จะตอบคำถามนั้น ท่านมีสิทธิ์จะไม่ตอบคำถามข้อใดข้อหนึ่ง หรือไม่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเลยก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อการทำงานใด ๆ ของท่าน

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าอย่างยิ่งเพื่อตอบแบบสอบถามฉบับนี้

ปรีชา แซ่อึ้ง

นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

โทร 080-5401090

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. ท่านดำรงตำแหน่ง
 - ครู
 - พนักงานราชการ
 - อื่น ๆ.....
2. เพศ
 - 1) ชาย 2) หญิง
3. อายุ
 - 25 – 35 ปี
 - 36 – 45 ปี
 - 46 – 55 ปี
 - 56 – 60 ปี
4. ระดับการศึกษา
 - ปริญญาตรี
 - ปริญญาโท
 - ปริญญาเอก
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. ระยะเวลาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาอาชีวศึกษา
 - ต่ำกว่า 1 ปี
 - 1 – 5 ปี
 - 6 – 10 ปี
 - 10 ปีขึ้นไป
6. ประเภทวิชาที่เปิดสอนของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

☐ วิชาอุตสาหกรรม	☐ วิชาศิลปกรรม
☐ วิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ	☐ วิชาคหกรรม
☐ วิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	☐ วิชาเกษตรกรรม
☐ วิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ	☐ วิชาประมง
☐ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	

ตอนที่ 2 เกณฑ์การประเมิน ตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) กลุ่มความเป็นเลิศ (Excellent Center) ของครูในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างกับความคิดเห็นของท่านว่าระดับการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) อยู่ในระดับใด

ข้อ	การจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.รูปแบบการจัดการเรียนการสอน						
1	สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนในระบบ					
2	สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้น					
3	สถานศึกษาใช้หลักสูตรที่เปิดสอนตามเกณฑ์ที่ต้นสังกัดกำหนด					
4	สถานศึกษาหลักสูตรให้มีความทันสมัย					
5	สถานศึกษาจัดทำแผนการฝึกอาชีพร่วมกับสถานประกอบการ					
6	สถานศึกษามีการประเมินผลหลักสูตรรายวิชา					
2.ครูวิชาชีพ						
7	ครูวิชาชีพเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ					
8	ครูมีวุฒิการศึกษาวิชาชีพ ตรงตามสาขาวิชาที่สอน					
9	ครูได้รับการพัฒนาตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด					

ข้อ	การจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
10	ครูได้รับการฝึกประสบการณ์ทักษะ วิชาชีพในสถานประกอบการ					
	ครูวิชาชีพ (ต่อ)					
11	ภาควิชา/แผนกวิชามีการสร้างชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ร่วมกัน					
12	ครูจัดทำแผนการสอน/แผนการฝึกอาชีพ					
13	ครูทำวิจัยในชั้นเรียน					
14	ครูมีความสามารถในการผลิตสื่อดิจิทัล (Digital Content)					
15	ครูมีความสามารถในการจัดการเรียน การสอนด้วยแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการ เรียนรู้ (Digital Learning Platform) อย่างมีคุณภาพ					
16	ครูมีใบรับรองผลการประเมินสมรรถนะ บุคคลตามมาตรฐานอาชีพจากสถาบัน คุณวุฒิวิชาชีพ					
3.โครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน						
17	สถานศึกษามีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ในการจัดการ เรียนการสอน					
18	สถานศึกษามีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สะอาดและเป็นระเบียบ พร้อมใช้งาน					
19	สถานศึกษามีครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ที่ สามารถใช้งานได้					
20	สถานศึกษามีครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ที่ เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน					

ข้อ	การจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
21	สถานศึกษามีการดูแล ซ่อมแซม/ ปรับปรุงครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ให้ สามารถใช้งานได้ตามปกติ					
3.โครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน (ต่อ)						
22	สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ ทันสมัย					
23	สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านดิจิทัลที่ มีคุณภาพ					
24	สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวก สาธารณูปโภคและความปลอดภัย ภายใน					
4.การผลิตและพัฒนากำลังคน						
25	สถานศึกษาผลิตและพัฒนากำลังคนใน สาขาวิชาที่ตรงกับทิศทางการพัฒนา อุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S- Curve)					
26	สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ ตามที่หลักสูตรและสถานประกอบการ กำหนด					
27	สถานศึกษาสำรวจความต้องการของ สถานประกอบการก่อนเปิดสอนตาม หลักสูตร					
28	สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่สถาน ประกอบการต้องการ					
29	สถานศึกษาประเมินมาตรฐานวิชาชีพ					

ข้อ	การจัดการสถานศึกษา ภายใต้อุญ ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
30	สถานศึกษาประเมินความพึงพอใจของ สถานประกอบการต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จ การศึกษา					
5.การรับรองคุณภาพ						
31	สถานศึกษาดำเนินการตามมาตรฐาน การอาชีวศึกษา					
5.การรับรองคุณภาพ (ต่อ)						
32	สถานศึกษาวางแผนการดำเนินงานอย่าง มีคุณภาพ					
33	สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนที่ กำหนด					
34	สถานศึกษากำกับติดตามการดำเนินงาน ทุกขั้นตอน					
35	สถานศึกษารายงานผลการดำเนินงาน ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง					
36	สถานศึกษาจัดทำรายงานการประเมิน ตนเอง ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา อย่างต่อเนื่อง					
6.ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ						
37	สถานศึกษามีบันทึกข้อตกลงความ ร่วมมือสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ					
38	สถานศึกษามีบันทึกข้อตกลงความ ร่วมมือสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ					
39	สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับ สถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือ ต่างประเทศ					
40	สถานศึกษามีแผนการพัฒนาคู					

ข้อ	การจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
41	สถานศึกษามีแผนพัฒนานักเรียน นักศึกษา					
42	สถานศึกษามีการดำเนินงานตาม ข้อตกลงความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง					
43	สถานศึกษามีการติดตามการดำเนินงาน ตามข้อตกลงความร่วมมือ					
7.พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ						
44	สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตร รายวิชาร่วมกับสถานประกอบการ					
45	สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรให้ สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ					
46	สถานศึกษามีการจัดแผนการเรียน ร่วมกับสถานประกอบการ					
47	สถานศึกษามีการศึกษาความคาดหวัง ของสถานประกอบการต่อสมรรถนะ ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา					
48	สถานศึกษามีการเชื่อมโยงสมรรถนะ อาชีพในการทำงานสู่ระบบคุณวุฒิทาง การศึกษา					
49	สถานศึกษามีนวัตกรรมการจัดการ เรียนรู้ที่หลากหลาย					
50	สถานศึกษามีการประเมินการใช้ หลักสูตร					
8.บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา						
51	ในพื้นที่ที่มีสถานประกอบการจำนวนมาก					
52	ในพื้นที่ที่มีเขตอุตสาหกรรม/นิคม อุตสาหกรรม					

ข้อ	การจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
53	ในพื้นที่มีสถาบันอุดมศึกษา					
54	ในพื้นที่มีศูนย์การเรียนรู้ทางวิชาชีพและ นวัตกรรม					
55	สถานศึกษามีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม					
56	ในพื้นที่มีการคมนาคมที่สะดวก					
57	ชุมชนให้ความสำคัญกับการอาชีวะและ เทคนิคศึกษา					
8.บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา (ต่อ)						
58	ขนาดพื้นที่ภายในสถานศึกษาสามารถ รองรับการขยายกำลังการผลิตและ พัฒนากำลังคนในอนาคต					
9.เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา						
59	สถานศึกษามีการศึกษาสมรรถนะที่ ต้องการจากสถานประกอบการต่อ ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา					
60	สถานศึกษามีการพัฒนาสมรรถนะทาง วิชาการและวิชาชีพที่สถานประกอบการ ต้องการเพิ่มเติมให้กับผู้เรียนก่อนสำเร็จ การศึกษา					
61	สถานศึกษามีการสอนเสริมทักษะทาง ภาษาต่างประเทศและดิจิทัล					
62	สถานศึกษามีการเสริมสร้างการมีทักษะ ข้ามสายงานให้กับผู้เรียน					
63	นักเรียนนักศึกษาจบแล้วมีงานทำ มากกว่าร้อยละ 80					

แนวคำถามในการสัมภาษณ์
แนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา
ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

ผู้ให้สัมภาษณ์.....
 ตำแหน่ง.....
 วัน เวลา.....
 สถานที่.....

แนวคำถาม

1. ท่านเห็นว่าควรมีแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนอย่างไร เพื่อความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

.....

2. ท่านเห็นว่าควรมีแนวทางการพัฒนาครูวิชาชีพอย่างไร เพื่อความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

.....

3. ท่านเห็นว่าควรมีแนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอนอย่างไร เพื่อความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

.....

4. ท่านเห็นว่าควรมีแนวทางการพัฒนาการผลิตและพัฒนากำลังคนอย่างไร เพื่อความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

5. ท่านเห็นว่าควรมีแนวทางการพัฒนาการรับรองคุณภาพอย่างไร เพื่อความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

6. ท่านเห็นว่าควรมีแนวทางการพัฒนาความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศอย่างไร เพื่อความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

7. ท่านเห็นว่าควรมีแนวทางการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการอย่างไร เพื่อความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

8. ท่านเห็นว่าควรมีแนวทางพัฒนาบริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษาอย่างไร เพื่อความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

9. ท่านเห็นว่าควรมีแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอย่างไร เพื่อความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

10. ท่านมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการ
อาชีวศึกษาด้านอื่น ๆ อย่างไร

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

รายนามผู้เชี่ยวชาญจากสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. นางอมรรัตน์ จันวัฒนะ

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา
 วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา
 ภาคใต้ 3
 รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักงานอาชีวศึกษา
 จังหวัดสงขลา
 ปริญญาโท สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
 สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
 ประสบการณ์การบริหาร ระยะเวลา 13 ปี
 สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา
2. นายภาณุวัฒน์ บุญยะรัตน์

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคจะนะ
 วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 วุฒิกการศึกษา ปริญญาโท หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
 (วศ.ม.) สาขาวิชา วิศวกรรมไฟฟ้า
 สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
 ประสบการณ์การบริหาร ระยะเวลา 12 ปี
 สถานที่ทำงาน วิทยาลัยเทคนิคจะนะ
3. นายกิตติศักดิ์ ก้วพานิช

ผู้อำนวยการวิทยาลัยประมงติณสูลานนท์
 วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 วุฒิกการศึกษา การพัฒนาการเกษตร
 สถาบัน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
 ประสบการณ์การบริหาร ระยะเวลา 15 ปี

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญจากสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลให้สัมภาษณ์

1. นางอมรรัตน์ จันวัฒนะ

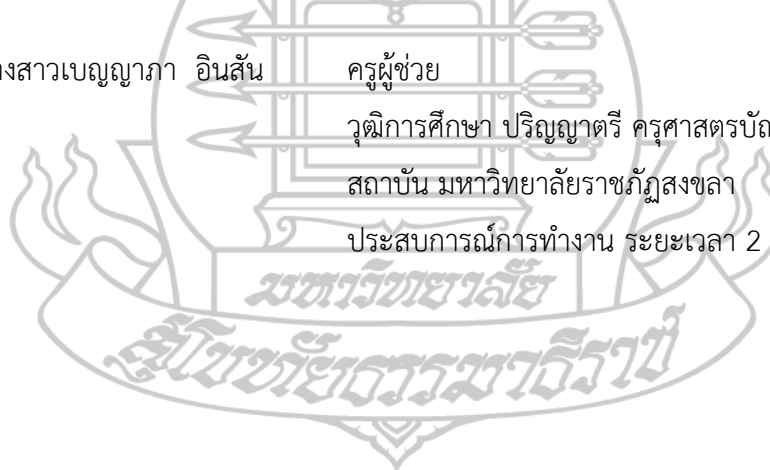
ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา
 วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา
 ภาคใต้ 3
 รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักงานอาชีวศึกษา
 จังหวัดสงขลา สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
 สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
 ประสบการณ์การบริหาร ระยะเวลา 13 ปี
 สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา
2. นายรัชชัย หนูอินทร์

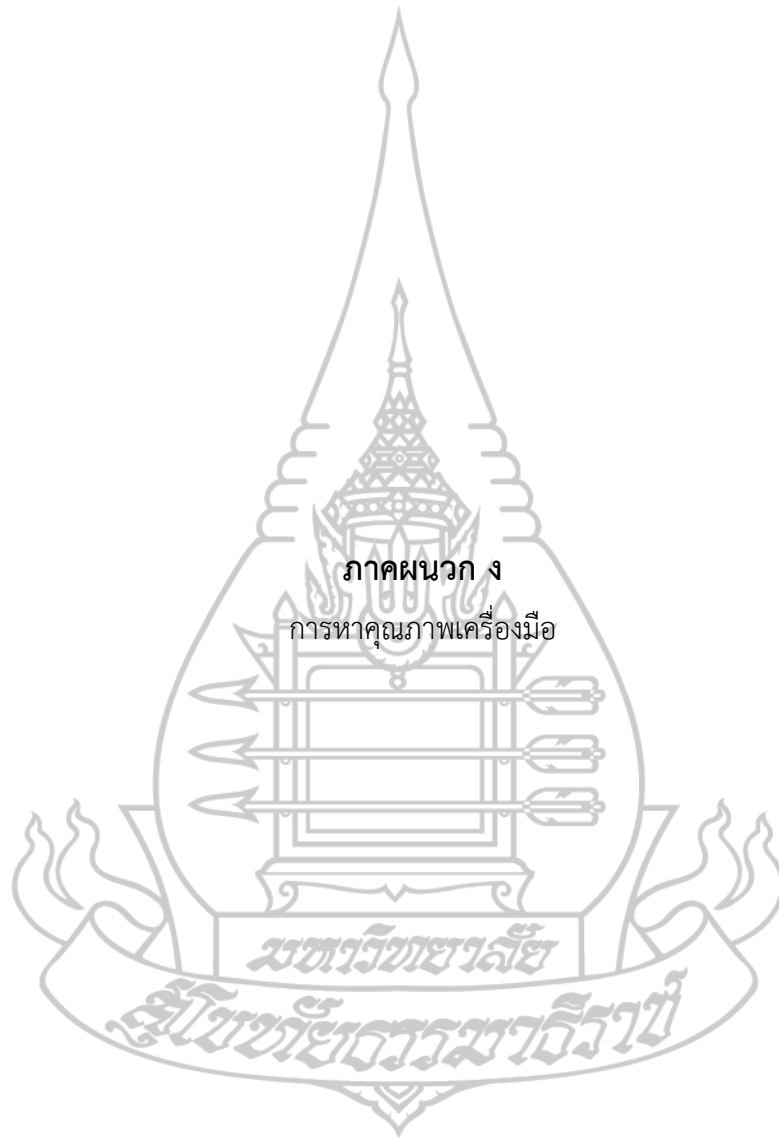
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสงขลา
 วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา
 สถาบัน มหาวิทยาลัยทักษิณ
 ประสบการณ์การบริหาร ระยะเวลา 13 ปี
3. นายกิตติศักดิ์ ก้วพานิช

ผู้อำนวยการวิทยาลัยประมงติณสูลานนท์
 วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 วุฒิการศึกษา การพัฒนาการเกษตร
 สถาบัน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
 ประสบการณ์การบริหาร ระยะเวลา 15 ปี

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญให้สัมภาษณ์

4. นางสาวปริญญา ราชโรจน์ ครู ค.ศ.1
วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี สาขา อาหารและโภชนาการ
สถาบัน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
ประสบการณ์การทำงาน ระยะเวลา 6 ปี
5. นายอภิพงษ์ วงศ์เกียรติกุล ครูค.ศ.2
วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
ตำแหน่ง หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขา ครุศาสตร์เทคโนโลยี (ค.อ.ม.)
สถาบัน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
ประสบการณ์การทำงาน ระยะเวลา 12 ปี
6. นางสาวเบญญาภา อินสัน ครูผู้ช่วย
วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ประสบการณ์การทำงาน ระยะเวลา 2 ปี

ภาคผนวก ง

การหาคุณภาพเครื่องมือ

มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒราชภัฏ

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามแนวทางการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 โดยการหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม : โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริง

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม (\bar{X})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
1.	เพศ - ชาย - หญิง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2.	อายุ - 25 ปี – 35 ปี - 36 ปี – 45 ปี - 46 ปี – 55 ปี - 56 ปี – 60 ปี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3.	ระดับการศึกษา - ปริญญาตรี - ปริญญาโท - ปริญญาเอก	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4.	อายุราชการ - ต่ำกว่า 5 ปี - 1 ปี – 5 ปี - 6 ปี – 10 ปี - 11 ปีขึ้นไป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
7.	ประเภทวิชาที่เปิดสอนของสถานศึกษา สอศ.	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ชื่อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม (\bar{X})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
	- อุตสาหกรรม - พาณิชยกรรม/ บริหารธุรกิจ - อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว - อุตสาหกรรมสิ่ง ทอ - เทคโนโลยี สารสนเทศและ การสื่อสาร - ศิลปกรรม - คหกรรม - เกษตรกรรม/ ประมง							

ตอนที่ 2 การจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ของ
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

คำชี้แจง ของผู้ตอบแบบสอบถาม : ข้อความต่อไปนี้เป็นข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการจัดการ
สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 โปรดกา
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน แต่ละข้อมีเกณฑ์ในการพิจารณา
ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารมีการจัดการสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง ผู้บริหารมีการจัดการสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง ผู้บริหารมีการจัดการสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง ผู้บริหารมีการจัดการสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง ผู้บริหารมีการจัดการสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม (\bar{X})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
1.รูปแบบการจัดการเรียนการสอน								
1.	มีการจัดการเรียนการสอน ในระบบ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	ข้อที่ 1-6 แก้ไขโดยใช้ คำขึ้นต้นว่า สถานศึกษา...
2.	มีการจัดการเรียนการสอน ระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
3.	มีการใช้หลักสูตรที่เปิดสอน ตามเกณฑ์ที่ต้นสังกัด กำหนด	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
4.	มีการเพิ่มคำอธิบายรายวิชา ในหลักสูตรให้มีความ ทันสมัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
5.	มีการจัดทำแผนการฝึก อาชีพพร้อมกับสถาน ประกอบการ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม (\bar{X})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
6.	มีการประเมินผลหลักสูตร รายวิชา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
2.ครูวิชาชีพ								
7.	มีจำนวนครูวิชาชีพเพียงพอ ต่อการจัดการเรียนการสอน อย่างมีคุณภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	แก้ไขเป็น ครูวิชาชีพ เพียงพอต่อ การจัดการ เรียนการสอน อย่างมี คุณภาพ
8.	มีวุฒิการศึกษาวิชาชีพ ตรง ตามสาขาวิชาที่สอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
9.	ได้รับการพัฒนาตามเกณฑ์ ที่ ก.ค.ศ.กำหนด	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
10.	ได้รับการฝึกประสบการณ์ ทักษะวิชาชีพในสถาน ประกอบการ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
11.	มีการสร้างชุมชนแห่งการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสาขาวิชา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	แก้ไขเป็น ภาค/แผนก วิชามีการ สร้างชุมชน แห่งการ เรียนรู้ร่วมกัน
2.ครูวิชาชีพ								
12.	มีการจัดทำแผนการสอน/ แผนการฝึกอาชีพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	ข้อที่ 12-16 แก้ไขโดยใช้ คำขึ้นต้นว่า ครู...

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม (\bar{X})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
13.	มีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
14.	มีความสามารถในการผลิตสื่อดิจิทัล (Digital Content)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
15.	มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนด้วยแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ (Digital Learning Platform) อย่างมีคุณภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
16.	มีใบรับรองผลการประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
3. โครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/อุปกรณ์และสื่อการสอน								
17.	มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ สื่อ ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	ข้อที่ 17-24 แก้ไขโดยใช้คำขึ้นต้นว่า สถานศึกษา...
18.	มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สะอาดและเป็นระเบียบ พร้อมใช้งาน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
19.	มีครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ที่สามารถใช้งานได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
20.	มีครุภัณฑ์/อุปกรณ์ สื่อ ที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
21.	มีการดูแล ซ่อมแซม/ปรับปรุงครุภัณฑ์/อุปกรณ์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม (\bar{X})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
	สื่อให้สามารถใช้งานได้ ตามปกติ							
22.	มีระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ ทันสมัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
23.	เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านดิจิทัล ที่มีคุณภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
24.	มีสิ่งอำนวยความสะดวก สาธารณูปโภคและความ ปลอดภัยภายใน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
4.การผลิตและพัฒนากำลังคน								
25.	มีการผลิตและพัฒนา กำลังคนในสาขาวิชาที่ตรง กับทิศทางการพัฒนา อุตสาหกรรมเป้าหมายของ ประเทศ (S-Curve)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	ข้อที่ 25-30 แก้ไขโดยใช้ คำขึ้นต้นว่า สถานศึกษา...
26.	มีการพัฒนาผู้เรียนให้มี สมรรถนะตามที่หลักสูตร และสถานประกอบการ กำหนด	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
27.	มีการสำรวจความต้องการ ของสถานประกอบการก่อน เปิดสอนตามหลักสูตร	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้	
28.	มีการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรให้ผู้เรียนมี คุณลักษณะตามที่สถาน ประกอบการต้องการ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้	
29.	มีการประเมินมาตรฐาน วิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม (\bar{X})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
30.	มีการประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
5.การรับรองคุณภาพ								
31.	มีการดำเนินการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	ข้อที่ 31-36 แก้ไขโดยใช้ คำขึ้นต้นว่า สถานศึกษา...
32.	มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
33.	มีการดำเนินงานตามแผนที่กำหนด	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
34.	มีการกำกับติดตามการดำเนินงานทุกขั้นตอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
35.	มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
36.	มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
6.ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ								
37.	มีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	ข้อที่ 37-43 แก้ไขโดยใช้ คำขึ้นต้นว่า สถานศึกษา...

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม (\bar{X})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
38.	มีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
39.	มีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	แก้ไขเป็นสถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ
40.	มีแผนการพัฒนาคู	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
41.	มีแผนพัฒนานักเรียนนักศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
42.	มีการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
43.	มีการติดตามการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	แก้ไขเป็นสถานศึกษามีการติดตามการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม (\bar{X})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
7.พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ								
44.	มีการพัฒนาหลักสูตร รายวิชาร่วมกับสถาน ประกอบการ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	ข้อที่ 44-50 แก้ไขโดยใช้ คำชี้แจงว่า สถานศึกษา...
45.	มีการพัฒนาหลักสูตรให้ สอดคล้องกับมาตรฐาน อาชีพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
46.	มีการจัดแผนการเรียน ร่วมกับสถานประกอบการ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
47.	มีการศึกษาความคาดหวัง ของสถานประกอบการต่อ สมรรถนะผู้เรียนและ ผู้สำเร็จการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
48.	มีการเชื่อมโยงสมรรถนะ อาชีพในการทำงานสู่ระบบ คุณวุฒิทางการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
49.	มีนวัตกรรมการจัดการ เรียนรู้ที่หลากหลาย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
50.	มีการประเมินการใช้ หลักสูตร	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้	
8.บริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา								
51.	มีสถานประกอบการจำนวน มากในพื้นที่	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้	แก้ไขเป็น ใน พื้นที่มีการ จัดตั้งสถาน ประกอบการ จำนวนมาก

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม (\bar{X})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
52.	มีเขตอุตสาหกรรม/นิคม อุตสาหกรรมในพื้นที่	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	แก้ไขเป็นใน พื้นที่มีเขต อุตสาหกรรม /นิคม อุตสาหกรรม
53.	มีสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้	แก้ไขเป็นมี สถาบันอุดม ศึกษา
54.	มีศูนย์การเรียนรู้ทาง วิชาชีพและนวัตกรรมใน พื้นที่	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
55.	มีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	แก้ไขเป็น สถานศึกษามี ทำเลที่ตั้งที่ เหมาะสม
56.	มีการคมนาคมที่สะดวก	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	แก้ไขเป็นใน พื้นที่มีการ คมนาคมที่ สะดวก
57.	ชุมชนให้ความสำคัญกับ การอาชีพและเทคนิค ศึกษา	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้	
58.	ขนาดพื้นที่ภายใน สถานศึกษาสามารถรองรับ การขยายกำลังการผลิต และพัฒนากำลังคนใน อนาคต	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม (\bar{X})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
9.เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา								
59.	มีการศึกษาสมรรถนะที่ ต้องการจากสถาน ประกอบการต่อผู้เรียนและ ผู้สำเร็จการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	ข้อที่ 59-63 แก้ไขโดยใช้ คำขึ้นต้นว่า สถานศึกษา...
60.	มีการพัฒนาสมรรถนะทาง วิชาการและวิชาชีพที่สถาน ประกอบการต้องการ เพิ่มเติมให้กับผู้เรียนก่อน สำเร็จการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
61.	มีการจัดสอนเสริมทักษะ ทางภาษาต่างประเทศและ ดิจิทัล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
62.	เสริมสร้างการมีทักษะข้าม สายงานให้กับผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	แก้ไขเป็น สถานศึกษามี การ เสริมสร้าง ทักษะข้าม สายงาน ให้กับผู้เรียน
63.	นักเรียนนักศึกษาจบแล้วมี งานทำมากกว่าร้อยละ 80	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SPSS

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Tryout)

แบบสอบถามทั้งฉบับ

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.909	63

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
a1	30	4.00	5.00	4.6667	.47946
a2	30	4.00	5.00	4.1667	.37905
a3	30	4.00	5.00	4.7667	.43018
a4	30	3.00	5.00	4.1667	.74664
a5	30	3.00	5.00	4.3333	.54667
a6	30	4.00	5.00	4.5333	.50742
b1	30	4.00	5.00	4.5667	.50401
b2	30	3.00	5.00	4.6000	.56324
b3	30	4.00	5.00	4.6667	.47946
b4	30	3.00	5.00	4.0333	.71840
b5	30	1.00	5.00	4.1333	.86037
b6	30	4.00	5.00	4.7333	.44978
b7	30	4.00	5.00	4.7667	.43018
b8	30	3.00	5.00	4.2333	.62606
b9	30	3.00	5.00	4.3000	.59596
b10	30	2.00	5.00	4.0667	.86834
c1	30	2.00	5.00	3.9667	.71840
c2	30	2.00	5.00	4.0333	.76489
c3	30	2.00	5.00	3.9000	.75886
c4	30	3.00	5.00	3.8667	.57135

c5	30	3.00	5.00	3.8667	.68145
c6	30	3.00	5.00	4.1000	.60743
c7	30	3.00	5.00	4.0000	.64327
c8	30	3.00	5.00	4.3000	.70221
d1	30	3.00	5.00	4.4000	.62146
d2	30	3.00	5.00	4.4333	.56832
d3	30	3.00	5.00	4.2667	.69149
d4	30	3.00	5.00	4.3667	.71840
d5	30	4.00	5.00	4.7000	.46609
d6	30	4.00	5.00	4.6333	.49013
e1	30	4.00	5.00	4.7667	.43018
e2	30	2.00	5.00	4.3667	.80872
e3	30	3.00	5.00	4.4333	.62606
e4	30	3.00	5.00	4.4000	.56324
e5	30	4.00	5.00	4.5667	.50401
e6	30	4.00	5.00	4.7000	.46609
f1	30	2.00	5.00	4.1000	.88474
f2	30	1.00	5.00	3.5000	1.04221
f3	30	1.00	5.00	3.8333	.94989
f4	30	3.00	5.00	4.4667	.62881
f5	30	3.00	5.00	4.4667	.62881
f6	30	3.00	5.00	4.3667	.66868
f7	30	3.00	5.00	4.4000	.67466
g1	30	3.00	5.00	4.2333	.72793
g2	30	3.00	5.00	4.4667	.57135
g3	30	3.00	5.00	4.4000	.67466
g4	30	3.00	5.00	4.3667	.71840
g5	30	3.00	5.00	4.3333	.71116
g6	30	3.00	5.00	4.4333	.62606

g7	30	3.00	5.00	4.4333	.62606
h1	30	3.00	5.00	4.2000	.66436
h2	30	1.00	5.00	3.7000	1.05536
h3	30	3.00	5.00	4.3667	.71840
h4	30	3.00	5.00	4.1667	.59209
h5	30	4.00	5.00	4.6000	.49827
h6	30	4.00	5.00	4.7000	.46609
h7	30	3.00	5.00	4.3000	.74971
h8	30	2.00	5.00	4.1000	.88474
i1	30	3.00	5.00	4.3333	.71116
i2	30	3.00	5.00	4.2333	.67891
i3	30	2.00	5.00	3.9000	.88474
i4	30	2.00	5.00	3.8000	.92476
i5	30	2.00	5.00	4.0000	.74278
Valid N (listwise)	30				

ค่าความเชื่อมั่น(รายข้อ)

1.แบบสอบถามด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.775	6

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
a1	155	3.00	5.00	4.6129	.50178
a2	155	1.00	5.00	4.0839	.76409
a3	155	3.00	5.00	4.7226	.46341
a4	155	2.00	5.00	4.2452	.75886
a5	155	3.00	5.00	4.3226	.61301
a6	155	3.00	5.00	4.5161	.52663
Valid N (listwise)	155				

2.แบบสอบถามด้านครูวิชาชีพ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.772	10

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
b1	155	3.00	5.00	4.4516	.56054
b2	155	2.00	5.00	4.5742	.59159
b3	155	2.00	5.00	4.5742	.60247
b4	155	2.00	5.00	4.1097	.76079
b5	155	1.00	5.00	4.2516	.80254
b6	155	4.00	5.00	4.7548	.43158
b7	155	3.00	5.00	4.7226	.47721
b8	155	3.00	5.00	4.3161	.60038
b9	155	2.00	5.00	4.3484	.59863
b10	155	2.00	5.00	4.1806	.85638
Valid N (listwise)	155				

3.แบบสอบถามด้านโครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์/

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.898	8

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
c1	155	2.00	5.00	4.1161	.78090
c2	155	2.00	5.00	4.1935	.78208
c3	155	2.00	5.00	4.0258	.82137
c4	155	2.00	5.00	4.0129	.71157
c5	155	1.00	5.00	4.0000	.77292
c6	155	2.00	5.00	4.1226	.68694
c7	155	2.00	5.00	4.0452	.71480
c8	155	2.00	5.00	4.3032	.68731
Valid N (listwise)	155				

4.แบบสอบถามด้านการผลิตและพัฒนากำลังคน

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.888	6

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
d1	155	3.00	5.00	4.4129	.62197
d2	155	3.00	5.00	4.4323	.60323
d3	155	2.00	5.00	4.2903	.66418
d4	155	3.00	5.00	4.4323	.66469
d5	155	3.00	5.00	4.6774	.49590
d6	155	3.00	5.00	4.5871	.53193
Valid N (listwise)	155				

5.แบบสอบถามด้านการรับรองคุณภาพ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.909	6

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
e1	155	3.00	5.00	4.7355	.47094
e2	155	2.00	5.00	4.4387	.73929
e3	155	3.00	5.00	4.4774	.61724
e4	155	2.00	5.00	4.4387	.59308
e5	155	3.00	5.00	4.5548	.52399
e6	155	2.00	5.00	4.6452	.53138
Valid N (listwise)	155				

6.แบบสอบถามด้านความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.897	7

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
f1	155	1.00	5.00	4.1226	.89250
f2	155	1.00	5.00	3.5484	1.11188
f3	155	1.00	5.00	3.8452	.93380
f4	155	3.00	5.00	4.4452	.59371
f5	155	3.00	5.00	4.4516	.59428
f6	155	3.00	5.00	4.3548	.63186
f7	155	3.00	5.00	4.3871	.62820
Valid N (listwise)	155				

7.แบบสอบถามด้านการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.932	7

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
g1	155	2.00	5.00	4.2839	.70944
g2	155	3.00	5.00	4.4903	.59618
g3	155	3.00	5.00	4.4000	.65067
g4	155	3.00	5.00	4.3935	.69783
g5	155	2.00	5.00	4.3419	.68792
g6	155	3.00	5.00	4.4065	.63139
g7	155	3.00	5.00	4.4000	.60945
Valid N (listwise)	155				

8.แบบสอบถามด้านบริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.839	8

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
h1	155	3.00	5.00	4.1419	.67841
h2	155	1.00	5.00	3.5613	1.06955
h3	155	2.00	5.00	4.2839	.74516
h4	155	2.00	5.00	4.0452	.76737
h5	155	2.00	5.00	4.4774	.66777
h6	155	3.00	5.00	4.5419	.63694
h7	155	2.00	5.00	4.2581	.77156
h8	155	2.00	5.00	4.1097	.82626
Valid N (listwise)	155				

9.แบบสอบถามด้านเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.888	5

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
i1	155	2.00	5.00	4.3097	.72585
i2	155	2.00	5.00	4.2710	.64777
i3	155	2.00	5.00	3.9419	.86968
i4	155	2.00	5.00	3.8323	.91040
i5	155	2.00	5.00	4.0839	.73815
Valid N (listwise)	155				

sex

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid male	31	20.00	20.00	20.00
female	124	80.00	80.00	100.00
Total	155	100.00	100.00	

position

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid teacher	112	72.26	72.26	72.26
staff	31	20.00	20.00	92.26
other	12	7.74	7.74	100.00
Total	155	100.00	100.00	

age

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 25-35	46	29.68	29.68	29.68
36-45	59	38.06	38.06	67.74
46-55	39	25.16	25.16	92.90
56-60	11	7.10	7.10	100.00
Total	155	100.00	100.00	

education

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid bachelor	110	70.97	70.97	70.97
master	41	26.45	26.45	97.42
other	4	2.58	2.58	100.00
Total	155	100.00	100.00	

time

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid less 1 year	14	9.03	9.03	9.03
1-5	37	23.87	23.87	32.90
6-10	38	24.52	24.52	57.42
more 10 year	66	42.58	42.58	100.00
Total	155	100.00	100.00	

major

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 2	60	38.71	38.71	38.71
3	21	13.55	13.55	52.26
5	7	4.52	4.52	56.77
6	15	9.68	9.68	66.45
7	52	33.55	33.55	100.00
Total	155	100.00	100.00	

1.ผลรวมแบบสอบถามด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
sum_a	155	3.33	5.00	4.4172	.41281
Valid N (listwise)	155				

2.ผลรวม แบบสอบถามด้านครูวิชาชีพ

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
sum_b	155	2.80	5.00	4.4284	.38524
Valid N (listwise)	155				

3.ผลรวมแบบสอบถามด้านโครงสร้างพื้นฐานครุภัณฑ์

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
sum_c	155	2.25	5.00	4.1024	.60411
Valid N (listwise)	155				

4.ผลรวมแบบสอบถามด้านการผลิตและพัฒนากำลังคน

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
sum_d	155	3.00	5.00	4.4720	.48936
Valid N (listwise)	155				

5.ผลรวมแบบสอบถามด้านการรับรองคุณภาพ

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
sum_e	155	2.83	5.00	4.5484	.48941
Valid N (listwise)	155				

6.ผลรวมแบบสอบถามด้านความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
sum_f	155	2.57	5.00	4.1650	.60481
Valid N (listwise)	155				

7.ผลรวมแบบสอบถามด้านการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
sum_g	155	2.71	5.00	4.3880	.56507
Valid N (listwise)	155				

8. ผลรวมแบบสอบถามด้านบริบทเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษา

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
sum_h	155	2.75	5.00	4.1774	.53866
Valid N (listwise)	155				

9. ผลรวมแบบสอบถามด้านเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
sum_i	155	2.60	5.00	4.0877	.63495
Valid N (listwise)	155				

ผลรวมของแบบสอบถามรายด้าน

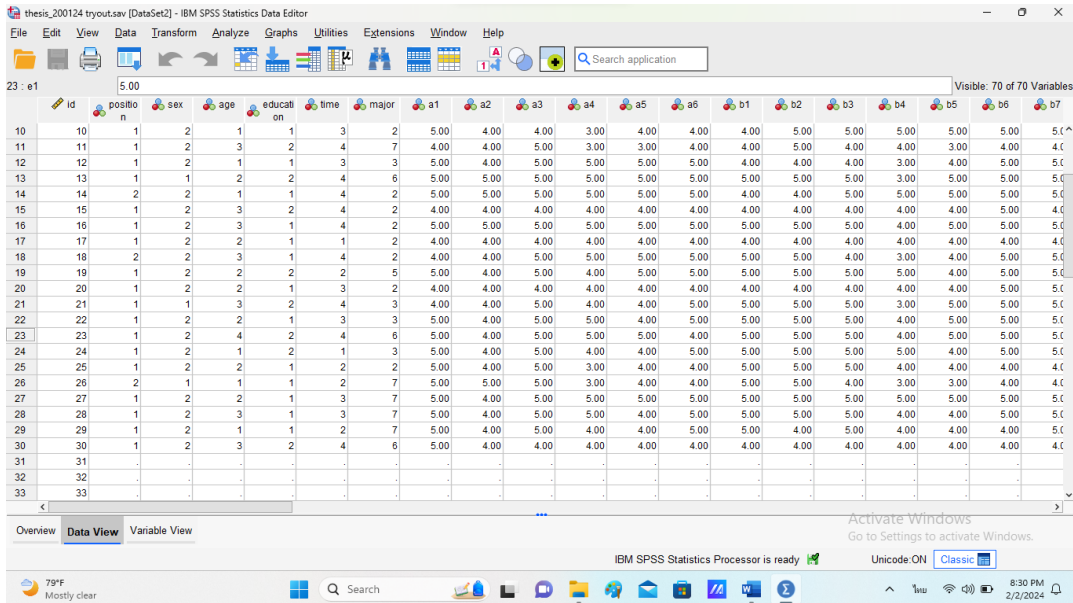
Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
sum_a	155	3.33	5.00	4.4172	.41281
sum_b	155	2.80	5.00	4.4284	.38524
sum_c	155	2.25	5.00	4.1024	.60411
sum_d	155	3.00	5.00	4.4720	.48936
sum_e	155	2.83	5.00	4.5484	.48941
sum_f	155	2.57	5.00	4.1650	.60481
sum_g	155	2.71	5.00	4.3880	.56507
sum_h	155	2.75	5.00	4.1774	.53866
sum_i	155	2.60	5.00	4.0877	.63495
Valid N (listwise)	155				

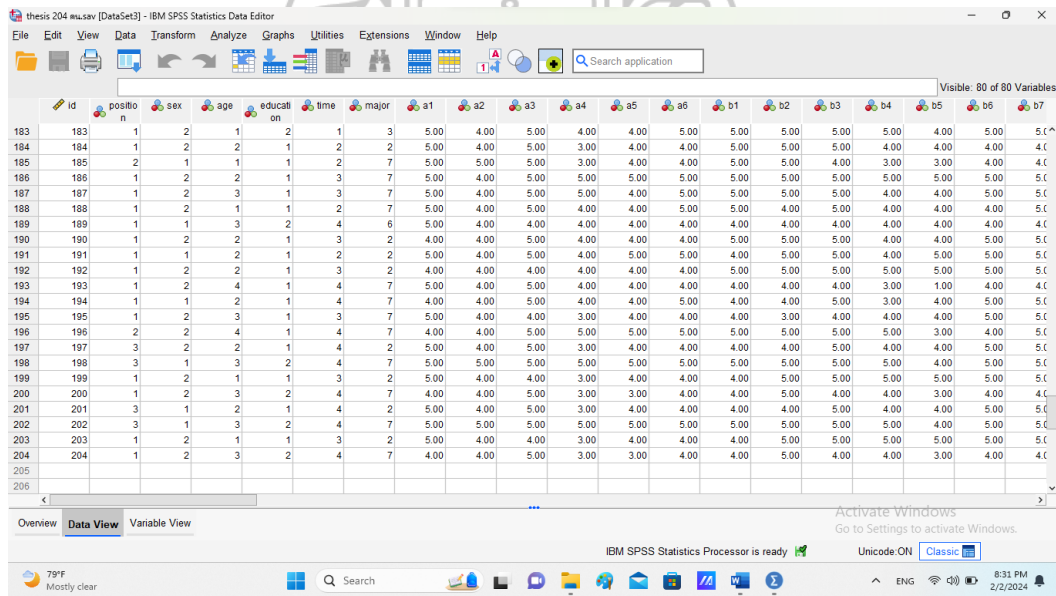
Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
sum_a_to_sum_i	204	2.83	5.00	4.3001	.42660
Valid N (listwise)	204				

โปรแกรมที่ใช้ในการ try out

โปรแกรมที่ใช้ในการหาค่าทางสถิติ IBM SPSS Statistic Data Editor

IBM SPSS Statistics Viewer

File Edit View Data Transform Insert Format Analyze Graphs Utilities Extensions Window Help

Output

- Descriptives
- Title
- Notes
- Descriptive Statistics

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
sum_a_to_sum_u	204	2.83	5.00	4.3001	.42660
Valid N (listwise)	204				

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

IBM SPSS Statistics Processor is ready Unicode: ON Classic

79°F Mostly clear Search ENG 8:32 PM 2/2/2024

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อสกุล	นายปรีชา แซ่อึ้ง
วัน เดือน ปี เกิด	8 พฤศจิกายน 2530
สถานที่เกิด	อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 61 ซอย 34 ถนนเพชรเกษม ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110
ประวัติการศึกษา	ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศิลปศาสตร์) วิชาเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปี พ.ศ. 2558 ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศิลปศาสตร์) วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาโทสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี พ.ศ. 2558
ประวัติการทำงาน	ครูผู้ช่วย วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา จังหวัดสงขลา

